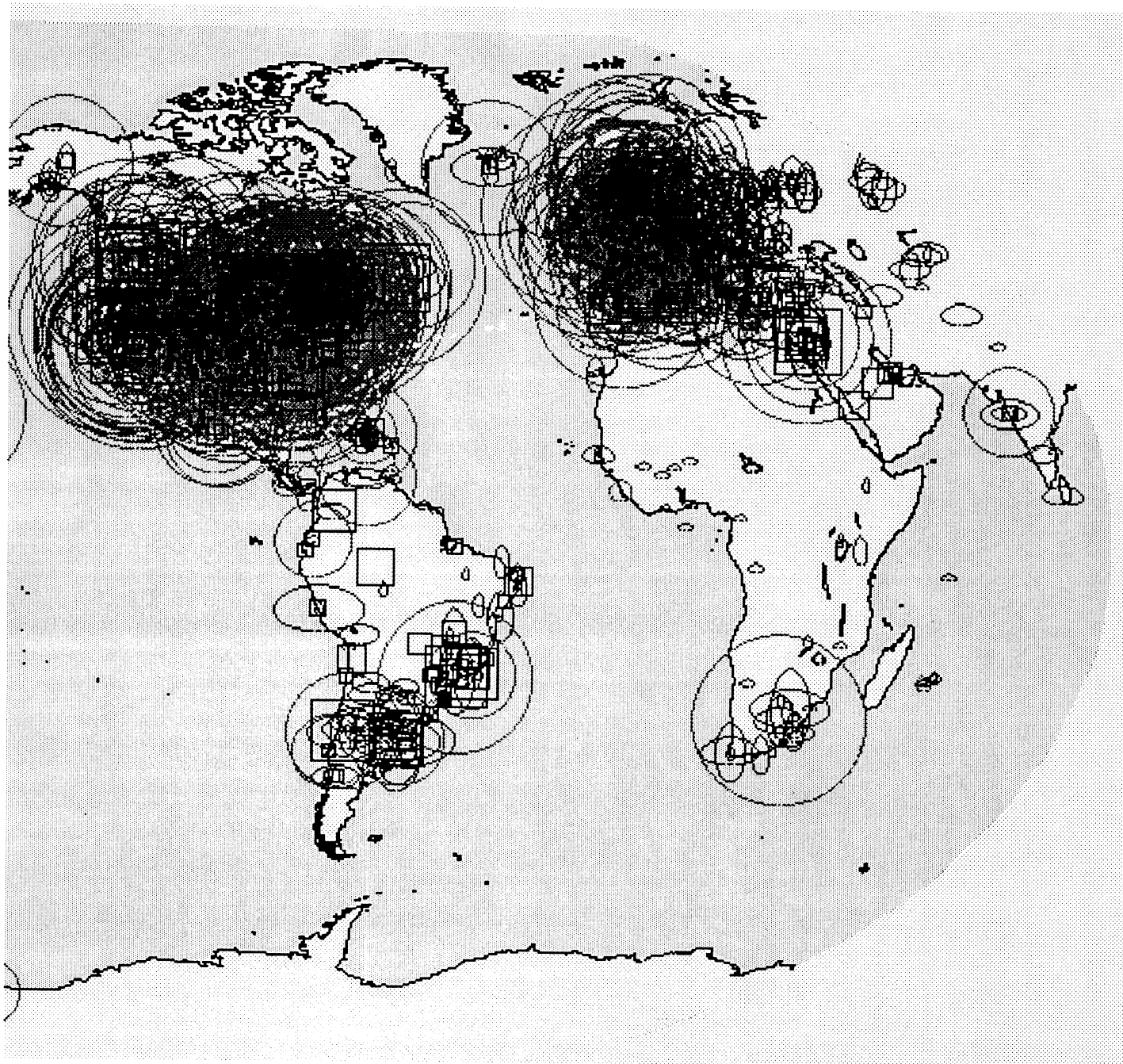

ABC **BLADET**

1996 nummer 3

ABC-klubbens medlemsblad för blandad information till både nytta och nöje

En sjöman och lärare som gillar Lmsg

Döpt i både vatten, olja och ammoniak

Han har blivit döpt två gånger, den ena gången i vatten, den andra gången i en blandning av sågspån, ammoniak, olja och sot. Det tog fjorton dagar att bli ren.

Han har hela sitt liv haft nära kontakt med vatten, Sven-Erik Svensson <4394>. Dop nummer två skedde på svenska flottans H.M.S. Fylgia på långresa som 2:a klass sjöman när han för första gången passerade 'linjen' utanför västafrika. Sedan dess har det med pauser för plugg och korta jobb i land varit sjön för hela slanten. Som pensionär bor han i en villa i Kalmar, helt nära stranden av Kalmarsund.

Fick sparken

-Jag fick sparken från flottan på grund av ett positivt TBC-prov, sen fick jag vistas på sanatorium ett år. Därefter jobbade jag på Sölvesborgs varv, i gjuteriet, tills företagsläkaren fick reda på sanatorievis-telsen. Då blev det tack och adjö. Så småningom visade det sig att Sven-Erik inte hade TBC, det var proven som gav falska utslag.

- Efter den sessionen gick jag i IFÖ-verkens verkstadsskola och blev verkstadsmekaniker på IFÖ-verken. Men där trivdes jag inte och när en job-barkompis frågade varför jag inte slutade så tänkte jag till. Fjorton dagar senare hade jag mönstrat på M/S Lahlholm på 1000 dwt och var på väg till Stora Sjöarna i USA.

-Det var 1953 och på hemresan var

Sven-Erik Svensson vid Kalmar slott.

Bild: Lasse Strömberg

det en sådan storm på Atlanten att vi låg upp mot vind i tre dagar. Det var samma storm som orsakade den stora översvämningsskatastrofen i Holland.

-Vid ett tillfälle, berättar Sven-Erik, lastade vi spannmål i Australien. Bön-derna kom med häst och vagn och tippa-de säden i båten, det tog över en månad att lasta, i Rotterdam tog det 18 timmar att lossa samma last.

I mitten på sextio-talet var Sven-Erik i land och jobbade som lärare på landstingens centrala verkstadsskola i Lund. På somrarna jobbade han på färjan mellan Trelleborg och Sassnitz.

- Senare kom jag in på lärarhögskolan och fick min lärarbehörighet, det var 1968, samma år som

Sven-Erik gick i land för gott 1969. Då hade han blivit sjöingenjör och bland annat jobbat som chif på flygbåtarna mellan Malmö och Köpenhamn.

- Så småningom fick jag lärarjobb på Lars Kaggs skolan i Kalmar, ett tekniskt gymnasium. Vi fick ABC-80 datorer som vi gjorde laborationer på. Även privat hade Sven-Erik en ABC-80, den skrev han läromedel med och gjorde egna mät- och beräkningsprogram.

Sven-Erik gick med i ABC-klubben omkring 1983 men fick inte modem förrän förra året. Han hämtade hem Lmsg, ett suveränt program utropar han, fick i gång det på första försöket! Annars hämtar han bara drivrutiner från HP och Microsoft. De program jag behöver köper jag, säger han.

Simtränare

- När mina egna grabbar, var yngre var jag simtränare, berättar Sven-Erik och visar bilder från Kalmar simsällskap och Ölands simklubb. Vi fick faktiskt fram riktigt duktiga simmare tillägger han stolt. Så nog kan man säga att Sven-Erik haft med vatten att göra. Numera surfar han på andra sorters vågor på Internet, där han söker nyttig information från skolverket och utbildningsdepartementet.

Aj aj chifen, säger

Sven-Erik Svensson
<7872>

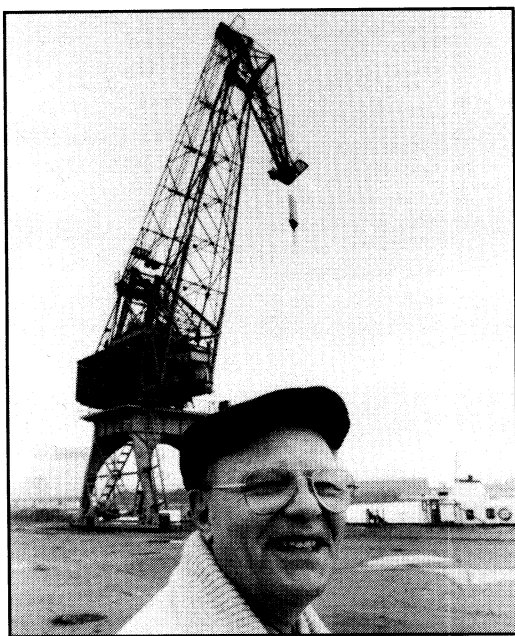

Bild: Lasse Strömberg

I dessa miljöer har Sven-Erik Svensson vistas i över hela världen. Här är han i sin hemmahamn Kalmar.

Wäxjö kom upp i allsvenskan, berättar Sven-Erik.

- Sista mönstringen gjorde jag i Australien, det var på en kylbåt som hette M/S White Ocean, jag gillar kylbåtar, dom har bra maskiner.

ABC BLADET

1996 nummer 3
innehåll

Medlemsorgan för

ABC-klubben

Box 141 43

161 14 Bromma

ISSN 0349-3652

Organisationsnummer 802010 - 8174

Utgivningsbevis 12027

Redaktör o ansvarig utgivare

Ulf Sjöstrand

I redaktionskommitten

Claes Schibler o Sven Wickberg

ABC-klubbens postgirokonton

Medlemsavgifter: 15 33 36-3

Publikationer: 62 93 00-5

Internet-avgift 43 51 74-8

Bankgiro: 216-25 43

Telefoner:

08-80 17 25

"Prattefon" till klubblokalen och kansliet.

08-80 15 22

Kansliet träffas säkrast - tisdagskvällar
Telefax

Monitorer:

08-80 64 40

Gruppnummer för allt upp till 33 600

08-80 15 23

Gruppnummer till MSG

Tryck: Svenskt Tryck AB, upplaga 2800 ex

Lämnad till tryck den 12 juni 1996

Produktionsplan för 1996

nr	manus- stopp	annons- bokningsstopp	till tryckeriet	till medlemmen
964	18/9	25/9	9/10	w645
965	23/10	30/10	13/11	w650

Denna produktionsplan är preliminär. Ändringar kan komma att ske under hösten.

Lösnummerpris 65 :-

Annonspriser

1/1-sida	185*260 mm	1750:-
1/2-sida	185*128 mm eller 90*260 mm	1050:-
1/3-sida	185* 85 mm eller 60*260 mm	700:-
1/4-sida	90*128 mm	650:-
1/6-sida	60*128 mm	450:-

Tillägg för begärd placering 15%

Radannonser för medlemmar utan särskild debitering

Medlemsavgifter 1996

seniorer 275 SEK/kalenderår

juniorer 200 SEK/kalenderår

Internet-avgift 600 SEK/helår, rullande månad

Junior räknas man t o m det år man fyller 18 år. Ange därför personnumret när Du betalar in medlemsavgiften. Medlemskapet är personligt och avser fysisk person. Medlemskapet räknas per kalenderår och Du får automatiskt det löpande årets förmåner retroaktivt om Du inte markerar annat årtal på ta-longen när medlemsavgiften betalas in.

Omslag

Internets-nätens omfattning enligt Matrix, Inc, mids@tic.com

Döpt i både vatten, olja och ammonik

Oms 2

av Lars Strömberg

Ledare

2

LogABC av Bo Kullmar

Kontaktpersoner runt om i Sverige för ABC-klubbens medlemmar av Bo Pettersson

Ärlighet — löande eller ej? av Sven Wickberg

3

Programlistning och kommentar av programmet

4

PRISONER.BAS av Sven Wickberg

En fristad för psykiskt sköra och handikappade

5

av Marianne Funayama

Datortek — lekstuga för arbetslösa ungdomar eller

6

en vettig utbildningsform? av Marianne Funayama

Om USENET av Fredrik Johansson

7

Kulturer uppgång och fall av Nils Hammar

8

Mina första stapplande steg på dataläranbanan

av Marianne Funayama

LMSG för Windows är här! anmälan av Bo Kullmar

9

WinLMSG är toppen av Chris Hilli

MSG

10

PC-Hård

PC-Mjuk

MS-DOS

Windows '95

Bilder från ABC-klubbens årsmötesför-

16-17

handlingar 1996 av Marcus Strömberg

OS/2

Windows NT

Macintosh

Datakommunikation

Novis-Internet

Internet

Anonym-FTP

Informationssystem

LogABC-exempel

23

En kväll på ABC-klubben av Sven -Wickberg

24

Notis om PGP public key av Jörgen Granstam

25

Trygghet med datorn, finns den? av Bill Leksén

26

BeBox av Jerker Elsgard

27

Soundex för fonetisk sökning av Bill Leksén

29

WWW-tidningar av Bo Kullmar

30

Hobbes Internet History av Bo Kullmar

Några notiser om olika spelprogram av Anders Nygren,

31

Bjarne Bäckström och Anders M Olsson

Ebb och flod av Sven Wickberg och Lars Gjöring

32

ABC-klubbens styrelse för 1996

(enligt årsmötet 1996-03-16)

Ordförande:

Bo Kullmar

Vice ordförande:

Lars Strömberg

Ledamöter:

Henry Gessau

Mats Lillnor

Ulf Sjöstrand

Jan Smith

Per Sten

Per Sturk

Suppleanter:

Carl Kövamees

Tom Sjöberg

Ledare

En klubb under utveckling

Under våren har ABC-klubben tagit mått och steg att minska ökningen av inflödet av nya medlemmar.

Det kan finnas många synpunkter på det kloka i ett sådant handlingsätt. Ett sätt att se situationen i ett långt och ett kort perspektiv. Ett första intryck ger kanske att det är "orättvist". Ser man det ur ett längre perspektiv så värnar man mer om ABC-klubbens namn på längre sikt.

Många av de nya medlemmarna ser ABC-klubben som främst en Internet-leverantör, oavsett om vi är det eller inte i en strikt definition av begreppet. Detta har fått till följd att belastningen på ABC-klubbens tillgängliga kapacitet till nätet. Att inte tillfälligt minska belastningen på våra resurser vore då "orättvist" mot de som redan kör mot nätet.

Styrelsen har redan beslutat, och numer genomfört, en uppgradering av förbindelsen till GlobalOne till 768 kBit/sek. Det som kvarstår är att få den beslutade utökningen med antalet ingående linjer med modem till systemet.

En annan förändring som styrelsen sätter stort hopp till för att minska belastningen på modem-poolen är den nya programvaran WinLMSG gjord av Anders Franzén. Den beskrivs närmare i detta nummer av Bo Kullmar.

Förhoppningen kommer den frivilliga restriktionen att kunna släppas till hösten!

Ulf Sjöstrand

LogABC

Jag har just laddat upp en True Type font som Rune Mattsson har gjort. Den innehåller på bostäverna A, B, C, D och E några olika logon för ABC-klubben och ABC-bladet. De är skalbara.

Den finns i filen abclogo.zip och finns i /misc/text/abc-klubben. Man installerar den i Windows med hjälp av kontrollpanelen och typsnitt.

Macintosh-version

Rune har nog gjort den på Macintosh så den fungerar nog där också, men jag vet inte hur man laddar in den i en Mac.

Har använts ett tag

Klubben har använt denna font i nästan ett halvt år, men det är först nu som jag har kommit på att det vore idé att lägga in den i programbanken.

<1789>

Bo Kullmar

För att ni skall se hur den här fonten ser ut har vi lagt in några exempel på olika storlekar av de olika "bokstäverna". Varför några olika kombinationer inte fungerar är okänt.

Redaktionen

Kontaktpersoner för ABC-klubben

För någon tid sedan meddelades i ABC-bladet att ett antal medlemmar spridda över landet förklarat sig beredda att ta emot telefonsamtal från medlemmar och hjälpa till med datorfrågor av olika slag. Tjänsten var kanske i första hand avsedd för dem som inte har modem och kan ställa frågorna i MSG-systemet.

Ibland kan det dock behövas också "handgriplig" hjälp att få i gång program m m.

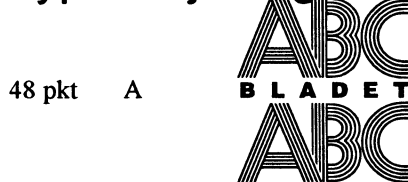
Här följer den lista aktuell 96 05 12

Namn	Medlemsnr	Telefonomr
Leif Lundgren	<857>	0122, 013, 0141, 0142, 0143, 0505, 0582, 0583
Urban Sundström	<6782>	026, 0297, 0290, 0291, 0294
Mikael Lindberg	<8601>	0291, 0292
Ulf Hagström	<7615>	0325-området
Johan Røjemo	<2196>	031-området
Casimir Artmann	<7296>	0346, 0340, 035
Peter Isoz	<2164>	036-området
Terje Freij	<9714>	0370-72, 0382, 0393, 0472
Göte Karlkvist	<3792>	0383-området
Per Lang	<8706>	040, 0410, 0411
Johan Stigård	<8887>	0418, 042, 0431, 0435
Terje Freij	<9714>	0472
Bertil Hernant	<8493>	0511, 0500, 0515, 0512, 0510, 0501, varannan mån.
Ferdinand Mican	<912>	0511, 0500, 0515, 0512, 0510, 0501
Jörgen Turtola	<7666>	0560, 0564, 0563, 0565, 0570
Anders Nilsson	<7797>	060, 0611, 0692, 0691, 0652
Bo Michaëlsson	<913>	Stockholmsområdet
Bo Pettersson	<8469>	0920, 0911, 0929, 0921, 0924

<8469>

Bo Pettersson

Typfamilj LogABC

48 pkt A

48 pkt B

48 pkt C B L A D E T

48 pkt D

48 pkt E

Ärlighet – lönande eller ej?

Nyare forskning kring "fångarnas dilemma"

"När man hör hur stora mutor andra fått blir man arg när man tänker på hur litet man själv fått." /Grönköpings Veckoblad/

"Svenskarna har blivit ett folk av fiff-lare." /Gunnar Myrdal/

"Egoism tränger alltid ut altruism"

Det var rubriken på en krönika *På tvären* av Göran Albinsson Bruhner i SvD den 7 juli 1995. Han påminner om Greshams mer än 400 år gamla lag, att det sämre myntet tränger ut det bättre.

"Säg att ett samhälle till 95% består av altruistiska individer medan de återstående fem procenten är egoister. Vad händer dem om minoriteten vid ett allomfattande bidragssystem kan berika sig på majoritetens bekostnad?

Jo, under processens gång upptäcker altruisterna att de blir lurade och börjar att själva agera egoistiskt. Till slut brakar systemet samman."

Skribentens polemiserar mot överdrifterna i det socialdemokratiska välfärdssamhället, men är slutsatsen verkligen generell och riktig? Slutar utvecklingen där?

Vad händer när *alla* medborgare fiff-lar? De upptäcker kanske så småningom att de förlorar på det. Detta kan tänkas påverka utvecklingen."

Kan det löna sig att vara hederlig?

Om man ser sig omkring i dagens samhälle kan man ställa sig den frågan. Det verkar som om folk med diverse skumraskaffärer och bidragsfusk klarar sig undan alldeles förträffligt – framför allt beroende på att vi andra knegare snällt håller oss till reglerna. Den som avviker från dem kan då göra sig bred på de andras bekostnad.

Men hur länge? Låt oss för ett ögonblick bortse från de insatser lagstiftning och rättsskipning kan göra för att förbättra balansen till de laglydigas förmån. Finns det tillfällen då även skummisarna skulle upptäcka att hederlighet är den bästa politiken?

"Sinsemellan är tjuvar hederliga" säger ett gammalt talesätt. Även inom tjuv- och

rackarvärlden finns det regler, och ve den som bryter mot dem! Även det är dock en form av utomstående rättsskipning som försöker *tvinga* fram ett visst beteende.

"Man kan *lura* folk att prova – men bara en gång", sa en reklamman till mig för några år sedan. En försäljare som vill komma tillbaka behöver nöjda kunder. Behöver man göra upp avtal flera gånger med samma motpart, måste man kunna lita på motparten, i alla fall så långt avtalet räcker.

Undersöka matematiskt

I Scientific Americans juni nummer 1995 finns en stor artikel ("The Arithmetics of Mutual Help"), där ingressen säger att dataexperiment visar att samarbete snarare än utnyttjande kan dominera i den darwinska kampen för överlevnad. I artikeln ges exempel från både djurlivet och olika mänskliga kulturer, där ett samarbete har etablerats som är till godo för gruppen, även om den kan vara till nackdel för vissa enskilda individer.

Saken kan vara värd att undersökas matematiskt. I dessa tider ligger det bra till att skriva ett datorprogram för den saken. Författarna Nowak och May har jobbat med en variant av det kända spelet Fångarnas dilemma. I dess ursprungliga formulering från 1950 sitter två fångar i var sin cell och blir tillfrågade om den andre har begått ett brott. Deras straff kommer att bli beroende av om de samarbetar med varandra (altruist) och inte anger den andre, eller om de väljer att svika den andre (egoist) och "tjalla".

I en variant av spelet får altruisterna (om alltså båda samarbetar) 3 poäng var. Men om den ene tiger och den andre tjallar, får egoisten 5 poäng, medan altruisten får noll. Om båda tjallar får de 1 poäng var (fig 1).

Man kan ju vänta sig att frestelsen blir stor att tjalla. "Var och en är sig själv närmast." Och ifall det bara förekommer *en* spelomgång verkar det ganska klart att den bästa strategin är egoistens. Visserligen är belöningen större om båda är altruister, men förlusten är störst om man själv är lojal och den andre tjallar. Alltså är det bäst att vara egoist.

Öppna kort

Hur blir det då om man kör fler spelomgångar med öppna kort? Om man efter varje spelomgång kan jämföra sitt eget utfall med motspelarnas, får man underlag för att bedöma sin egen strategi.

Enligt grundteorin borde det betyda att allt fler spelare byter strategi och blir öarliga till dess alla spelar falskt.

Programmet

Härintill visas det dataprogram som författarna i ScA har jobbat med. Det är skrivet i QBASIC med tanke på att detta språk finns tillgängligt i flertalet av ABC-medlemmarnas datorer, både PC och Mac, om jag förstått rätt. (Det kan finnas dialektala olikheter, som var och en får lösa själv.)

Man jobbar ett förstorat schackbräde, där varje ruta är en "fångcell" och där "fängen" i resp ruta spelar i tur och ordning mot var och en av medfångarna angränsande celler. När alla spel är klara räknar man den sammanlagda poängen för varje fånge. Sedan undersöker varje fånge om någon av grannarna fått högre totalpoäng. I så fall ändrar han sin strategi i nästa omgång till den strategi som det poängsegrande grannen hade.

Hur går det nu? Det är inte säkert att den egoistiska modellen vinner i längden. Man kan finna grannkombinationer som ger en altruist större totalpoäng än egoisten.

Om man har avvikarna i ett sammanhängande fält tvärs över hela brädet kommer de att få vika rad efter rad för den påtryckande ärligheten. (Se programmeringsalternativen för startfältet i programmet.)

I mitt program har jag satt andelen avvikare från början till 1% (p) och slumpat ut dem över brädet. Det visar sig då, ganska väntat, att slutresultatet beror på hur stor belöningen (b) för avvikelse är i förhållande till poängen för de andra strategierna. Författarna i ScA har valt att

Fig 1	Du sam-arbetar	Du är egoist
Jag sam-arbetar	3	0
Jag är egoist	5	1

justera den ursprungliga poängmallen (fig 1) till den i fig 2, där samarbete belönas med 1, svek med b och den som sviks med 0.

Fig 2	Du samarbetar	Du är egoist
Jag samarbetar	1	0
Jag är egoist	b	0

Hur går det?

Jag har inte hunnit prova *alla* tänkbara varianter av detta program, men i mina experiment har det kommit fram ganska intressanta resultat.

Myckvet beror, som man kan vänta, på hur stor "belöningen" för svek är. Med $b > 2$ blir snabbt nästan hela brädet rött (svikarnas färg), även om några få procent visar sig ståndaktiga. För $b < 1,8$ blir brädet ganska snart stabilt med hög andel blått (ärlighetens färg).

Men just området kring $b = 1,85$ tycks vara intressant. Enligt författarna i ScA pendlar antalet svikare en del för att så småningom hamna kring ett medelvärde. Faktiskt väljer dock en stor del av spelarna samarbetets strategi, trots allt.

Hoppjerkorna

De intressantaste lägena tycktes vara 1,8 och 1,9. I båda fallen sjönk ärligheten snabbt i början. Efter ett tjugotal omgångar började den stiga igen, för att sedan pendla upp och ned litet oregelbundet mellan omkring 20 och 40 %.

Det intressantaste tyckte jag var att nu i praktiken *hela* populationen medverkade i ändringen av strategi. Man byter alltså åsikt fram och tillbaka, hela tiden rättande sig efter den granne som lyckades bäst i förra omgången.

Var är vi nu?

Av en modell som denna kan man kanske inte dra alltför stora slutsatser om verkligheten i ett samhälle. Det här programmet är ett av många exempel på hur forskarna numera utnyttjar datorerna för att bygga modeller som man aldrig skulle kunna räkna igenom för hand.

Det gäller mycket mer komplicerade system (t ex klimatsimuleringar, börspekulationer och andra mycket komplexa förhållanden).

Lustigt nog fann jag, medan jag skrev denna artikel, i majnumret av ScA 1996 artikeln Complexity Simplified (s 88), där man utan närmare förklaring visade upp en serie bilder på utvecklingen av programmet Fångarnas dilemma (s 92).

Det återstår för den enskilde att bestämma sin livsstil. Programkörningarna motsäger dock inte det gamla ordspråket att "ärlighet varar längst". Kanske är det faktiskt så

<1384>

Sven Wickberg

'PRISONER.BAS

'Fångarnas dilemma (Se ABC-Bladet 96:3)

'ur ScA juni 95

'definitioner

DEFINT C, I-N, S, X-Y

DEFSNG A-B, H, P

DIM s(60, 60), sn(60, 60) 'strategi, ny strategi

DIM bc(61), c(2, 2) 'bräde, färger

DIM payoff(60, 60) 'total poäng per spelare

'initialiseringar

b = 1.85 'fördel för svek (orig=1.85)

n = 60 'spelets storlek

p = .01 'andel svikare vid start (orig=0.1)

'poäng för olika utfall

pm(1, 1) = 1 'båda samarbetar (orig=1)

pm(1, 2) = 0 'jag samarb, du sviker (=0)

pm(2, 1) = b 'jag sviker, du samarb (=b)

pm(2, 2) = 0 'båda sviker (orig=0)

'färg för olika strategi

c(1, 1) = 1 'samarbete blå, 409 på Mac

c(2, 2) = 4

c(1, 2) = 2

c(2, 1) = 14

'svek röd, 205

'omvänd svikare grön, 341

'avfallen samarb gul, 69

'initiera spelet med startvillkor

RANDOMIZE TIMER

FOR i = 1 TO n

FOR j = 1 TO n

s(i, j) = 1

IF (RND < p) THEN s(i, j) = 2 'andel p avvikare

'IF i < 14 THEN s(i, j) = 2 'alt 1: band av svikare

NEXT j, i

's(15, 15) = 2 'alt 2: enstaka avvikare

FOR i = 1 TO n 'spelplanens egenskaper

bc(i) = i

NEXT i

bc(0) = n 'toroid

bc(n + 1) = 1 'går över kanten

SCREEN 12 'behövs ej på Mac

'spelet börjar här

FOR m = 1 TO 107

Kommentar till program PRISONER

Närstående program är skrivet i QBASIC och borde inte vara svårt att analysera för den som har en viss programmeringsvana.

Man jobbar med ett kvadratisk bräde med sidan n element. När jag först började med denna artikel hade jag en 486 på 66 MHz med 4M RAM. Den ville inte köra större kvadrater än $n=30$ (mot rekommenderade 120 i originalet). Nu har jag en pentium 66 och 8 MB, och då går det bättre..

Brädet har dock "toroidala" egenskaper, dvs om man "går över kanten" åt något håll hamnar man på brädet motsatta sida (variabeln bc). Det borde betyda att det inte spelar någon större roll hur stort bräde man arbetar med. Den som har en långsam dator och litet minne kan alltså minska på n. Dock får man ibland intressantare mönster med större ytor.

I huvudrutinen markeras alla rutor med samarbetets färg (1=blå) utom var p:te som blir svikare (2=röd).

Alternativ start

Om man sätter apostrof före raden "IF (RND<p...)" och i stället avmarkerar raden "s(15,15)=2" placeras en enda röd prick mitt i allt det blåa. Gör det och se vad som händer! I det fallet blir det vackrare mönster för större n. Om $n=60$ bör man ha $s(30,30)=2$.

En annan intressant variant får man med den första IF-radens "IF I<14...". Den ger en röd remsa uppför och ned, och den klarar sig inte i ett kompakt ärligt samhälle!

Man har olika färg för att visa när en ruta byter strategi, så man kan följa utvecklingen.

Färgskärm önskvärd

Tyvärr ser man inte så mycket av dramatiken på brädet om man inte har färgskärm. Dessutom bör man nog ha en ganska snabb dator.

Statistik

Mitt eget största bidrag till programmet är en statistikrutin på slutet som visar andelen avviker drag för drag under de första drygt 100 omgångarna. Den som är intresserad kan säkert "ganska lätt" justera statistikrutinen efter behag.

Enligt mina beräkningar kommer denna artikel att läsas av klubbmedlemmarna under sommaren. Därför slutar jag med att säga: Mycket nöje i hängmattan!

```

'calculate payoff for each player
FOR i = 1 TO n
FOR j = 1 TO n
  pa = 0
  FOR k = -1 TO 1
  FOR l = -1 TO 1
    pa = pa + pm(s(i, j), s(bc(i + k), bc(j + l)))
  NEXT l, k
  payoff(i, j) = pa
NEXT j, i

'find largest payoffs in each neighbourhood
'and calculate new strategies
FOR i = 1 TO n
FOR j = 1 TO n
  hp = payoff(i, j)
  sn(i, j) = s(i, j)
  FOR k = -1 TO 1
  FOR l = -1 TO 1
    IF payoff(bc(i + k), bc(j + l)) > hp THEN
      hp = payoff(bc(i + k), bc(j + l))
      sn(i, j) = s(bc(i + k), bc(j + l))
    END IF
  NEXT l, k

```

```

NEXT j, i

'display strategies
a = 0 'nollställ räknare
FOR i = 1 TO n
FOR j = 1 TO n
  COLOR c(s(i, j), s(i, j))
  PSET (i, j)
  IF sn(i, j) = 1 THEN
    a = a + 1 'räkna blåa
  END IF
  s(i, j) = sn(i, j)
NEXT j, i

LOCATE (20), (1) 'statistik på skärm
COLOR 15 'highlight vit
PRINT "b="; b

IF m > 81 THEN
  x = m - 81
  y = 65
  GOTO 200
END IF

```

```

IF m > 54 THEN
  x = m - 54
  y = 50
  GOTO 200
END IF

IF m > 27 THEN
  x = m - 27
  y = 30
  GOTO 200
END IF

x = m
y = 10

200
LOCATE (x), (y)
PRINT m;
PRINT USING "###.#"; 100 * a / (n * n)

NEXT m

END

```

En fristad för psykiskt sköra och handikappade

Ett datortek för psykiskt sköra och handikappade fyller en viktig uppgift för dem som är såpass friska att de kan tillgodogöra sig viss dataundervisning. Det ska ju helst inte vara enbart sysselsättning, utan en form av rehabilitering för att senare komma ut på arbetsmarknaden igen. Och datorkunskap är framtiden.

Efter att ha jobbat på ett datortek för arbetslösa ungdomar i några veckor bytte jag hastigt och lustigt miljö. Jag hamnade på ett personalkooperativ där vi tar hand om psykiskt sköra och handikappade människor som behöver få lite datorvana. Här är stämningen en helt annan, mer vardagsrumslik med soffor, bord och krukväxter, och datorerna är diskret placerade längs väggarna. Innan man kommer in till datorteket går man igenom en lång korridor med väggarna fulla av hemvävda mattor och andra hantverksprodukter som är till salu. Där håller ett arbetskooperativ till som även det erbjuder sysselsättning och arbetsträning för människor som hamnat vid sidan av arbetsmarknaden på grund av sjukdom eller psykiska hinder. Hela miljön andas värme och lugn och ger ett trivsamt intryck. Man blir glad av att vara här och jag tror att miljön är läkande för trötta och ledsna själar.

En lugn och stressfri miljö

Jag jobbar alltså inne på datorteket som datalärare och handledare. Vi har fyra platser och erbjuder undervisning i små grupper. De som kommer till oss är ofta så sköra att de inte skulle klara av att vara i en större grupp. Var och en får en individuellt anpassad kursuppläggning. En del kanske bara kan lära sig enkel ordbehandling. Andra lär sig mer avancerad ordbehandling, kalkylprogram, databashantering och enklare bokföring. De flesta behöver hela tiden mycket hjälp för att komma vidare. Det ställer ju stora krav på oss lärare, framför allt ett oändligt tålamod. Det är något som jag själv verkligen måste träna på, för jag är själv så ivrig, har så bråttom, vill dela med mig av min entusiasm och vill lära ut allt på en gång. Med andra ord är arbetet mycket utvecklande även för oss lärare.

Rehabilitering eller sysselsättning

Vilka är det då som kommer till oss för att få datorkunskap och datorvana? En del kommer från Försäkringskassan för rehabilitering, för att sedan eventuellt komma ut på arbetsmarknaden igen, fast på ett nytt jobb. Andra kommer via kommunen och är hos oss mer för att få en meningsfull sysselsättning, och för att komma ifrån väggarna därhemma. Det kan röra sig om depressioner, nyktra drogmissbrukare,

hjärtinfarkter, psykoser, ätstörningar eller renlighetstvång. Det kan vara tungt många gånger att arbeta med dem som har så svåra problem. De flesta har dålig självkänsla och ofta svårt med minnesfunktionen, och lider av att inte komma ihåg från gång till gång. Därför blir det mycket repetition gång på gång. Glädjen är desto större när det går framåt, om än långsamt, och kursdeltagaren kan jobba mer på egen hand.

Konsten att kunna koppla av från jobbet

Som handledare lever jag hela tiden med tankarna att det lika gärna skulle kunna varit jag där på andra sidan. Gränsen mellan handledare och kursdeltagare är ibland mycket hårfin. Det tar mycket energi att jobba på det här sättet, och det gäller att kunna koppla av på fritiden. Jag är med och sjunger i kör, och har fått rådet att försöka sitta någonstans vid vattnet och bara vara. Som tur är finns det vatten alldeles bredvid jobbet.

Vi är även i högsta grad medmänniskor

Arbetet består inte bara i att undervisa utan det är lika mycket att finnas till, att lyssna och att fika tillsammans. För en del är det ett stort steg att komma till oss, att komma i tid, att komma varje gång eller att komma ut över huvud taget. En del klarar inte ens av att fika tillsammans med oss andra. Vi känner att vi kan erbjuda en länk utåt, ut till det verkliga livet.

<9619>

Marianne Funayama

Datortek — lekstuga för arbetslösa ungdomar eller en vettigt utbildningsform?

Det har varit en livlig debatt om kommunernas datortek i mötet "Fritt" i MSG under våren. Detta har föranlett mig att fatta pennan, eller snarare tangentbordet, för att göra ett försök till sammanfattning, och för att tillföra egna erfarenheter och funderingar efter ett flitigt läsande av diverse artiklar och inlägg i ämnet.

Regeringen har ålagt kommunerna att starta datortek för arbetslösa ungdomar mellan 20 och 24 år, och den har också anslagit pengar för detta ändamål. Syftet med datorteken är dels att ge ungdomarna datorvana, och dels att ge dem tillfälle att jobba med projektarbeten med något slags arbetsmarknadsanknytning, för att de sedan ska få chans att komma ut på arbetsmarknaden. För en del ungdomar kan datorträningen innebära att man lär sig skriva brev, platsansökningar och meritförteckningar på datorn, för andra att de lär sig hela Officepaketet och sedan går vidare till andra mer avancerade program.

De flesta är ALU-anställda

På datorteken finns det oftast *en* anställd, den programansvarige. Resten är ALU-jobbare, dvs arbetslösa som får ersättning motsvarande a-kassan i högst sex månader. För att få handledare till datorteken tänjs det friskt på reglerna för ALU-arbeten, eftersom det är en viktig verksamhet. Den drar ju ner arbetslöshetsstatistiken bl a. Det är ju inte meningen att en ALU-anställd ska utföra ett arbete som egentligen skulle ha utförts av en anställd mot lön. Men detta är precis vad som sker på datorteken. Man jobbar som handledare och utför ett självständigt arbete, fast utan lön och andra förmåner. Många har ingen pedagogisk utbildning eller ens lärarvana. Men eftersom kommunerna inte har råd att anställa utbildade lärare så får det bli nödlösningar som dessa. Handledarna är själva arbetslösa och är ofta borta för att söka jobb. De kan försvinna från en dag till en annan och det blir ingen kontinuitet i undervisningen.

Vad har de egentligen för sig?

Enligt en tidningsartikel inleddes en kurs med att deltagarna fick klistra torn av sugrör. Sen blev det blindbock och viskningsleken. Allt för att deltagarna skulle lära känna varandra. En annan metod är att deltagarna får presentera varandra. Det kan bli rätt roligt och bryter lättare isen. De flesta datortek arbetar antagligen på ett mer konventionellt sätt. En del ungdomar upplever det hela som ganska meningslöst. De är mer eller mindre tvingade att gå annars får de ingen ersättning. Det är inte heller de som har sökt till datorteken av intresse som alltid får plats där. Det är snarare de som varit arbetslösa längst som får plats.

Osund konkurrens gentemot utbildningsföretagen

Datautbildningsföretagen klagar över att datorteken skapar osund konkurrens. De hävdar att datorteken tar kunder från datautbildningsföretagen, som inte ens har fått vara med och konkurrera om utbildningarna. Dessutom får datorteken statliga bidrag till sin verksamhet och kan använda ALU-arbetare, vilket gör att utbildningsföretagen inte ens skulle kunna konkurrera på lika villkor. Regeringen föreslår i en proposition att åldersgränserna ska tas bort på datorteken, så att även yngre eller äldre ska få tillgång till dem. Då blir konkurrensen ändå osundare. Det är att jämföra med folk som startar ALU-projekt som t ex frisörer. De får a-kassa i sex månader och kan ta lägre priser och konkurrerar därmed ut de etablerade frisörerna.

Datortekens utbildningsprofil

Hur ser då utbildningen på ett datortek ut? Eftersom varje datortek har sin egen profil kan utbildningens innehåll variera. En del satsar mest på projektdelen, andra mer på datautbildningen. En del bedriver mer traditionell undervisning med genomtänkt kursplan, andra går in för självstudier där kursdeltagarna får gå igenom kursmaterialet i sin egen takt med viss handledning. Datorteken har satsat på Officepaketet. Det vanliga är att man börjar med en introduktion i Windowshantering och sen går över till ordbehandlingsdelen Word. För dem som klarar av att gå vidare väntar Excel, PowerPoint och Access. Kan man Access bra har man goda möjligheter att få jobb sägs det. Projektdelen består av grupparbeten där man får olika uppgifter. En viktig del är att lära sig söka jobb. På datorn skriver man sedan ut rapporter, meritlistor och platsansökningar.

Ungdomarnas förkunskaper och bakgrund

Ungdomarnas förkunskaper varierar mycket. Jag trodde i min oskuld att alla som gått ut skolan de senaste åren var riktiga hejare på datorer, men så ser verkligheten inte riktigt ut. Många har fått lite dataundervisning och sedan inte valt att fortsätta med datakunskap som tillvalsämne. Då blir det som att börja om på nytt. En del är datorvana och intresserade, och hör egentligen inte hemma på ett datortek. En del ungdomar har utländsk bakgrund och svårt med svenskan, och då hjälper inte ens det mest kraftfulla rättstavningsprogram. Då krävs det en stor insats från handledaren för att övervinna dessa hinder. Det är en fantastisk känsla att se hur det så småningom trots allt lossnar efter veckor av kamp med både datorn och språket.

USENET är någonting helt fantastiskt. Det finns tusentals globala diskussionsgrupper, ungefär som ett större MSG. Att läsa dessa grupper är som att kastas mellan ett upphöjt samtal i S:t Peters kyrkan till ett råkurr på en skitig svartklubb i New York! Även om inte alla länder har Internet-anslutning, så finns väldigt många kulturer representerade. Afrika är inte alls en vit fläck!

Var annars kan man komma så nära människors sätt att tänka? Subkulturer som en vanlig dödlig aldrig skulle kunna få någon som helst inblick i, finns här helt öppet. Det är verkligen unikt. Det finns också möjlighet till kommunikation mellan olika kulturer.

Jag har följt gruppen soc.culture.bangladesh i ett år nu. Det är mest bengaler i USA som skriver, ofta efter att de besökt hemlandet. Internet finns inte i Bangladesh. Skillnaden mot MSG är att tonen i SCB är mer respektfull, mer formell.

Det är engagerande. Just nu är jag betydligt mer orolig för hur det skall gå för Bangladesh, jämfört med hur det går för Sverige.

NEWSFLASH

Oppositionen och regeringen har nått någon sorts överenskommelse! Så läget ser ljusare ut... Det slår mig att när det gäller Asien, Afrika och Sydamerika så får jag nästan alla nyheter och bakgrundsinfo via Internet. Jag har för övrigt helt slutat med TV- resp. radionyheter.

Är det då någon mening med de kommunala datorteken?

Man kan ju inte komma ifrån att den som inte har datakunskaper i dagens läge kommer att få svårigheter på arbetsmarknaden. Med tanke på vad datautbildningsföretagen tar för sina kurser är väl datorteken inte helt fel. Jag vet inte om det enbart är "ungdom med ring i örat" (den gängse beteckningen på den typ och personlighet som brukar efterfrågas i datasammanhang) som efterfrågas, men datavana måste man ha för att ha en chans nu för tiden.

Källor:

Egna erfarenheter, andras erfarenheter, diverse artiklar, Internetsurfande samt inlägg i mötet "Fritt" i MSG.

<9619>

Marianne Funayama

Om USENET

Obscent material?

Jodå, det finns. Vissa grupper används tex uteslutande till att sprida porrbilder och dylikt. Jag ser inget fel i det (bortsett från att det förekommer brott mot copyrighten).

Barnporr har jag inte sett alls på USENET. Jo, visst har jag sett barnporr, men inte av den där olagliga typen.

Det finns naturligtvis även obscent material som inte är direkt pornografiskt, tex i grupper för sexuellt misshandlade; den ökända alt.sex-hierarkin; konst; poesi...

Lagar som CDA vill förbjuda allt obscent material.

Trakasserier

Det viktiga här är ju vilken diskussionsgrupp det handlar om. Olika grupper har olika hög toleransnivå för olika saker. Dessa nivåer måste respekteras. En kristen grupp uppskattar tex inte ett grovt skämt om Jesus. Medan samma skämt skulle uppskattas i en annan grupp.

De känsligaste grupperna är väl annars de s k support-grupperna. Där skriver människor som blivit utsatta för trakasserier eller liknande. Principen där är att man aldrig skall ifrågasätta eller kritisera något inlägg. Aldrig.

Det finns grupper som nästan uteslutande innehåller spydigheter och 'flame wars' (tänk dig en debatt ledd av Siewert Öholm). Tex gruppen alt.flame. Den fyller sitt syfte. Vill man käbbla, så gör man det där. Då är det naturligt att det är mycket högt i tak. Ger man sig i leken, så får man leken tåla...

En annan sådan grupp är alt.sex.pedophilia där 95% av inläggen är flame wars. Men det får man ju räkna med — det är så att säga priset man får betala. De återstående 5%:en är läsvärda debatter.

Inlägg i fel grupp

Det absolut vanligaste felet som folk gör, är att posta i fel grupp. Tyvärr verkar Internet inte ha något bra försvar mot detta? Det blir bara mer och mer (för gruppen) oväsentliga inlägg. Reklam, strunt, gräl, 'me too' och sånt skräp.

För att lösa problemet med oväsentligheter (och trakasserier) kan gruppen bli 'moderated', dvs en person avgör vilka inlägg som skall få finnas och vilka som plockas bort (censur alltså). Det är en nödlösning, som måste till när människor inte kan respektera reglerna för gruppen.

De flesta support-grupperna är inte 'moderated' utan helt öppna. Jag vet inte hur det kan fungera. Balansgång på slaklina utan skyddsnät i direktsändning! Men det fungerar...

Straff?

Den som uppför sig illa på nätet, riskerar att själv råka illa ut. Han kan bli terroriserad av andra, som inte gillar hans beteende - en sorts lynchmob alltså. Det är förstås inte tillfredsställande att lagen upprätthålls av en lynchmob. Han kan också bli utestängd av sin Internet-leverantör. Eller åtalad.

Personer som sprider nazistpropaganda? Det finns ingen grupp där de tillåts vara i fred; de får alltid mothugg. Det är så det skall fungera. De skickar inlägg till nästan vilken grupp som helst. Så skall det inte få fungera.

Sammanfattning

Grupperna i USENET har olika kultur med väldigt olika toleransnivå. En lag (typ CDA) som förbjuder information på en generell nivå, kommer aldrig att fungera - den kommer inte tillåtas fungera. De enda som kan avgöra vad som är opassande i en viss grupp, är deltagarna i gruppen.

<8265>

Fredrik Johansson

Kulturers uppgång och fall

Lars Strömberg hade ett tidigare inlägg där han återgav en uppfattning att inkakulturen gick under på grund av knarkmissbruk. Huruvida det är en vetenskaplig sanning eller en myt var han inte säker på. Detta är ett alltför intressant ämne för att inte förtjäna några kommentarer och vidare fundering.

Nedanstående är mina funderingar när det gäller kulturers existens.

Anpassa sig eller gå under

Kulturer som inte kan anpassa sig går under så snart som en betydande förändring inträder. Kulturer centrerade kring få nyckelpunkter har sämre chanser än kulturer med många nyckelpunkter. En kultur kan vara stagnerad ganska länge innan den faller samman. En förändring som leder till en kulturs fall kommer oftast utifrån, men inte nödvändigtvis.

Ritualer

Tecken på stagnerad kultur är ritualer som motiveras med "det har alltid varit på det här viset" eller stora pampiga tillställningar. Antalet ritualer av denna typ i förhållande till ritualer som har ett historiskt känt motiv ger ett mått på kulturens stagnation.

Naturfenomen

En betydande förändring behöver inte vara introducerad av andra kulturer. Den kan lika gärna vara introducerad av naturfenomen. T ex torka, regn eller vulkanutbrott. Ju lägre stagnationsgrad desto större yttre inverkan krävs för att kulturen skall upphöra.

Subkulturer

Teorierna går att applicera på subkulturer likväl som på större kulturer. Exempel på olika kulturer i olika stagnationsgrad.

Rave-kulturen

En kultur som ännu inte stabiliserats helt och därför anpassar sig till omvärldens förändringar i inställningen. Dock har den en snäv centring kring dans och festande. I festandet förekommer droger. Vad beträffar dess överlevnadschans kan sägas att den kommer sannolikt att hamna i samma fälla som punken som en historisk företeelse inom musiken, känd till namnet av många men saknad av få.

Kristendomen

Har många nyckelpunkter, familj, medmänsklighet, lång historia och många anhängare med skild kulturell grund. Dock är förekommer det många ritualer som inte har förankring hos medlemmarna, utan som till viss del har ett dunkelt förflutet. Dess överlevnadschans är god.

Internetanvändare

Många medlemmar med lika möjlighet att göra sin röst hörd oavsett hudfärg och ekonomisk ställning eller ålder. Dock är företeelsen centrerad kring existensen bäraren Internet. Dess överlevnadschans kan bedömas vara hygglig. Företeelsen Internet expanderar nu, men kan falla samman under sin egen tyngd om nätet inte sköts.

Gör-det-självare

Är beroende av att prylar går att göra eller reparera. Är även beroende av tillgång till råmateriel och reservdelar likaväl som ett omfattande verktygssortiment. Dessas överlevnadschans måste bedömas som god. Det finns alltid något att göra.

Ordbehandlingsutvecklare

Måste finna avsättning för sin produkt i en hårt konkurrensutsatt värld. Deras överlevnadschans måste inses vara liten. Microsoft bränner marknaden totalt.

<4341>

Nils Hammar

Mina första steg på databa-

Förmånen

Jag hade den stora förmånen att få vara med och starta ett datortek. En vecka hade vi på oss, några entusiastiska ALU-jobbare på vårt första ALU-jobb. Några av oss hade gått dataläroarutbildning, andra hade gått diverse datakurser. Ingen av oss visste egentligen vad vi skulle göra och vad vi hade gett oss in på.

Förberedelser inför anstormningen

Kartonger överallt, möbler, sågspån, en PC-tekniker som rusar fram och tillbaka och sliter sitt hår, handledare som står handfallna och undrar om allt detta kan bli klart, så att de ska kunna ta emot den första kullen ungdomar på måndagen. Jag som ofta är entusiastisk i början och sen förtvivlar och inte tror att det ska gå, A som är fylld av entusiasm, B som envist håller fast vid att han bara kan undervisa i Word, C som absolut vill göra på sitt sätt och ta hela Officepaketet på en gång, D som inte ens vet om hon vill börja. Senare tillkom några till när C hade hoppat av.

Vi fick i alla fall en grundlig genomgång av Windows NT, servern, programmen och finesserna. Jag såg en massa tillfällen till att få experimentera och härja vilt i datorerna. Kanske passar jag inte som handledare och åtstramare av ungdomar, eftersom jag egentligen är mer intresserad av att pröva datorns - och mina egna - gränser, och att ställa till det för både mig själv och andra i stället för att vara inne i undervisningssalen och undervisa.

Äntligen är det dags att ta emot de första deltagarna

Efter en veckas planerande kom de första ungdomarna, såg lite vilsna ut, undrade vad som skulle hända och anade inte att vi var lika vilsna som de, fast vi inte visade det i kraft av vår ålder och erfarenhet. Första inloggningen var rena mardröm-

stapplande taläran

LMSG för Windows är här!

men. Det krävdes oändligt tålamod och uppfinningsrikedom av oss handledare för att alla skulle kunna komma igång. När vi till slut hade lyckats logga in samtliga deltagare andades vi ut. Men riskerna att någon skulle gör fel och ställa till det så fort man vände ryggen till var stora. Vad kunde inte hända - ikoner som försvinner, datorer som låser sig, lösenord så att ingen kommer in, viktiga funktioner som upphör att fungera. ja, listan kan göras oändligt lång.

En del hade aldrig sett en dator förut. Bara mushantering var ett kapitel för sig. Många var för snabba med att trycka på Enter-knappen. Andra var väldigt duktiga på datorer och hörde knappast hemma på datorteket. En del hade valt att komma till datorteket, andra hade blivit beordrade dit under hotet att a-kassan annars skulle dras in, så motivationen varierade åtskilligt.

Jag blev "serverexpert"

Servern fick jag bekanta mig grundligt med eftersom jag var mycket intresserad och hann dit först. För min del blev det en mängd utflykter i den. Jag fick lägga in nya konton, ändra lösenord och fundera fram och tillbaka hur det hela fungerade. I elevdatorerna gick jag in i olika ini-filer och ändrade, lekte, klickade, experimenterade, misslyckades, försökte igen och lyckades ibland men inte alltid. Undervisningen eller handledningen blev det inte så mycket bevänt med för min del. Det var nog tur för eleverna att vi oftast var två handledare per grupp.

Efter två veckor övergav jag emellertid datorteket för att ägna mig åt annan verksamhet, många erfarenheter rikare. Jag har dock fortfarande en viss kontakt med datorteket och följer dess vidare öden och äventyr med intresse.

<9619>

Marianne Funayama

Normalt kommer sådana meddelanden att kännas nattståndna när de kan läsas i ABC-bladet. Men nu tar vi med det för att markera en milstolpe.

I samband med lanseringen av den första släppte versionen skrev **Bo Kullmar** följande i mötet Medlemsforum:

Jag skrev MSG 1984. Några år senare gick vi över till LuxNET och i samband med det förbättrade jag MSG. MSG var på den tiden en central punkt i klubben. 1990 lyftes MSG över till Unix-miljön. Det stora lyftet kom på PC-tidens början i klubbens historia. Det var i slutet på 1991 när Anders Franzén släppte version 1.4, den första, av LMSG för DOS. Mera om detta går det att läsa i ABC-bladet 1993 nummer 5. Sedan kom version efter version av LMSG. Själv blev jag lycklig LMSG-körare när jag till min Unixdator köpte SunPC som gjorde det möjligt för även mig att köra LMSG.

Ett möte i MSG skapades för LMSG. Detta blev ett av de allra aktivaste mötena i hela systemet. Kanske det aktivaste.

Kristihimmelfärdsdagen 1996 släpper så Anders WinMSG. Detta är en mycket stor händelse för MSG och för klubben! Jag väntar mig därför att det kommer att skriva massor av texter om just WinMSG. För att undvika att "döda" DOS-LMSG mötet helt, skapade jag därför snabbt ett möte för WinLMSG. Det är få möten som jag har skapat där jag har varit så övertygad om att det kommer att bli ett mycket populärt och väl använt möte som detta! Ett möte i skärklass alltså, liksom Anders program. I Unix-miljö fungerar det under Wabi 2.2 beta, som är en Windowsadapter i unixmiljö).

WinLMSG är TOPPEN

Sååå, nu äntligen FUNGERAR det! WinLMSG! TOPPEN! Känner bara att detta program är urläcker:-)) Jag fick ju aldrig Dos varianten att fungera, så jag har verkligen väntat på windowsversionen!!!

Jodå, du nämnde att förutsättningen för att kunna använda WinLmsg är att man har en internetanslutning. Detta har jag, just hos ABC-klubben.

Det var rätt kul hur jag kom med i ABC-klubben. Jag fick hjälp med att installera ett faxprogram på min dator och killen som hjälpte mig faxade över till Per Sten på ABC-klubben för att testa att programmet fungerade. Per Sten faxade tillbaks ABC-klubbens reklambroschyr!

Denna broschyr behöll jag och gick och funderade på om jag skulle gå med i ABC.

Till slut gjorde jag det och ångrar det inte! Inte bara för Internetanslutningens skull utan för att jag lär mig en massa i mötena - i alla utom UNIX, som jag inte förstår ett skvatt av, vilket grämer mig, eftersom jag är vetgirig och nyfiken och VILL veta. Men jag måste nog "lämna" Unix — eftersom jag inte förstår något av det! :-((

Hälsningar

<9149>

Chris Hilli

Kom ihåg att en förutsättning för att kunna använda WinLmsg är att man har en Internetanslutning

MSG -utdrag

Här kommer nu ytterligare en omgång av utdrag från MSG-systemet. Även denna gång har skaran av utdragare fått nya medlemmar. De som numer har råjobbat med utdragen är Lars Gjöring <6825>, Bertil Engdalen <8634>, Marianne Funayama <9619>, Erik Rowley <9880> och Sven Wickberg <1384>.

Redigeringen har även denna gång innefattat att avslutande utvidningar av signaturer ibland tagits bort. Likaså har citat tagits bort där detta inte försvårar förståelsen av inläggen. Dessa har ju en annan funktion on-line än vid denna form av redovisning. När inläggen har textdelar som skulle kunna bli svårförståeliga i ABC-bladets smala spalterna, har vissa delar brutits ut och lagts i så nära anslutning till inlägget som möjligt, hellre än att dra ned storleken på texten ytterligare.

Möte Teknik

(Text 1926) Kjell Björkman <9242>
Teknik Ärende: Värma en plåt
Jag har en kopparplåt som är 200 millimeter bred och 0.20 millimeter tjock, + att den är 800 millimeter lång. Jag vill att den med hjälp av elektrisitet ska bli mer än etthundra grader varm, på kort tid.

Fråga: Hur många ampere? Växel eller liksström? Hur många volt blir väl typ 20 eller så? Är det någon som har en aning, så skriv till min låda, eller om det är av allmänt intresse, här i Teknik. Den som svarar får veta vad det handlar om. Friid //Kjelle

(Text 1928) Wu Han <10115>
Ärende: Värma en plåt
KB> Jag har en kopparplåt som är 200 millimeter bred och 0.20 millimeter

Ska du leda strömmen direkt genom plåten? I så fall blir det nog inte så stor nytta, mycket ström kommer det att behöva. (Koppar har låg resistans.) Förmodar att du använder en EI-spis tråd (vad det nu heter?). Då är det nog bara leda det över 220V växelström. /Wu Han the Prejudicer

(Text 1931) Kjell Björkman <9242>
Ärende: Värma en plåt
PN> Hade du alltså tänkt dig att köra ström genom plåten...
JA...

PN> Vilken effekt som krävs beror ju helt på omgivningen. Är det kallt går det åt mer effekt, och är det varmt går

det åt mindre effekt. När du sen vill ha den varm så snabbt så lär du behöva någon reglering som dämpar strömmen när plåten kommit upp i rätt temperatur....

Jag hade nog tänkt mig en mer manuell styrning, typ att jag "vrider på" strömmen och väntar tills det börjar ånga, sedan stänger jag av och väntar på att allt svalnar..
Så här är det i själva verket: Min lillebrorsa är instrumentbyggare, han bygger gittarrer och normalt så använder man en upprättstående cylinder (som en stor ölsejdel) som värms upp elektriskt. Denna använder man för att forma träet med "manuellt".

Idén är att istället ha två plåtar, en som ligger under på en form, sedan lägger man träet som ska formas emellan och sedan en övre plåt, och pressar ihop. Bägge plåtarna ska värmas upp och bli så varma "så att om man spottar på plåten så ska det bli som när man har vatten på en varm spis-platta". Tack för ditt svar. Vi hoppas på fler förslag. Friid //Kjelle

(Text 1933) Mattias Ericson <6615>
Ärende: Värma en plåt
Utifrån detta så bör du nog använda en rejäl svetstransformator eller ett par parallellkopplade OPTIMA batterier (utvecklade INTE vätgas vid urladdning), de är dessutom väldigt stömslarka och ål djupa urladdningar. Nackdelen är priset, runt 2000:-, de är dock suveräna i bilen.

(Text 1937) Nils Hammar <4341>
Ärende: Värma en plåt
KB> WH> KB> Jag har en kopparplåt som är 200 millimeter bred och 0.20 millimeter Ska du leda strömmen di-

rekt genom plåten? I så fall blir det nog inte så stor nytta, mycket ström kommer det att behöva. (Koppar har låg resistans.) Det är tyvärr precis det jag ska göra...

I så fall så måste du skaffa en kopparledare som har betydligt större ledningsarea än den plåt du skall värma upp och linda en transformator av denna samt ansluta plåten till denna. Det krävs dock inte så många varv runt en transformator-kärna, men det behövs en ganska stor kärna. På primärsidan lindar du sedan för 220V...

Alternativt så går det att köra med direkt induktansuppvärmning av plåten, men då får du ha ett antal spolar som du matar med 220V och som har magnetiskt gap mot plåten. Överlag verkar det vara litet stökigt och ganska effektkrävande.

(Text 1939) Mattias Ericson <6615>
Ärende: Värma en plåt
Man kanske skulle kunna använda en sån där kolstav som bilplåtslagarna använder för att värma plåt.

(Text 1941) Ralf Lindström <9250>
Ärende: Värma en plåt
RM> Det låter lite tunnt tycker jag, Det är möjligt att jag är en feg typ....
RM> skämt åsido så är inte batterier att leka med, i min ungdom så arbetade jag som truckreparatör, och när vi skulle lyfta ur ett stort truck batteri så gick kättingen av som vi lyfte med och landade över batteripolerna, det blev en rejäl smäll när det bildades vätgas som antändes.

Det är en viss skillnad när en kätting med ganska dålig kontakt mellan länkarna ramlar ner över polerna och gör en relativt höghögslutning mellan polerna. Gör en perfekt inkoppling med en lika grov kopparkabel till batteriet i stället, så tror jag att du får ett lite annorlunda resultat.

RM> det som är otäckt när batterier exploderar är batterisyran. Man får se upp så man inte får den i ögonen.
Jag gissar att det är mer än ögonen som behöver skyddas om du gör ovanstående prov med ett truckbatteri.

Men om vi återgår till den första kopp-arplåten. Räkna vi med att ett vanligt 70 Ah bilbatteri ger en kortslutningsström på 1000 A, blir effektutvecklingen i plåten ca 350 W, samtidigt som den kanske är 20-40 gånger högre invändigt i batteriet, under en kort tid, pga den högre inre resistansen. Jag tycker att det kan inte behövas många sekunder för-rän batteriet lättar på locket.

Kopparplåt är nog inte något lämpligt material om man vill tillverka värmelement. Eftersom plåten var så tunn så är det kanske meningen att den skall bockas vartefter man formar materialet som skall värmas. Elproman i Huddinge har i sin katalog flexibla värmelement i folieform som kan skräddarsys enligt kundens önskemål. Drifttemperatur max 232 grader C, tjocklek 0,51 mm. Tel. Elproman AB 08 / 97 00 70 Mvh Ralf

(Text 1956) Ivar Wallin <1617>

Ärende: Jonisering

Jag arbetar som fastighetsskötare. I ett av våra soprum har det tidvis förekommit dålig lukt (ja värre än man kan tänka sig). Detta inträffar företrädesvis sommartid. Jag undersökte luftomsättningen och ökade den till, av myndigheterna angivna värden. Det blev en ordentlig förbättring. Nåväl.

Företagsledningen har nu införskaffat en "joniseringsapparat" som jag monterade idag. Nu undrar jag om ngn av klubbens kunniga tekniker kan rekommendera eller avfärda en "joniseringsapparat" som åtgärd för att förbättra lukten i soprummet.

Jag ser med intresse fram mot synpunkter. (Jag är av naturen misstänksam mot alla lösningar av denna typ. Om det vore undergörande, varför är det då inte mer spritt?) hälsn Ivve

(Text 1958) Mats Andersson <8598>
Ärende: Jonisering

Jonisering med bildande av Ozon tar helt riktigt bort dålig lukt, har själv sett det på en bilfirma, man hade bytt i en bil där föraren hade ägnat större tiden i bilen till att röka, det lutade så att man inte vill vara i närheten av den, efter att man haft en joniseringsapparat i bilen ett tag (vet ej hur länge) så var bilens som ny. Har även brukat hjälpa några som har en friskvårdsanläggning, och dom har också fått reklam om, och varit på väg att skaffa dylik utrustning för, om jag inte minns fel, både vatten och luftrening (idag renas vattnet till bubbelpoolen med klor och några andra mindre nytiga kemikalier). MVH 8598/Mats

(Text 1966) Johan Røjemo <2196>

Ärende: Jonisering

SW> PN> Joniseringsapparaten kommer väl att fungera så att den suger åt sig partiklar, och kommer då säkert att suga åt sig dålig lukt. Dessutom: nytta. Frågan var om den gjorde så mycket nytta som påstods, dvs renade luften tillräckligt effektivt.

Joniseringsapparater som jag sett fungerar genom att ladda upp en högsänkning mot en spets eller platta (jämför bildroret på gamla skärmar/TV-apparater av den typen man får en liten stöt när man tar på).

Att använda elektisk laddning för att rensa luft är väldigt effektivt eftersom de inte sätter igen sig så fort. Gör man "joniseringsapparaten" tillräckligt stor och sätter den i ett rum som man blåser igenom gasblandningen igenom så har man ett elfilter.

Elfilter förekommer på många stora förbränningsanläggningar typ kolkraftverk, sopförbränning m.m. Och som sådana fungerar de!

När man tittar på det "lilla" elfiltret i form av joniseringsapparat så gör den väl samma två saker som elfiltret. Skapar en laddning som drar till sig skit (eller stöter bort den så att fastnar i något annat -) samt de laddade partiklarna som inte fastnar klumpar ihop sig till större klumpar som faller ner till golvet

eller fastnar tidigare i kroppens egna filter (nåsan).

Det finns "jonfilter" som kan kanalmonteras i ventilationen numera (fast jag anser att de då borde kallas elfilter!) de består bara av att man satt in en laddad pine i en trumma och jordar trumman. sen "tvättar" man trumman med en vattensprinkler då & då (automatiskt). Mvh/Johan Røjemo

(Text 1968) Jan Sundström <7804>
Ärende: Jonisering
JR> Det finns "jonfilter" som kan kanalmonteras i ventilationen numera (fast jag anser att de då borde kallas elfilter!) de består bara av att man satt in en laddad pine i en trumma och jordar trumman. sen "tvättar" man trumman med en vattensprinkler då & då

Ja, det bör väl kallas elektrostatiskt filter eller något sådant. Pinne eller uppspänd tråd i mitten av en cylinder, samt olika polaritet på dessa. Man får på så sätt ett inhomogent elektrostatiskt fält, och det är det som är vitsen. Även oladdade partiklar tas bort ur luften, genom att de dras mot den centrala elektroden: Det elektriska fältet i sig gör att partikeln får en plus- och en minuspol. Vore fältet homogent, som mellan två parallella plattor, så skulle den dras lika starkt åt båda hållen, och alltså förbli svävande. Är fältet inhomogent, så dras den i riktning mot ökad fältstyrka, alltså detta fall mot tråden/pinnen.

Nu kan det hända att joner genererar oavsiktligt gör nytta som elektrostatiske filter. Men huvudtanken med joner genererar är nog en annan. Vissa anser sig ha belägg för att människor mår sämre i en atmosfär med överskott på positiva joner, medan en lagom dos negativa joner skulle ge ett relativt välbefinnande. Hur pass väl underbyggt detta är vet jag inte. Anhängarna till teorin brukar framhålla den "tryckande" känsla som ofta uppstår före ett åskväder. Den skulle bero på överskott av positiva joner i luften.

Andra anser att den positiva effekten av joner genererar mest bör tillskrivas tron. Det borde väl finnas någon ordentlig undersökning kring detta, men jag känner tyvärr inte till någon.

Vad gäller joner generators effekt på dålig lukt i inrökt bilar etc., så misstänker jag att det är en effekt av att de kan producera ozon. Förr trodde man att ozon hade positiv effekt på den mänskliga organismen (bakteriedödande bl.a.), men numera anser man väl snarast att det är skadligt att direkt utsätta sig för ozon.

(Text 1969) Jonas Tingeborn <9431>
Ärende: Jonisering

Hmm, då har jag fått klarhet i en sak som jag grubblat endel på. Grubblandet hade att göra med en liten 3*2*1 dm trälåda med flänsar som jag för en tid sedan såg i min fars kontor. Den lilla saken knastrade rill hipp som happ och då någon rökte på kontoret, fick den spel. Började låta som då man släpptes lös med blixurladdarna i gymnasiet :-)

Jag gissade att det var någon sorts luftrenare, men lyckades inte klura ut hur den fungerade. Du är det dock klarare. Man lär sig :-)/Jonas

(Text 1972) Ivar Wallin <1617>
Ärende: Jonisering
Tack för erbjudandet, men som du ser om du lusläser inlägg 1956 så monterade jag apparaten den 5 mars. Den fick gå några dagar. Resultatet var att soprumslukten ersattes av "ozonmättad" lukt. Således byttes en lukt mot en annan. Tjaa..., tekniska framsteg? hälsn Ivve

(Text 1975) Nils Hammar <4341>
Ärende: Jonisering
JT> Hmm, då har jag fått klarhet i en sak som jag grubblat endel på. Grubblandet hade att göra med en liten 3*2*1 dm trälåda med flänsar som jag för en tid sedan såg i min fars kontor. Den lilla saken knastrade rill hipp som happ och då någon rökte på kontoret, fick den spel. Började låta som då man släpptes lös med blixurladdarna i gymnasiet :-)
Det låter som om den var i behov av en rengöring! De brukar låta så där när det är dags att sanera dem. Kan man vanligen göra genom att ta ut filterpaketet och spola ur det med hetvatten. (det man får ut är rätt äckligt!) Dock kan man inte ta ut filterpaketet på alla.

(Text 1978) Karl Håkansson <9551>
Ärende: V-2
Tittade på Vetenskapens värld häromveckan. Det var ett program om Werner von Braun och hans raketer. Vad jag gått och grubblat på är hur han lyckades träffa London med V-2! Det fanns ju inga datorer, inga GPS:er. Hur gjorde dom? Lobba på känsla? Mvh Kalle

(Text 1981) Jan Sundström <7804>
Ärende: V-2
Just så ja. Träffsäkerheten var ganska dålig. Effekten var nog mest psykologisk: att tyskarna kunde slänga iväg bomber utan några plan! Navigeringen skedde helt mekaniskt (man kan komma ganska långt på den vägen också) med gyro kompass.

För övrigt har jag för mig att någon V-bomb (V1 eller V2) förirrade sig och damp ner någonstans i södra sverige.

(Text 1983) Gunnar Lindman <8715>
Ärende: V-2RM
RM> Det damp ner både V1 och V2 raketer över sverige.
Det var prov raketer från norr Tyskland. Raketer mot England avfyrares från Frankrike.

(Text 1986) Karl Håkansson <9551>
Ärende: V-2
SW> Bra fråga. Men London är faktiskt ganska stort, så det kanske inte var alltför märkligt att man kunde prova in sig.
Jo enligt kartbok 5 mil diameter. Men närmaste punkten från Frankrike ligger 15 mil från London. V-2 har en räckvidd på 30 mil. Mvh Kalle

(Text 1999) Ulf Jansson <9043>
Ärende: V-2
Lite data för V2 eller A4 som den egentligen hette. Längd 14.2m Vikt vid start 12.8ton max hastighet: 1700m/s Bränsleförbrukning 125kg/s (75% etylalkohol, 25% Vatten) Motorbrinntid: 68s Stridshuvud: 1005kg
Topp höjd: 100km Räckvidd: 190-320km (Alltså ingen flygning) Maximal topphöjd vertikalt: 213km. 4320st avfyrares varav 1120 mot London (1050 träffade)
Förutom gyro hade den accelerometrar vilket måste tyda på någon form av tröghetsnavigering. Träffsäkerheten var inte så bra då den kunde avvika med 8km. Data skiljer lite beroende på källa. MVH Uffe

(Text 2003) Peter Isoz <2164>
Ärende: V-2
Stor best är det i alla fall. Så en på en vapen(historisk)utställning i Aberdeen, MD i USA. Har för mig den låg på en järnvägsvagn och var väl så stor.
UJ> max hastighet: 1700m/s 5 MACH de ä fort de! V2 anses väl vara den första "rymdraketen". MVH/PI

Möte PCHård

(Text 10061) Ida Överby <9631>
Ärende: 2 hårddiskar
Jag har en hd C: med Dos och Win, endast 16 Mb fritt utrymme kvar. Har en till hd D: med 200 Mb fritt utrymme, som jag tänkt använda också till Winprog. Hur gör jag för att installera ett prog via Arkiv/Kör på min lediga hd D: Ida

(Text 10062) Mats Andersson <8598>
Ärende: 2 hårddiskar
Starta installationsprogrammen som vanligt (Arkiv/kör/... osv...) sedan så brukar väl dom flesta installationsprogram fråga efter var man vill installera programmet, då är det bara att ange d: istället för c:, samt det bibliotek där du vill ha programmet MVH 8598/Mats

(Text 10069) Bengt Sandgren <2776>
Ärende: 2 hårddiskar
JÖ> Jag har en hd C: med Dos och Win, endast 16 Mb fritt utrymme kvar. Har en till hd D: med 200 Mb fritt utrymme, som jag tänkt använda också till Winprog. Hur gör jag för att installera ett prog via Arkiv/Kör på min lediga hd D:
För nyinstallation av program gäller inlägg 10062.

Om Du vill flytta undan program från c: til d: så hade jag samma problem för en tid sedan.

Så här gjorde jag. Skapade ett nytt bibliotek på d: 'windows2'. Kopierade de underbibliotek på c: som jag ville flytta til d: med filhanteraren.

Sedan är det 'bara' att via programhanteraren - arkiv - information ändra drive och bibliotek i avsnitten kommandorad och arbetskatalog.

Jag har flyttat program litet fram och tillbaks på det här sättet utan att det skapat några problem. .b.

(Text 10224) Göran Ritzing <6527>
Ärende: 2 datorer 1 skärm...
Är det någon som har erfarenhet av att, med hjälp av en vanlig manuell switchbox, växla skärm, tangentbord och mus mellan två datorer? Verkar "konceptet" genomförbart eller finns det någon hake.? mvh GR

(Text 10229) Bo-Göran Hammargren <9451>
Ärende: 2 datorer 1 skärm...
På den tiden terminalerna var Ointilligenta så gick det alldeles utmärkt. Idag är jag inte riktigt lika säker. Det är ju så mycket inställningar som görs där man definierar själva hårdvaran och du vet väl att om man nu tappar kontakt med musen (t.ex.) så räcker det sällan att bara plugga in sladden på nytt.

(Text 10234) Kjell Svensson <5318>
Ärende: 2 datorer 1 skärm...
GR> Är det någon som har erfarenhet av att, med hjälp av en vanlig manuell switchbox, växla skärm, tangentbord och mus mellan två datorer? Verkar "konceptet" genomförbart eller finns det någon hake...?

Det fungerar alldeles utmärkt om omkopplaren kan simulera att det finns t-bord och mus anslutna. På jobbet använder vi en skärm+t-bord+mus till 14 st datorer. Omkopplaren har en del elektronik inbyggd. Jag minns inte fabrikket just nu men kan kolla det om du vill. Priset har jag ingen aning om. H/Kjell

(Text 10238) Göran Ritzing <6527>
Ärende: 2 datorer 1 skärm...
KS> Det fungerar alldeles utmärkt om omkopplaren kan simulera att det finns t-bord och mus anslutna. På jobbet använder vi en skärm+t-bord+mus till 14 st datorer. Omkopplaren har en del elektronik inbyggd.

Det ger mig en idé...man kan ju ta ett gammalt halvtaskigt t-bord och dito mus och koppla in med "switchboxen" till den dator man "lämnar". Man kan ju t.o.m. plocka ur elektroniken ur bord och mus och stoppa detta in i "switchboxen". Ok...det kan ju bli problem att "switcha" på ett snyggt vis men försöka duger...som en vis man sa...allting går utom EPA-klockor och tennsoldater...)) mvh GR

(Text 10240) Anders Dohrman <6401>
Ärende: 2 datorer 1 skärm...
Jag kör med ett kort som sitter i den ena datorn. Man switchar sen skärm och tangentbord mellan 2 datorer med hjälp av valfri funktionstangent. Självt har jag valt F11. Kortet switchar tyvärr inte musen så man måste ha 2 sådana. Kortet görs av en hårdvaruleverantör till oss och är ganska dyrt, ca. 1700-2000:- tror jag. Om dom inte har sänkt priset nyligt. Det fungerar i alla fall väldigt bra. / Anders

Fick bilderna men kan inte öppna dom. Kanhända finns det i Pbanken som sherevare? Någon som vet?.

Tack på förhand!. MVH: Lars-Gunnar Johansson(10140).

(Text 7984) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Bildkonvertering JPG.
Jag är inte säker på att jag förstått dig rätt men här är ett försök till svar. Graphic Workshop (sök med find, d GWS i monitorn) kan konvertera mellan många bildfilformat. Även Paint shop (PSP) kan konvertera flera.

(Text 7986) Lars-Gunnar Johansson <10140>
Ärende: Bildkonvertering JPG.
Tack för tipset Bo. Det fungerade utmärkt.
Vad vore klubben utan alla dessa personer som är så hjälpsamma och vänliga mot varandra?!. MVH: Lars-Gunnar Johansson(10140).

(Text 7988) Mats Andersson <8598>
Ärende: Bildkonvertering JPG.
BM> Graphic Workshop (sök med find, d GWS i monitorn) kan konvertera mellan många bildfilformat. Även Paint shop (PSP) kan konvertera flera. Av dessa skulle jag rekommendera PSP, ger bäst kvalitet och flexibilitet, dock så har GWS en finess i att man kan spara bilderna som exe filer (dom blir själv-exekverande) kan vara roligt om man vill skämta med nån. MVH 8598/Mats

(Text 8000) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: Bildkonvertering JPG
Visst, skapa en WIN.EXE till exempel. Den kan man ju sitta och försöka klicka på ett tag. Adios!

(Text 8121) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Stådhjälp
För några år sedan läste jag i MD om ett program, vars namn jag glömt, som utförde följande:

Den statistikmärkte alla program/filer på hårddisken, och när det hade gått en förutbestämd tid sedan programmet/filen senast inkallades, så skrynkade programmet ihop filen och "la den i ett hörn" för att spara plats. Om man kallade in programmet togs den snabbt fram igen och skrynkades upp. Jag vill minnas att det stod i recensionen att man knappast märkte tidskillnaden. Jag lyckades aldrig hitta detta program hos några programdistributörer och nu har jag tappat uppgifterna och namnet. Är det någon som känner till ett sådant program? Neb allt större hårddiskar och ev gott om plats på den senaste håller jag med om att det kanske inte känns så angeläget att komprimera filer man inte använder. Men jag skulle vara mycket intresserad av ett program som på begäran kunde tala om för mig vilka filer jag inte använt på mycket länge. Hos mig tenderar det att bli mer och mer som bara ligger där för att det "kan vara bra att ha" och som man egentligen borde kasta ut.

(Text 8130) Staffan Nielsen <8636>
Ärende: Stådhjälp
SW> Den statistikmärkte alla program/filer på hårddisken, och när det hade gått en förutbestämd tid sedan programmet/filen senast inkallades, så skrynkade programmet ihop filen och "la den i ett hörn" för att spara plats. Om man kallade in programmet togs den snabbt fram igen och skrynkades upp. Jag vill minnas att det stod i recensionen att man knappast märkte tidskillnaden.

Det är sant, men den snabbheten har uppnåtts på bekostnad av kompressionsgraden. Bäst fungerar det på textfiler o dyl, och då dessa är mer komprimerade än andra slags filer så märker man tidskillnaden, åtminstone vid stora filer och långsam dator.
SW> Jag lyckades aldrig hitta detta program hos några programdistributörer och nu har jag tappat uppgifterna och namnet.

Programmet *får* inte *spridas* av kommersiella programdistributörer. Det är därför du inte hittat det. Det är nämligen freeware, och inte avsett att göra någon försäljare rik.
Hur som helst heter det PCMANAGE och publicerades en gång i fortiden av tidningen PC Today. Jag skickar upp det till Monitorn. Leta efter pmanage.zip. S.

(Text 8145) Staffan Nielsen <8636>
Ärende: Stådhjälp
Jag skickade in det, men nu har jag plockat bort det igen. Jag upptäckte att det redan fanns en mer komplett version av samma program, med källkod och allt, på annan plats i programbanken. Alla som tagit ner den version jag skickade upp, rekommenderas att skrota den och ta ner den gamla i stället. Jag borde ha kollat. Ursäkt. S.

Möte MS-DOS

(Text 3748) David Rönn <9422>
MSDOS Ärende: Installation
Jag vill installera dos 6.22 på en PC med äldre dos 4.0 tror jag då får jag svaret kan inte installera pga att dos redan finns. kan jag lura datorn ta bort några systemfiler, ta bort doskatalogen eller något annat så jag kan uppdatera till 6.22 utan att behöva formatera hårddisken. MVH David

(Text 3749) Sven Linder <8183>
Ärende: Installation
Det brukar gå bra genom att byta namn på DOS-katalogen och radera de dolda filerna IO.SYS och MSDOS.SYS. Om du vill kunna backa tillbaka så ser du till att du först har "sys:at" en diskett med din nuvarande DOS-version. Då kan du boota upp från den och "sys:a" hårddisken från den och sedan byta tillbaka namnet på DOS-katalogen.

(Text 3752) Anders Ericson <7260>
Ärende: Installation
Är det en uppgraderings-DOS du har eller en "skarp". Är den gamla DOS-versionen en MS-DOS eller PC-DOS (IBMs ver). System-filer har olika namn. mvh Anders

(Text 3753) David Rönn <9422>
Ärende: Installation
Det är en skarp version och det gäller olika datorer en del med MS och en del med IBM. David

(Text 3755) Anders Ericson <7260>
Ärende: Installation
En skarp version av MS-DOS kan inte vara några problem. Då finns det en numrering av disketterna. Den första kallas också installationsdiskett. "Boota" från den så sköter installationsprogrammet resten. På maskiner med IBMs PC-DOS kan det bli lite problem då de dolda systemfilerna har andra namn och inte kommer att skrivas över av de senare. Eftersom dessa filer är både skrivskyddade och dolda så beror det på vad du har för verktyg. Har du bara dos så måste man med "attrib" ändra attributen och sedan radera filerna. Attrib har olika förmåga beroende vilken dos-version du har från början. Så har du en gammal dos kan tillvägagångssättet skilja sig. Själv brukar jag använda Norton Commander för huvuddelen av mitt dos-arbete och då är det inget problem. Du får väl fråga mer då jag inte vet vilka verktyg du har och hur mycket dos du kan. I sena dos-versioner finns en inbyggd "Help" och tidigare är manualerna hjälpen till dos-kommandona. Men fråga på...! mvh Anders

(Text 3762) Benny Llanita <9886>
Ärende: Fdisk /MBR
Är här någon som vet vad Fdisk /MBR (Master Boot Record) har för effekt?

(Text 3763) Lars Albinsson <9833>
Ärende: Fdisk /MBR
Citerar min bok;
The /MBR parameter seems to be tailor-made for eliminating boot-sector virus programs that infect the Master Partition Boot sector (Cylinder =, Head 0, Sector 1) of a hard disk. To use this feature you simply enter FDISK/MBR
Fdisk then rewrites the boot sector code, leaving the partition table intact. This should not cause any problems on a normally functioning system, but just in case, I recommend backing up the partition table information to floppy disk before trying it. You can do this with the following command;
MIRROR/PARTN
This procedure uses the MIRROR command to store partition-table information in a file called PARTNSAV.FIL which should be stored on a floppy disk for safekeeping. To restore the complete partition table information, including all the master and extended partition

boot sectors, you would use the UNFORMAT command as follows;
UNFORMAT /PARTN
This procedure causes the UNFORMAT command to ask for the floppy disk containing the PARTNSAV.FIL and then restore that file to hard disk. // Albin

(Text 3764) Benny Llanita <9886>
Ärende: Fdisk /MBR
Tack för den utförliga beskrivningen.. Jag har sökt överallt i 6.22:ans manualer, och det här kommando kommer väl från 5.XX versionen eller tidigare med tanke på MIRROR, om jag förstår det hela rätt eller är det kanske en så kallad "odokumenterat växel"? Jag ska genast printa ut detta!

(Text 3766) Lars Albinsson <9833>
Ärende: Fdisk /MBR
BL> rätt eller är det kanske en så kallad "odokumenterat växel"?
Det är en "odokumenterat växel" som kom i Dos 5 men finns kvar, fortfarande utan beskrivning, i Dos 6.x Det finns mer i samma kapitel;
"Fdisk also has three other undocumented parameters; /PRI:, /EXT:, and /LOG.. These parameters can be used to have FDISK create master and extended partitions, as well as logical DOS volumes in the extended partition, directly from the command line rather than from the FDISK menus. This feature was defined so that you can run FDISK in a batch file to partition drives automatically. Some system vendors probably use these parameters (if they know about them, that is!) when setting up systems on the production line. Other than that, these parameters have little use for a normal user, and in fact may be dangerous !" // Albin

Möte Windows '95

(Text 7824) Anders Dohrman <6401>
Ärende: W95...
SW> Nu har jag fått frågan flera gånger: "Är det W95 man bör ha?" och jag har svävat litet på målet.
Ja, det tycker jag i alla fall. Jag har både Linux, Windows NT, OS/2 och Windows 95 på min dator. Dessutom kan jag köra Dos 6.20 och gamla Windows 3.11 om jag har lust med det. Min favorit är helt klart Windows 95! Windows NT kommer kanske att bli det när den har samma gränssnitt som W95. Linux är roligt att pula med ibland och OS/2 vet jag egentligen inte varför jag har... Jo, just det, jag fick det med när jag köpte ett Sportster-modem till jobbet. 2 CD-rom:ar!
Jag körde Windows 3.11 förut. Jag körde MYCKET Windows 3.11 förut eftersom jag utvecklar programvara för Windows. Alla som har gjort det har nog fått några gråa hår. Alla konstiga felmeddelande som "allmänna skyddsfel", hängningar och andra konstigheter. Jag skulle tippa att Windows 95 går ungefär 8-900% bättre än Windows 3.11, ca.. Jag har egentligen inte haft något helt

allvarligt fel vad jag kan komma på. De som har varit har man alltid kunnat rätta till. I värsta fall har man fått köra om installationen.

Förutom den förbättrade stabiliteten så är det nog Internet-stödet som är det bästa. Lättheten att konfigurera nya grejjer är också ett stort plus och det nya gränssnittet. Men jag rekommenderar nog 16Mb istället för 8Mb RAM. /Anders

(Text 7840) Sven-Erik Svensson <4394>

Ärende: W95 Papperskorg

Hej Bo-Göran!

Att det hela fungerar på det viset Du beskriver angående papperskorgen, beror på att det är samma papperskorg. Den tillhör den s k "Denna datorn" dvs Win95.

Innan Du tömmer papperskorgen kan Du ju alltid använda det s k "undelet" dvs "återställ" som Du hittar på Arkivmenyn bara Du först markerar en fil i papperskorgen.

Om det är några filer du känner dig osäker på kan Du ju låta dem stanna i papperskorgen tills vidare. Det går ju bra att bara tömma den delvis om man vill. Hälsningar <SES>

(Text 7852) Bo-Göran Hammargren <9451>

Ärende: W95 Papperskorg

OK! Vid körning av ett installationsprogram fick jag meddelandet: 'Det finns inte tillräckligt med plats på c-enheten, vill du tömma papperskorgen?'. Jagsvarade JA och blev därefter av med alla gamla filer såväl på C-disken som på D: och E: Det hade jag inte räknat med. (ingen bra funktion helt enkelt)

Om jag AV-installerar ett program kan jag INTE komma åt de gamla filerna längre. De har INTE hamnat i papperskorgen. Ack JA, man får väl övergå till att göra det hela manuellt :-(

(Text 7864) Ralf Lindström <9250>

Ärende: Problem med COM-portar
KC> När jag skall köra ett kommunikationsprog. så läser sig musen. Musen är ansluten till COM 1 och modemmet till COM 2. Problemet verkar uppstå så fort programmet "aktiverar" COM 2. Kör jag under DOS fungerar all normalt.

Jag hade samma problem, i mitt fall var det en för gammal drivrutin till min Logitech TrackMan som var problemet. Det hände sig alltid när jag försökte starta kommunikationen i Win Works 3.0. Efter byte till ny drivrutin fungerade allt normalt. / Ralf

(Text 7882) Kim Metso <9099>

Ärende: Spara lösenord

AD> Jag har en bekant som på sin fjärranslutning inte kan spara lösenord. Det går alltså inte att klicka i den rutan. Han måste alltså mata in lösenord varje gång. Har själv aldrig haft detta problem. Är det någon som vet varför det är så?

I Kontrollpanelen/Lösenord/Användarprofiler måste "Användarna kan anpassa skrivbordsinställningarna ..." vara markerad.

Det gör att man måste logga in i windows (dvs ange användarnamn och lösenord) varje gång man startar Windows...

Det hänger ihop med att lösenorden lagras i en fil som heter ANVÄNDARE.pwl (där ANVÄNDARE står för användarnamnet) och den finns bara om man kryssar i kontrollpanelen... (tror jag) -/KiM -/

(Text 7892) Stig C Holtzberg <4781>

Ärende: Win95 - åäöÄÅÖ

Jag hade liknande problem men fann (efter hjälp här i mötet) att autoexec.bat hade Keyb sv efter ett winkommando och aldrig kom dit vid starten. Det var den automatiska installationen av win95 som flyttade dit kommandot till autoexec.bat från gamla dos. Börja med att kolla autoexec.bat och titta om keyboard-satserna finns eller ligger på rätt ställe! mvh Morfar

(Text 7900) Tom Carlson <9624>

Ärende: Win 95

DP> Min kompis installerade för Win 95 för ett tag sedan, hur ska han göra för att ta bort det. Han testade med att bara ta bort alla filer som hade med Win 95 att göra men det står fortfarande Startar Windows 95. vid uppstart.

Det beror på att Gates och co valt att kalla den DOS (7.0) som ligger under det grafiska skalet för Windows 95. Testa att skriva VER vid dos-prompten. Står det Windows 95 då så är det så. DOS 7.0 går att leva med om man installerar hjälpfilerna från 6-an eller så ominstallerar man Dos 6.x. Varför ville han byta från W95? mvh Tom C, moget blåbär

(Text 7905) Tom Carlson <9624>

Ärende: W95: Att spara lösenordet i Fjärranslutning

En ständigt återkommande fråga är hur man bär sig åt för att spara lösenordet i Fjärranslutningen. Många ser bara en grå ruta. Ett sätt kan vara att skapa olika skrivbord. Här följer en beskrivning för ensam användare ur "Lättpocket om Internet i Windows 95" (Pagina):

1. Öppna kontrollpanelen och dubbelklicka på Nätverk.
2. Klicka på "Lägg till"
3. Markera "Klient" och "Lägg til"
4. Markera "Microsoft" och "Klient för Microsoft-nätverk". Klicka på OK.
5. Klicka på identifiering
6. Skriv in datornamn m.m.
7. Starta om datorn
8. Logga in med blankt lösenord, dvs tryck bara Retur, bekräfta. (Nästa gång blir du inloggad direkt)
9. Starta fjärranslutning och se om lösenordet går att spara. Om inte, skriv till förlaget och skäll.

Alla som haft problem kan ju testa detta. Här hemma har vi flera skrivbord på datorn så det är inget problem.

mvh Tom C, moget blåbär

(Text 7907) Tom Carlson <9624>

Ärende: W95: Att spara lösenordet i Fjärranslutning

AD> AD> Jag antar att detta bara gäller för datorer som har ett nätverkskort, eller...? I alla datorer som jag kör på

Nix, det ska gälla alla. W95:s definition av nätverk är ju en smula vid...

mvh Tom C, moget blåbär

(Text 7910) Tom Carlson <9624>

Ärende: W95: Skrivbordet

Alla genvägar på det "neutala" skrivbordet finns i mappen /windows/skrivbord, som du kan öppna med Utforskaren. Programmen på startmenyn finns i mappen /windows/start... (någonting). Alla dessa genvägar kan du kopiera till ditt personliga skrivbord och startmeny. Dessa finns under mappen /windows/profiles..., liksom din övriga personliga inställningar. Dessa finns i din personliga User.dat. Den vet jag inte tillräckligt mycket om för att kunna säga något om. mvh Tom C, moget blåbär

(Text 7911) Tom Carlson <9624>

Ärende: LMSG i helfönster i Win95
HEN> HEN> Har till och från lyckats köra LMSG i helfönster i Win95. Vad jag inte förstår är varför det fungerar i bland men långt ifrån alltid!

Du startar ju alla DOS-program i W95 med en "Genväg". Har du klickat med högerknappen på den och kollat under Egenskaper. Där finns olika flikar du kan titta under. Under "avancerat" har jag ställt in på Föreslå MS-DOS läga om nödvändigt" och "under Skärm "Inte tillåta (Windows) Skärmläckare". Jag kör med helskärm och det fungerar bra.
HEN> När det fungerar då kan jag skifta tillbaka till Win95 menyn eller till andra program och tillbaka till LMSG.

Samma här

HEN> Fungerar Win95 likadant vid bootstart som gamla Windows. Med uppstart av config.sys och därefter med autoexec.bat?

Svar Nej! En del av startrutinerna har lagts in i IO.SYS andra i W95:s systemfiler (bl.a. System.dat, och User.dat). MSDOS.SYS är en text-fil med en del kommandon hur W95 skall starta. Autoexec.bat och config.sys finns med för kompatibiliteten skull. De tar över framför de andra, men bör hållas så rena som möjligt. En utförligare redogörelse för W95 finns i Resource Kit som finns i programbanken (win95rk.zip). Hör av dig om hur det går. Med vänlig hälsning Tom C, moget blåbär

(Text 7936) Mikael Moreira <8919>

Ärende: Win95

KH> KH> MM> BGH> LL> Är det någon som vet vad filen Win386.swp är för någon?? Ta inte bort den! Om man är i DOS så spelar det inte någon roll...

Men använder man dos har man ingen win386.swp fil! När han startar Win senare så skapas ju filen igen, ser ingen

anledning till att ta bort den. Det kan snarare skapa problem om man själv går och petar på filer som har med swappningen att göra, låt Win sköta om det! //Micke

(Text 7939) Peter Nermander <8130>

Ärende: Win95

Anledningen till att SWAP-filen sparas är att den skall kunna ligga på samma plats, och framförallt vara kontinuerlig. Om den skapas varje gång man startar så riskerar den att bli spridd i småbitar över hela disken, och då blir den alldeles för långsam. SWAP-filen används inte som en fil av operativsystemet. Filen på disken är bara till för att "reservera" utrymmet, så inget annat program tafsar på det. Sen använder SWAP-hanteringen det utrymmet på ett helt eget sätt, med direktadressering av sektorer och liknande. / Nermander

(Text 7953) Tom Carlson <9624>

Ärende: /win32/win95/servpack/sp1-us

JP> I detta bibliotek i programbanken ligger nu "Win95 servicepack 1" i "US-english" version, tipsa gärna var och när motsvarande för den svenska versionen finns så hämtar vi hit den också. Paketet är på 14 filer (1 fil per diskett) och den första heter "start.exe". OBS! att denna _inte_ fungerar med Win95 i svensk version! Enligt uppgift på MS WEB-sida. Tom C, moget blåbär

(Text 7959) Gunnar Gunnarsson <6695>

Ärende: Undantagsfel

RM> Vad är innebörden av detta? Är det en minneskrock eller kan det vara ett paritetsfel, eller vad?

Det här är ofta ett *väldigt* jobbigt fel att fixa, eftersom det kan bero på allt från att någon DLL-fil i Windows är skadad till låg luftfuktighet i rummet som datorn står i (jag skojar inte).

Prova att installera om Windows. Det kan räcka. Jag vet flera som har haft problem i samband med att de installerat Netscape 2.0, eftersom den kräver Win32s som tydligen inte är helt stabilt på alla burkar.

Du kan också prova att göra snällast möjliga BIOS-inställningar (ingen cache, max antal waitstate etc) och köra processorn på lägsta frekvensen (dvs tryck ej in "turboknappen").

RM> Jag har mycket lite ledigt utrymme på min partitionerade 540 MB hårddisk. På C återstår 15 MB och D 10 MB, kan det spela in? Har annars 16 MB RAM.

Det bör inte spela någon roll. Du skriver inte om det gäller Windows 3.11 eller Windows 95, men om du använder 3.11 bör du kontrollera att du använder en permanent växlingsfil (kontrollpanelen-386 avancerat).

Felet kan också vara hårdvarurelaterat. Prova att byta ut minneskretsarna tillfälligt om du har möjlighet. Grafikkortet är en annan möjlig problemkälla, byt tillfälligt och/eller byt drivrutin till standard-VGA. //GuGu

(Text 7963) Hans-Georg Wallentinus <4046>

Ärende: Undantagsfel

GG> Prova att installera om Windows. Det kan räcka. Jag vet flera som har haft problem i samband med att de installerat Netscape 2.0, eftersom den kräver Win32s som tydligen inte är helt stabilt på alla burkar.

Jag råkade ut för något liknande när jag installerade Netscape 2.0. Det löste sig när jag hämtade senaste uppdateringen från Microsoft för WIN32S-hanteringen; W32S.EXE osv. Filen (PW1118.EXE) finns på <http://www.microsoft.com> << HWG >>

(Text 7961) Tom Carlson <9624>

Ärende: Win95/skrivbord

LL> Har råkat få två olika skrivbord, hur väljer jag dessa. Dessa filer ligger under Skrivb2 och start-2. Fråga 1: Är du ensam om datorn eller är ni flera?

Fråga 2: Vill du ha flera Skrivbord och växla mellan?

Den normala sökvägen till skrivbordet är /Windows/Skrivbord..., om du är ensam användare. Skrivborden kan redigeras som vilka mappar som helst. Du kan alltså flytta över de Genvägar och Dokument du vill behålla till det ena, förslagsvis /Windows/Skrivbord och radera det andra.

Är ni flera som använder datorn ligger de olika användarnas inställningar (inkl skrivbord) under /Windows/Profiles? mvh Tom C, moget blåbär

(Text 7975) Tom Carlson <9624>

Ärende: Win95-dosstart.bat

GV> I tidigare inlägg i det här mötet har Win95:s startfiler diskuterats men jag har inte fått riktigt klart för mig hur det fungerar. Dels finns ju autoexec.bat och config.sys, dels autoexec.dos och config.dos. De senare läses in om man vid start trycker F4 eller F8 för att starta i ren DOS - om jag förstått det hela rätt. Men så finns dosstart.bat, när används den? Jag har inte hittat någonting om detta i Win95:s hjälp och inte heller i Win95 Resource Kit från CD-skivan.

Installerar du Win95 ovanpå en gammal DOS eller Win3.x så döper den om gamla autoexec.bat och config.sys till autoexec.dos och config.dos. De aktiveras när du väljer alternativet F4 "Starta med gammal DOS" innan Win95 drar igång.

Huvudrollen i starten av Win95 har IO.SYS och MSDOS.SYS (som kan redigeras). Autoexec.bat och Config.sys finns kvar men rymmer så lite information som möjligt. De kommandon som läggs där "tar över" andra inställningar. Men de bör man göra innifrån Win95. Dessa laddas in under uppstarten från filerna System.dat och User.dat (=Registret). Backup på dessa finns i System.da0 och User.da0.

Dosstart.bat vill jag minnas används antingen då man går till MS-DOS.prompten eller väljer att avsluta med att gå till MS-DOS. Jag minns just nu inte vilket. Hinner inte kolla.

De flesta inställningar i gamla SYSTEM.INI och WINI.IN har förts över till Registret (dvs filerna System.dat och User.dat som redigeras med REGEDIT.EXE)

Det här beskrivs ganska ingående i Resource Kit kapitel 6 "Setup Technical Discussion" avsnittet "System Startup Files" Tom C, moget blåbär

(Text 8017) Magnus Carlsson <8172>

Ärende: Write (WIN95)

SES> Varför bekymrar Du dig om Write.exe på Win95?

Jag kan tänka mig ett bra svar, och det är den anledningen jag själv fortfarande behöver Write: WordPad kan inte skriva WRI-filer vilket är ett bra format att distribuera t.ex. SW manualer på eftersom inte alla har Word eller Win95 ännu. M. Carlsson

(Text 8022) Sven-Erik Svensson <4394>

Ärende: Write (WIN95)

Hej Magnus!

Visst kan Du ladda in Wordpad-filer i Write om Du sparar dem i textformat eller text MS-dosformat. Jag testade detta hos kompisen som fortfarande kör Windows 3.11. Hjärtliga hälsningar <4394> SES

(Text 8029) Bo-Göran Hammargren <9451>

Ärende: Flytta ikon från Kontrollpanelen

SW> det verkar som om man inte kan rubba ikonerna i Kontrollpanelen. Just det. De ligger FASTA (inbyggda i programmet) de utgör ett 'gemensamt' objekt, inte ett flertal 'olika'.

(Text 8031) Tommy Strand <8316>

Ärende: Flytta ikon från Kontrollpanelen

Nej, du kan inte flytta en ikon från kontrollpanelen.

SW> Har du själv provat ditt recept? För mig fungerar det inte.

Ja!

SW> 2) Ditt förslag att kringgå det hela genom att skapa en ny ikon med just Powerfunktionen fungerar så här: Det bildas en nytt programobjekt= Kontrollpanelen, men med Power-ikonerna markerad när man öppnar den. Du måste skriva precis det som står under ikonerna i kontrollpanelen som argument till control.exe.

Jag vill t.ex. ha åtkomst till skrivarinställningarna direkt: "control.exe Skrivare" som kommandorad. Att ikonerna som kommer upp är control.exe är ju bara att ändra. När jag sedan dubbelklickar på det nya programobjektet så startar inställningar för skrivare direkt. För musen blir det: "control.exe Mouse". Jag har programmet för MS-mouse i inlagd därav engelska.

Det finns två sätt att skriva kommandot. Som nedan eller det jag skrev tidigare. Båda fungerar, i alla fall hos mig.

Här ett utdrag ur

FAQWIN.HLP:

Control Panel: accessing control panels directly 93-06-20

You can access individual control panels directly by creating an icon in Program Manager (or equivalent) with, for example, the following commandline:

control main.cpl network

The last parameter should match the spelling of the name of the icon in the usual Control Panel window.

M.V.H Tommy.Strand@abc.se

(Text 8039) Tom Carlson <9624>

Ärende: Win95-dosstart.bat

GV> GV> Tack, där stod det ju en hel del. Men Dosstart.bat har jag ännu inte hittat någon hänvisning till någonsans. Var kan man läsa något om detta?

Får återkomma. Hittar inte min dokumentation om det. Men flera har hävdad (bl.a. i det här mötet) att dosstart.bat drar igång när du avslutar W95 och går ut i DOS/alternativt när du kör i MS-DOS-fönstret. Det enklaste är väl att testa. GV> GV> Config.sys och Autoexec.bat tycks bara behövas om det saknas 32-bitars drivrutiner till något. Jag hade en gammal dylik till min CD-ROM men då jag uppdaterade till en W95-drivrutin provade jag att starta utan C.sys och A.bat. Det fungerade utan problem tills jag gick ut till DOS-prom Då hade jag inte svenskt tangentbord längre. Men i andra DOS-program, som jag startade inifrån W95, fungerade det!

Helt utan autoexec och config kan man nog bara köra den amerikanska varianten. Kör du inifrån W95 så gäller de inställningar du gjort i W95. Själv hade jag följande rader efter installationen

```
config.sys:
device=C:\WINDOWSCOMMAND\display.sys con=(ega,,1)
Country=046,850,C:\WINDOWSCOMMAND\country.sys
```

```
autoexec.bat:
mode con codepage prepare=((850) C:\WINDOWSCOMMAND\ega.cpi)
mode con codepage select=850
keyb sv,,C:\WINDOWSCOMMAND\keyboard.sys
```

Det är nog minimum. Vill du att mus och CD-ROM-drive ska fungera i DOS-läget måste du ha med dem också.

mvh Tom C, moget blåbär

(Text 8040) Tom Carlson <9624>

Ärende: Win95/skrivbord

PA> Jag har lagt upp mappen (läs katalogen) som innehåller min brors skrivbord som en ikon. Sedan är det bara att klicka på den... Har gjort likadant med hans start-menyn.

Smart! Vill man skydda sitt skrivbord får man börja lägga in läsbehörigheter med nätverksfunktionen. Ska fungera på en ensamdator också. Men jag har inte tordats gå in och rota för mycket i det där. Har bara behövt installera om W95 en gång hittills. mvh Tom C, moget blåbär

(Text 8105) Tom Carlson <9624>

Ärende: Konfigurera Microsoft Mail? Om du menar MS Exchange gör du så här:

Klicka på IN-ikonen:

Under Värtyg/Tjänster/Internet Mail

och fliken Allmänt anger du

E-postadress m9422@abc.se

Internet-mail mail.abc.se

Kontonamn: m9422

Lösenord (din UNIXlösen)

under fliken Anslutning:

Anslut med hjälp av modem

Ange din fjärranslutning (som du använder för internet)

Arbeta fränkopplad

"Ringer upp" gör du sedan med kommandot "Skicka med Internet-Mail". Skippa du fax-tjänsten kan du få Exchange att ringa upp själv en gång i timmen och leta post.

"Fjärrbrev" är bra om man får mycket mailing-lists och vill kunna rensa bort brev utan att ta hem alla.

Återkom om du/ni får problem. Mvh Tom C, moget blåbär

(Text 8108) Tom Carlson <9624>

Ärende: Konfigurera Microsoft Mail? Observera att tjänsten "Internet-Mail" måste vara installerad för att mina anvisningar ska gälla. Görs också under Alternativ/Tjänster mvh Tom C, moget blåbär

(Text 8135) Tommy Strand <8316>

Ärende: Läsningar (igen) — ÄSCH! SW> Kanske det. Jag kan leva med de problem jag har, som är ganska små, men jag skulle inte vara den jag är om

jag inte fastnade på att jag gärna skulle vilja veta VARFÖR det är som det är. Jag kom på att du kanske också kan prova ett program som spårar alla filanrop som sker i Windows. Då kan man hitta eventuella anrop till filer som inte ligger där de ska eller helt enkelt inte finns. Programmet heter Winxio och kommer från Israel. Ett utdrag ur Readme-filen nedan

1. What is Win-eXpose-I/O
Win-eXpose-I/O is a file I/O Tracing/Debugging SHAREWARE windows util. that lets you examine in real time what files each running application is using or trying to use. Win-eXpose-I/O traces all the file activities in all the application and in all the different VM (even DOS boxes) and gives you a clear picture on problems troubleshooting (like where and what the hell is the help file/INI file that the application is using or complaining that is missing).

Bild 1 Gunnar Tidner valdes att sitta ordförande för mötet. Gunnar var ABC-klubbens förste ordförande.

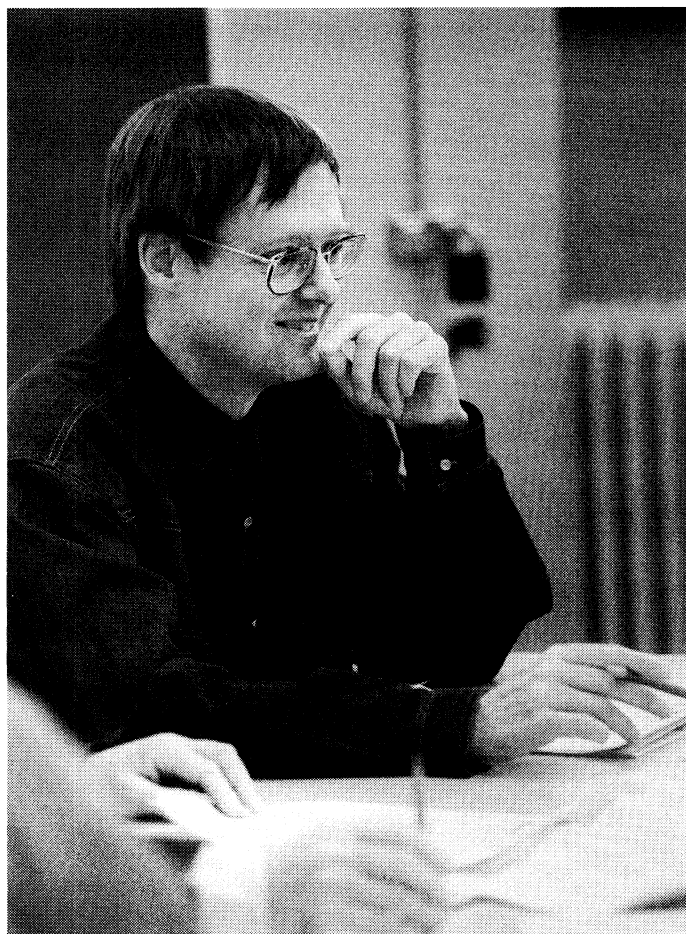

Bild 3 ABC-klubbens nuvarande ordförande Bo Kullmar

Bilder från ABC-klubbens årsmötes förhandlingar den 16 mars 1996 i medborgarhuset i Alvik

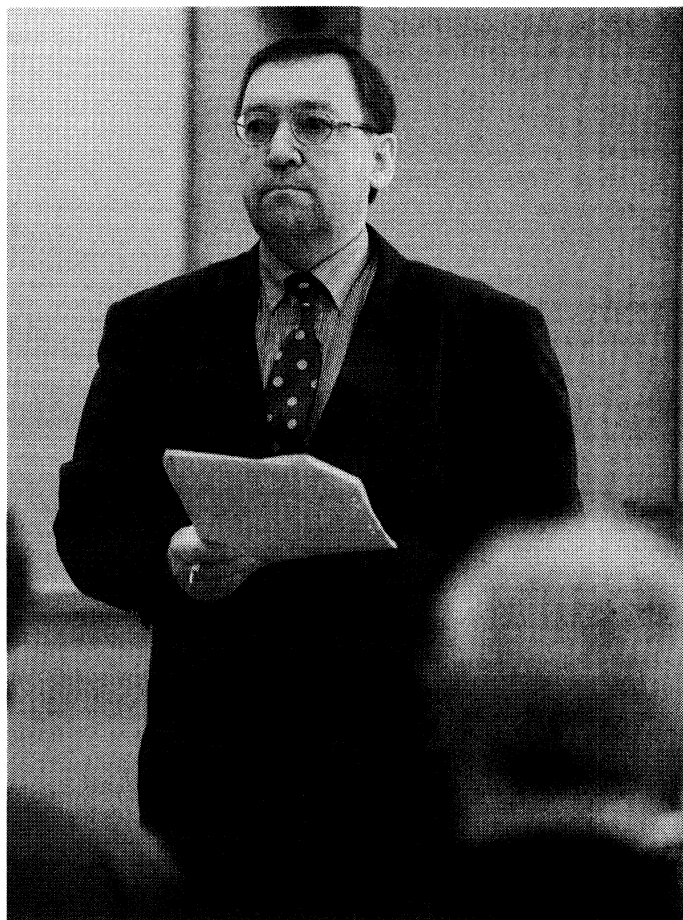

Bild 2 ABC-klubbens omvalde kassör, Per Sturk, redovisar ekonomihandlingarna för årsmötet

Samtliga bilder från ABC-klubbens årsmöte har tagit av Marcus Strömgren

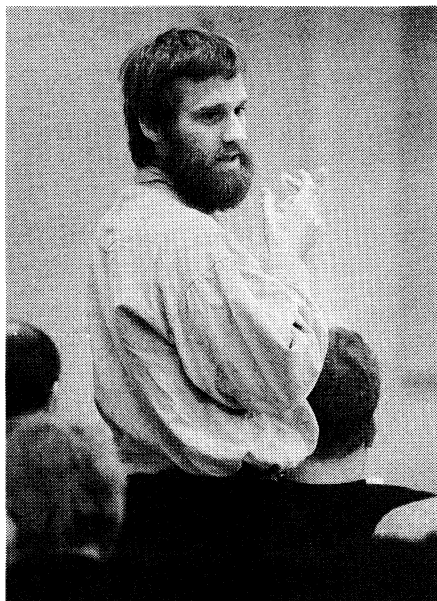

Bild 4 Jan Dufberg lägger fram sina synpunkter i diskussionen om ABC-klubbens stadgar

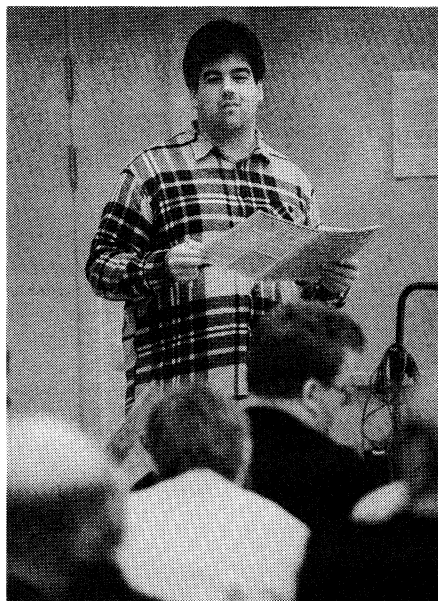

Bild 5 Jan Smith redovisar styrelsens förslag till nya stadgar. Jan har tidigare varit ABC-klubbens kassör och haft uppdrag att ta fram ett förslag om förändringar av klubbens stadgar till styrelsen

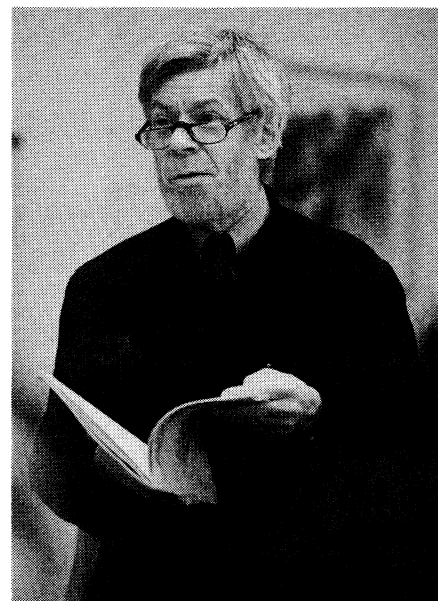

Bild 6 Bo G Hammargren för fram sina argument i den bitvis mycket heta debatten om ABC-klubbens olika mötesformer

Bild 7 Rösträkning med rösträknarna i full action bland alla de ABC-klubbemedlemmar som hade kommit till årsmötet

Win-eXpose-I/O is a MUST HAVE tool for anyone who is installing windows software on the computer or just trying to make sure the current software is working properly. Win-eXpose-I/O saves those HUGE amount of hours trying to configure new or existing software by letting you know in real time what files each application is using or seeking.

Win-eXpose-I/O application has a very intuitive and simple to operate user interface, yet a very powerful one that lets any user novice to guru use the program in just a meter of seconds, just run it and then activate the other applications and you will see on the Win-eXpose-I/O screen a real-time logging of all the file activities and their results.

Win-eXpose-I/O is also used as a GREAT performance improves by letting you know for each application all the file seeking failures (like searching for a file on the path) and then just by changing a few system settings like PATH or working directory you will gain a performance improvement.

Jag vet inte om den finns i banken och jag själv har tappat bort original ZIP-filen, men jag har det installerat så jag kan packa/sända in den om behov finnes.

PS. Kollade i idx-filen från oak.oakland.edu. Filen heter WX1101.ZIP och finns /win3/sysutil. M.V.H Tommy .Strandfabc.se

(Text 8148) Peter Åstrand <8616>
Ärende: Långsamt med windows95
DV> Nej vi samma sak inträffar när jag kör bara paint också och för att ta ett annat exempel: processoraktiviteten går upp till hundra procent bara jag öppnar LMSG även om jag inte kör något annat program samtidigt. Det finns en inställning på DOS-program som heter "Alltid upphåll i bakgrund" eller något sådant. Om man har avmarkerat den rutan så ger Win95 ganska mycket prioritet till DOS-promten. På min SX33 gör detta att nästan all processorkraft går åt. På min brors DX4 däremot så fungerar det hur fint som helst med ett antal sådana här multitaskande DOS-promter. Mao bör det gå hur fint som helst på din Pentium.
DV> JT> Tyvärr slukar Win95 en hel del minne, och 16 MB är nog lite i minsta laget för att köra systemet tillfredställande
Sluta ljug tack.

DV> Minnet har ju dessutom räckt alldeles utmärkt tidigare. kan det ha att göra med att jag har två antivirusprogram (McAfee och Sophos-Sweep) installerade.

Det kan det verkligen! Och det kan vara svårt att bli av med dem. Jag vet också att medlem <9136> hade samma problem som du. Det var i alla fall något program som hade lagt in sig som inte var särskilt bra konstruerat.

Egentligen så är det inte så svårt att få fram felet. Om man trycker CTRL-ALT-DEL så kommer det fram ett fönster med aktiva program. Sedan är det bara att avsluta dem ett och ett och se när

processorutnyttjandet går ner från toppen (avsluta inte Explorer). Peter.

(Text 8155) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Tilde
Om man har Windows 95:
En del filer med tilde är länkar som Win 95 behöver! Andra filer med tilde hör ihop med långa filnamn.

(Text 8157) Johan Stigård <8887>
Ärende: Litet win95-tips
Jag kom nyss på en smart sak som kringgår ett problem jag länge retat mig på. När man tar bort program ligger ikonerna kvar under startmenyn. När nya program installeras läggs ofta programgrupper upp som av ett eller annat skäl behöver modifieras.

Detta kräver normalt att man klickar med högerknappen på startknappen, väljer "Utforska", sökersig fram till rätt ikon/grupp och gör ändringarna.

Det jag nu gjort var att skapa ett shortcut till katalogen "programs" (heterförmodligen "program" i sv-versionen) på skrivbordet. Genom att klicka på den får jag upp ikonerna från startmenyn och undergrupperna. Det är nu enklare och smidigare att radera, flytta eller skapa ikoner i startmeny-gruppen. Hoppas detta hjälper någon! Mvh // JS

(Text 8206) Sven-Erik Svensson <4394>

Ärende: Svartalfer som löparnissar!
Hej Magnus!

Du har nog ha rätt i det Du skrev om minnet som Win95 själv hanterar. Jag har låtit Win95 själv bestämma och då tar ju programmet ut vad som finns kvar på hårddisken, dvs som regel bortåt 1 GB.

Jag gjorde som Du skrev och nu tar det bara några få sekunder.

Jag lyfter på kepsen och sänder Dig en vänlig hälsning från den glade pensionären <4394> SES

Möte OS/2

(Text 2019) Oskar Blomberg <9601>
Ärende: Blåbärdförfråga OS/WRAP CD
ML> OB> Hmm... beror på hur disken är partitionerad. Har du DOS på en partition som ligger på hela disken? Jag tror att OS/2 Warp måste ligga på antingen en logisk enhet eller en primär partition. Om du nu bara har en partition på hela disken, kan det bli lite knöligt. Inte alls... Jag har OS/2 Warp, DOS 6.22 och Win 3.10 på C: primär och det fungerar utmärkt.

Uh, kan du använda Boot Manager då? Bootmanager ska ju ha en egen primär partition på 2 MB. Om man då bara har en partition på hela disken så måste man väl ta bort den existerande partitionen och formatera om? Eller hur väljer du vilket OS du ska starta? (DOS eller OS/2) // Oskar

(Text 2024) Robert Burgess <8839>
Ärende: Warp server beta - bra?
RJ> Har blivit ägare till en Warp Server Beta CD (näja, det är två CD). Den släpptes f.ö. just som icke beta. Är detta en Warp med inbyggd Connect och fler finesser?
Njae, detta är OS/2s svar på NT Server, kör du ingen server ser jag inte varför du skulle vilja köra denna.
RJ> Du som installerat ovanstående, hur är det med drivrutiner och inbyggd stöd för CD,SB,nätverkskort och grafikkort? Jag har en del uddagrejer i maskinen som brukar ställa till besvär med "gamla" Warpen...

Det kommer snart en uppgradering till Warpen som just nu går under arbetsnamn Merlin, första betan borde inte dröja allt för länge.

Det finns en officiell FAQ (där det står om både Warp Server och Merlin) som jag rekommenderar, kommer inte ihåg adressen i huvudet, men det finns som länk från min hemsida...

(Text 386) Gunnar Gunnarsson <6695>

Ärende: Kompabilitet
MB> Jag tänker ha alla operativsystemen installerade på en disk och sedan ha en till disk för att ha alla program, spel och liknande på. Den ska helst kunna kommas åt från alla operativsystemen. Är det bara FAT som funkar då?

Ja, det är det enda filsystem som är gemensamt för de operativsystem du räknade upp.

MB> NTFS är ju väldigt säkert, men det klarar väl inte ens Win 95, eller? Det är riktigt. Jag har också hört att NT 4.0 som kommer till sommaren kommer att ha ett helt nytt filsystem.

Hur bra fungerar DOS-program med Windows NT? Ta tex. några av de senare spelen, funkar alla att starta från WinNT (som klarar win 95-program...)

Det är högst tveksamt. I NT har man offrat en hel del bakåtkompatibilitet för att få bättre säkerhet och prestanda. Inte ens alla Windows-program snurrar under NT. Gäller speciellt äldre program.

MB> Annars blir det ju trist om alla spel ligger på en NTFS partition och man måste köra spelen från DOS..

Du måste isåfall ha dem på en FAT-partition. //GuGu

(Text 2027) Sven Bring <8578>

Ärende: Warp Connect
JS> Jag installerade enbart nätverksdelen från Warp Connect över vanliga Warp och har inte haft några problem med det, men mitt förfarande avråder manualen ifrån.

Jag hittar inte något sådant avrådande, annat än om man i botten har Warp med Win/OS2, men det var kanske det du hade? Det viktiga för mig är att jag inte råkar ut för något strul med grafikdrivrutiner och sådant, men det borde det väl inte vara någon risk för, om jag bara installerar kommunikationsdelar...

(Text 2028) Fredrik Jacobsson <10020>

Ärende: PROBLEM MED MODEM
KC> Nu har jag provat att installera ny SIO-drivrutin men problemet kvarstår. I config.sys har det tillkommit
DEVICE=C:SIO\SIO.SYS och
DEVICE=C:SIO\SIO.SYS.

Prova att ställa in LMSG på att hanskall använda fossil. Då måste du ha med följande i DOS-settings ->

DOS_DEVICE=X:SIOVX00.SYS

(Där X är enhetsbokstaven du har)

Lycka till /Fredrik

(Text 2036) Richard Jacob <9903>

Ärende: Trap 000e

Jo...visst kan det vara olämpligt att mixtra med LBA efter formattering. Men: mina erfarenheter visar att det är mindre farligt att gå ifrån LBA efter format än att tvinga maskinen att gå i LBA/blockmode EFTER en icke-LBA-formatting. Fö är väl trap-fel tämligen allvarliga ur systemets synvinkel, och det förtjänar kanske trots allt ett försök?

Och jag som tyckte jag hade en smart lösning... Richard

(Text 2061) Johan Stigård <8887>

Ärende: Info om Merlin

Här kommer lite info om merlin: Snott från fidonet, som i sin tur är snott från nån www-sida.

The Future of OS/2:

Interview with Jeff Dean,

OS/2 Warp Product Development Manager

How is development going for the next OS/2 Warp, which many in the industry know as "Merlin?"

The product is starting from a remarkably stable base. We are starting from OS/2 Warp Connect, integrating all of the fixes we shipped in FixPak 17. We've also integrated OpenDoc and Developer API Extensions, Security Enabling Service and internationalization support from OS/2 for the PowerPC. Also, we're improving client support in the next OS/2 Warp Server. With this solid base established, we have moved well into some of the more complex pieces of development, such as updating many aspects of the UI, upgrading TCP/IP connectivity support and adding new Internet support such as a Java virtual-machine runtime environment. We are far along in making the newest OS/2 Warp Connect the most reliable, robust and usable version ever. And since we've been working on most of our targeted enhancements for many months, we are close to shipping our first beta.

Who are your target customers? How are you addressing customer requirements?

The primary customers for OS/2 Warp will continue to be any size business, small and large.

No matter what their size, they all demand a robust and stable client with leading connectivity function and choice. These same users often need to have equal connectivity at home, as secondary

customers; we consider these connected consumers to be another segment of our target market.

Can you update us on the key functional enhancements we can expect in the forthcoming OS/2 Warp?

Easily. It has a number of user interface improvements, including updated graphics and user interface functions, Security Enabling Services, OpenDoc, integrated WebExplorer, Developer API Extensions, integrated systems management improved installation, multimedia features and enhanced support for Plug and Play.

Will it be able to run the newest Windows 95 applications?

The operating system will run OS/2, DOS and Windows 3.x applications. This means it will run many applications that run on Windows 95 except those that exclusively run on Windows 95 (in other words, those that use the new Windows 95-specific APIs or are compiled for true 32-bit). Many of the applications that are shipping today can still run on Windows 3.x (e.g., TurboTax 95). For developers of Windows applications, the next OS/2 Warp will contain the IBM Developer API Extensions that allows on average, a significant percentage of an application's source code to be recompiled to run on OS/2 without any changes by the developer. When customers have Windows applications that they'd like to see as Native OS/2 applications, they should talk to their suppliers about this new option in OS/2. It's available today through our Developer Connection CD-ROM program.

When can we expect the first beta? During the 2nd quarter.

Are you still on target for a summer availability?

Yes. However, as always, we rely heavily on our current customers to help us determine if a product is ready for shipment. We'll get that feedback from our beta and gamma programs.

Will this next version of OS/2 Warp exploit the Pentium(tm) processor and the new Pentium Pro(tm)?

Yes, in fact, we're building it for use on 486 processors and above. This is important because earlier versions of OS/2 supported 386s and above. In the move to 486s, we have chosen compiler options that balance 486, Pentium and Pentium Pro features. For example, in the future, OS/2 Warp will exploit the superscalar features of the Pentium where appropriate.

Will the next version be called OS/2 Warp Connect, Version 4?

While the operating system's name isn't final, I can say we're going to simplify the whole set of OS/2 Warp products. This next release represents an upgrade to both OS/2 Warp Version 3 and OS/2

Warp Connect Version 3. Final packaging and naming are not complete.

How are the developers adjusting to their new home in Austin, Texas?

I've talked to many of the programmers who have moved from Boca — in fact, I'm one of them. I'd say the move is going very well. The climates of South Florida and Austin are not all that different, save the reduced humidity and occasional snow fall in Austin. I think these new Austinites are finding their new communities full of very pleasant surprises. And we see their sense of discovery transformed into enthusiasm on the job.

How does the next release of OS/2 Warp fit into IBM's network-centric vision?

With the inclusion of Java, continuing upgrades to OS/2 Warp's connectivity support (such as TCP/IP) and various functional enhancements for network-based computing, this system is the basis for mission-critical network-centric computing.

How will the next release induce independent software vendors (ISVs) to develop more applications for OS/2? What are the preliminary reactions to it by ISVs?

Probably the single most attractive aspect of this product is the inclusion of the Developer API Extensions. By analyzing more than 10 million lines of WIN32 industry code, we have been able to select a large sweet-spot of APIs that allow many programmers to simply recompile their Windows 95 or NT applications directly to OS/2. In addition, with the integration of OpenDoc and its ability to interoperate with OLE, ISVs can build powerful applications for OS/2, while maintaining connections to the past. In addition to the inclusion of Developer API Extensions, Java offers a new programming model for enterprising ISVs. By using Java, an ISV can build a truly portable application. This will generate a lot of excitement among our network-centric ISVs and customers.

How do you expect the success of OS/2 Warp Server will affect the response to the next client release?

OS/2 Warp Server, with its superior server and connectivity features, will further enhance OS/2's position as the premier 32-bit application server. As a result, OS/2 Warp will play a significant role in the overall client/server solutions that our enterprise customers use. This next release will be highly complementary to OS/2 Warp.

Källa:
http://WWW.AUSTIN.IBM.COM
/pspinfo/m10merli.htm.
Magnus
Mvh // JS

(Text 2078) Mats Dufberg <8698>

Ärende: OS/2 blåbär

JE> Min maskin är en 386DX 33MHz med 8 Mb RAM, Panasonic 562B CDROM via SoundBlaster 16 och en Seagate 850 Mb hårddisk. Det gick bra att skapa 2 installationsdisketter enligt bruksanvisningen. Maskinen botar installationsdisketten och ber mig sätta in OS/2 diskett 1, då kommer OS/2 WARP logotypen upp och maskinen jobbar en stund innan följande meddelande dyker upp: OS/2 kan inte köra disken eller disketten. Systemet har stoppats. Rätta felet och starta om systemet.

Jag gissar att ditt problem bottnar i en begränsning i hur en PC och speciellt DOS kan hantera IDE-diskar. DOS kan inte "se" fler än 1024 cylindrar på en IDE-disk, vilket ger ca 500 MB. För att ändå kunna komma åt större IDE-diskar finns det en "patch" av DiskManager som läggs in på boot-spåret vilket gör att disken ser ut som om den hade mindre än 1024 cylindrar. Under DOS fungerar detta (för DOS tillåter "allt"), men drivrutinerna för IDE-disk som följer med Warp klarar inte "patchen". Däremot finns det nya drivrutiner som ska göra det.

Jag har själv precis köpt (och installerat) en Seagatedisk. På disken kom det med bl.a. nya drivrutiner och DM som man skulle lägga på disketter. Följande drivrutiner kom med min disk:

ibm1s506.add	28328	95-01-15 21.21
ibmidecd.ftt	20490	95-01-10 20.47
os2dasd.dmd	33578	95-01-04 20.52

Jag vet inte om det fungerar eftersom jag har valt en annan lösning. Moderna moderkort kan göra denna ommappning med hjälp av funktionen LBA. (Slå *inte* på LBA utan att säkerhetekopiera disken.)

Om du inte har drivrutinerna så kan du höra av dig. De går nog att hämta via Internet, men jag kan också lägga upp dem till dig.

Är det någon annan som har annan idé eller rättelse av det jag sagt? Mats

(Text 2085) Jonas Eliasson <8463>

Ärende: OS/2 blåbär

Hej igen!

OB> JE> Som sagt var kör jag hård-disken med en LBA-controller (Promise EIDEMAX LBA). Måste jag använda någon speciell drivrutin?

Öh, meningen med att ha en extern bios för hårddisken är att slippa drivrutiner, typ OnTrack. Jag har ett Promise EIDE-Max kort och OS/2 Warp funkar alldeles utmärkt tillsammans med det kortet.

Jag har nyss pratat med IBMs support som säger att problemet är EIDE-Max ISA kortet. OS/2 fungerar inte tillsammans med det säger dom. MVH Jonas

(Text 2090) Ida Överby <9631>

Ärende: Warpen åter!

AD> Kanske du har bios inställd så att datorn inte bootar på A-disken? Jaha! Där var det. Har alltid haft Boot Sekvens A, C förut, men i samband med processorbytet ändrades det till C, A. Nu har jag bytt tillbaka och OS/2 installationsdisketten fungerar. Tack för hjälpen!

Tack också till er övriga som deltagit i mina bekymmer och givit råd! Jag har nu via OS/2:s fdisk partitionerat om HD 2 som jag vill ha den och återinstallerat Warpen. Därmed återställdes också Boot Manager. Ida

Möte Windows NT

(Text 559) Mats Norin <7527>

Ärende: NT server som primär domän kontroller

LGG> Jag har idag en NT server som bara är medlem i en arbetsgrupp. Skulle vilja konfigurera om den till PDC utan att installera om NT (installera om = måste lägga upp all användare igen). Går det?

Nej. Det står uttryckligen i installationsmanualen att man bara kan göra en NT server till PDC eller BDC under installationen. Jag provade att göra en uppdatering (till samma version) men det hjälpte inte, jag var tvungen att installera från början. /Mats

(Text 566) Mats Norin <7527>

Ärende: Fjärrstyrning för NT 3.51

LB> Jag har behov av att fjärrstyra en NT 3.51 server, dvs. jag skulle vilja kunna starta och stoppa samt kontrollera processer i servern. Någon som tipsar på programvara?

Det följer med en del programvara för att administrera NT servern från en annan arbetsplats. Bla kan man hantera användare och services. Kolla på din CD, jag har för mig att katalogen heter någonting i stil med "server tools" (?) Annars kan jag rekommendera resource-kit till NT, innehåller en hel del nyttigt, också lite om att kika på andra datorer i nätverket. /Mats

Möte Macintosh

(Text 1411) Marcus Strömberg <9370>

Ärende: Questions!

Ärade Macmänniskor, hur löser man dessa delikata problem (som inte vore några problem om folk slutade pilla på allt):

1) Hur omöjliggör man namnbyte av hårddisken?

2) Kan Macen fås att endast starta om med villkor, en "hemlig" tangent måste vara nedtryckt annars kommer inte funktionerna omstart/stäng av, ctrl+commando + 'start' fungera. Helst även bör detta gälla knapparna på lådan också!

Kan man göra detta inom OS:et (7.5.x) vore det mycket bra, men även ett litet nätt tilläggsprogram må accepteras. Önskemål 2 tror jag knappast själv på... Dock borde väl nummer 1 kunna ordnas? MvH Marcus

(Text 1412) Joakim Ingelshed <8699>
Ärende: Questions!

Du kan med hjälp av t ex ResEdit eller FileBuddy låsa namnet. Båda dessa program finns programbanken. På fråga 2 så blir svaret Nej. Hälsningar Jocke!

(Text 1415) Thomas Drugge <9649>
Ärende: Questions!

MS> 1) Hur omöjliggör man namnbyte av hårddisken?

Jag känner bara till ett sätt. Koppla på Fildelningen. Det omöjliggör inte namnändring, men namnet kan inte ändras så länge fildelningen är påkopplad. Markera hårddisken. Koppla på fildelning under meny "Inställningar" under äpplet. Starta fildelning. När du vill kunna ändra namnet på HD stänger du av fildelningen igen.

MS> 2) Kan Macen fås att endast starta om med villkor; en "hemlig" tangent måste vara nedtryckt annars kommer inte funktionerna omstart/stäng av, ctrl+commando+'start' fungera. Helst även bör detta gälla knapparna på lådan också!

Har jag ingen aning om? Varför har du detta behov? (nyfiken) /smiling

(Text 1414) Joakim Ingelshed <8699>
Ärende: System 7.5.3

Uppgraderingen för system 7.5 finns nu i programbanken. Denna uppdatering uppdaterar systemet till 7.5.3. OBS Detta är en amerikansk version och det är inte att rekommendera att använda den på ett Svenskt system. Den svenska versionen borde komma i början av april. REKOMMENDERAS! Hälsningar Jocke!

(Text 1430) Bjarne Bäckström <9411>
Ärende: FAQ om kommunikation
Det finns en mycket omfattande och bra FAQ (Frequently Asked Questions) rörande de flesta aspekter på kommunikation med Mac. Urklippet nedan visar, var den kan hämtas.

This is the
Frequently Asked Questions (FAQ) list
for comp.sys.mac.comm

This list of frequently asked questions and answers is intended to help reduce the number of "often asked questions" that make the rounds here in comp.sys.mac.comm. Since comp.sys.mac.comm is intended as a forum to discuss telecommunication (and related issues) that are specific to the Macintosh, most questions about modems, telecommunications in general, and other non-Macintosh specific communication questions are not listed here. The proper newsgroup for such questions is usually comp.dcom.modems.

This list is posted periodically (about once a month) to the Usenet groups comp.sys.mac.comm, news.answers, and comp.answers. Latest versions of the

FAQ can be retrieved via anonymous FTP from the following sites:

file://mac.archive.umich.edu/mac/misc/documentation/compsysmaccommfaq.txt

file://sumex-aim.stanford.edu/info-mac/comm/info/comp-sys-mac-comm-faq.txt

file://rtfm.mit.edu/pub/usenet/comp.sys.mac.comm/c.s.m.c.FAQ_Ä1_4Ä

c.s.m.c.FAQ_Ä2_4Ä

c.s.m.c.FAQ_Ä3_4Ä

c.s.m.c.FAQ_Ä4_4Ä

M v h, Bjarne.

(Text 1433) Carl Kövamees <767>

Ärende: Email på apple-talk?

Vilka metoder finns för att göra Internet mail tillgängligt i ett litet nät (ca 5 anv). Jag antar att det behövs en dedicerad server för uppringbar UUCP. Men vilka program kan köras? Komersiella såväl som fria! (?) Hjälp/Kalle

(Text 1434) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Email på apple-talk?

Det finns en liten router från Livingston som är avsedd för detta. Den används för att ringa upp Internet och ge resten tillgång till nätet. Den har ett listpris på ca 13000. Den säljs även av CISCO under CISCO's namn. Det går att ansluta ett vanligt modem till den eller ett PC-kort modem.

Möte Data-kommunikation

(Text 6768) Helga Weisner <8808>

Ärende: Datakom trots telefonväxel???
Jag försöker att installera ett modem på Datorteket i Hässelby. Problemet är att våra telefoner gå över en växel (MD 110). Vi slå en nolla för att komma ut på linjen. Kan jag på nåt sätt få modemmet att klara detta, eller måste vi ha en egen telefonlinje för det???

Med modemmet följde en kort-version av trio-datafax, men inget kommunikationsprogram. Till saken hör att vi kör med nätverk (stjärn) och modemmet skall inte kopplas till servern (Windows NT) Några förslag hur jag skall göra???

Vi vill komma ut i världen och skall snart har Internet. Vänliga hälsningar från Helga

(Text 6770) Sven Wickberg <1384>

Ärende: Datakom trots telefonväxel???
Någon annan får svara på hur du fixar modem i nät. Jag har för mig att man behöver ett särskilt nätverksprogram för det.

Men om man är i en växel så trycker man väl noll eller något för att komma ut på linjen. Då måste det finnas med i uppringningssträngen.

De flesta moderna växlar är så snabba att man bara skriver 0 806440 till ABC, men om de inte är det brukar man klara det med bokstaven W för Wait: 0W806440.

(Text 6771) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Datakom trots telefonväxel???

HW> Problemet är att våra telefoner gå över en växel (MD 110). Vi slå en nolla för att komma ut på linjen.

Det räcker med att lägga in en 0'a före numret under förutsättning att du har en vanlig analog telefon till MD 110'an. Har du en digital telefon (med sifferdisplay och sådant) så kan du INTE köra modem över den.

Du måste alltså ha en analog linje, via MD110'an eller separat. En analog linje är en sådan som du har hemma till en vanlig telefon.

(Text 6791) Claes Elmen <9065>

Ärende: Beräkn överförings tid

Hur beräknar man överföringshastighet för en fil exv. file size = 256000 enl. win file-manager. för modem 28.8k och 9.6k, förutsatt att modemerna inte komprimerar själva, och att man använder exv z-modem Claes

(Text 6793) Gunnar Gunnarsson <6695>

Ärende: Beräkn överförings tid

Jag antar att du menar överföringstiden (hastigheten är ju 28.8 resp. 9.6 kbps). Formeln är i princip följande: Tid = Storlek/(Hastighet/8) dvs för din fil med 28k8: Tid = 256000/(28800/8) = 71 sekunder.

I verkligheten är det lite mer komplicerat än så. Faktorn 8 ovan är antalet bitar per byte, men det går åt några extrabitar för protokollinformation och annat och det verkliga värdet blir därför lite högre. Sedan är det inte alltid man får 28k8-förbindelse mellan två 28k8-modem, om telelinan inte är perfekt kan det bli lite lägre. Tilfälliga störningar på linjen drar också ner hastigheten eftersom de orsakar omsändningar. En tumregel är att ett 28k8 modem skickar drygt 3 kB per sekund eller ca 200 kB per minut.
//GuGu

(Text 6798) Lars-Gunnar Johansson <10140>

Ärende: Avlyssning MTElefon!

En god vän till mig fick sin MTElefon avlyssnad p.g. a att han hade glömt sin förvalsprogrammerade knapp intryck eöoe eller aktiverad.

Ett par andra kolleger kunde obehindrat lyssna av vad som sas.

Hur tusan är det möjligt? Ganska sårbart eller hur?. Har någon i klubben råkat ut för denna incident?? Vore intressant att veta!!

MVH:Lars-Gunnar Johansson(10140).

(Text 6800) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Avlyssning MTElefon!

MTElefon betyder sannolikt mobiltelefon! Vad är det för typ av mobiltelefon? NMT 450, NMT 900 eller GSM? Vad är förvalsprogrammerade knapp för något.

En NMT telefon är extremt lätt att lyssna av, men för att lyssna av GSM måste man ha någon slags digital radio och det är det väl nästan ingen som har?

(Text 6808) Mattias Ericson <6615>

Ärende: Avlyssning MTElefon!

Man måste nog ha två mottagare för att lyssna av ett NMT samtal, en GSM telefon däremot bör vara "omöjlig" att tappa, först och främst är det ju digitalt och signalen består ju av mycket mer än tal. Har för mig att jag sett någon artikel där man även säger att GSM skall kunna vara frekvenshoppande (kanske intetlik extremt som försvarets utrustningar) samt även kryptera trafiken mellan telefonen och basstationen.

(Text 6812) Jan Smith <8054>

Ärende: Avlyssning MTElefon!

Joda GSM använder sig både av kryptering och frekvenshopp vilket gör den MYCKET svår att avlyssna. Den är t.o.m gjord så att du måste in i ett antal basstationer för att överhuvudtaget kunna spåra vilken telefon du egentligen avlyssnar eftersom inte ens mobilidentiteten går fram i klartext. NMT är dock faktiskt ganska lätt att avlyssna om man bara har en mottagare i rätt frekvensområde. Föregångarna till NMT där de senare av dem MTC och MTD var det inte ens en sport att lyssna av andra mobiler med sin egna mobil. Där hade man vissa förbestämda kanaler inlagda i mobilerna och blev kopplad via telefonist. För de som vill veta mera om utvecklingen av mobiltelefonitekniken kan man bl.a. läsa om detta i boken The Mobile Phone Book av J. Meurling och R. Jeans. (Jag fick boken av Ericsson Radio Systems AB när bolaget hade 75 års jubileum)

Möte Novis-Internet

(Text 2564) Bill Leksén <8355>

Ärende: Socket 1 killed

PN> WINSOCK.DLL är en drivrutin som tillhandahåller "kontakter" för att koppla upp sig mot "nätet". Programmen begär alltså en "kontakt", "socket", mot nätet. När programmet är klart så avslutar det sin socket.

Jag tycker det verkar vara väldigt stökigt det hela, att man skall köra Trumpeten som 'påfart' till stora Infostradan, sedan starta Netscape... påstås att Netscape 2.0 inte behöver någon Trumpet. Jag hajar inget av det här, utan har reggat Trumpet 2.1 och kör den. Prövat Unmozify för att köra Netscape off-line precis som om jag låg uppkopplad on-line, men får inte det att lira. Får då en massa fenomen och gnäll om WINSOCK.DLL inte laddad. Prövat en rutin som heter MOZOCK, men får ingen stuns på det hela. Ligger ofta uppkopplad mer än nödvändigt on-line för att komma underfund med alla fenomen, och börjar misstänka att de som skrivit de här programmen är i maskopi med all världens telemyndigheter som vill få in sina 25-åringar on-line.

(Text 2573) Mikael Moreira <8919>
Ärende: Socket 1 killed
För att köra offline gör du så här: Sätt på modem. Starta trumpet. Starta netscape. Så nu är det gjort! Bara för att du startar trumpet behöver du inte ringa upp ABC! //Micke

(Text 2577) Peter Nermander <8130>
Ärende: Socket 1 killed
Men om man nu har sagt åt Trumpet att göra det så fort den startar så gör den ju det. Det man skall göra om man vill kunna köra off-line och on-line omväxlande är följande: Den WINSOCK.DLL som hör till Trumpet skall ligga i samma katalog som Trumpet själv. Den katalogen skall INTE ligga i PATH. Observera detta. Sen skall man ha den WINSOCK.DLL som kallas MOZOCK (eller nåt sånt). Den skall döpas om till WINSOCK.DLL och ligga i en katalog som finns i PATH. Då kommer det att fungera enligt följande: Om man startar Netscape direkt så kommer den att leta i PATH efter en WINSOCK.DLL. Den hittar MOZOCK, som är en "null"-WINSOCK. Den låtsas alltså att allt är frid och fröjd. Netscape tror att det finns en förbindelse med nätet och klagar inte förrän man försöker komma ut på nätet. Det går alltså utmärkt att köra off-line. Om man istället startar Trumpet innan man startar Netscape så kommer det ju redan finnas en WINSOCK.DLL laddad. Då kommer Netscape inte att bry sig om att leta efter nån, utan den använder den som redan är laddad. Man KAN också göra så att man döper om de olika WINSOCK.DLL och kopierar "fram" den man vill köra med för tillfället, men då är risken mycket större för strul.
/Nermander

(Text 2582) Göran Sundqvist <1255>
Ärende: Utskrift från Netscape Varför måste Netscape hämta hem en websida igen innan utskrift sker, trots att allt vad man vill ha på papper redan finns i datorn? Hjärtliga Hälsningar > Göran

(Text 2584) Bill Leksen <8355>
Ärende: Utskrift från Netscape
Gör som jag skaffa UNMOZIFY Unmozify kan fås från <http://www.evolve.co.uk/files/unmoz52.exe> Men den skall antagligen finnas uppladdad någonstans här i Klubbens monitor om inte tomtensissarna plockat bort den. En medlem lade nämligen upp den. Den fungerar så att man ligger och kör Off-line och närman anropat Unmozify så visar den Netscape-sidan och så sitter man där och klickar på allt man besökt och upplever sig vara ute på nätet. Helt suveränt. Vill man skriva ut något kan man ju göra det i den vevan. Själv har jag inte råd att köra on-line så mycket, så jag tar mig in gör snabbt vad jag skall, låter allt samlas i CACHE och sedan kör jag Unmozify. Om jag däremot klickar på en länk som jag inte varit inne i så blir det givetvis ERROR, för det är bara det som sparats i CACHE som man kan glutta på. Men den är helt suverän. Jag är lyrisk. Hur kan någon leva utan UNMOZIFY? xxx

(Text 2592) Bill Leksen <8355>
Ärende: Utskrift från Netscape vs. UNMOZIFY
JM> Har jag missförstått något? Jag kan surfa off-line med Netscape 2.0b5. På sidor jag besökt förut naturligtvis. Jag kör bara Netscape 1.1 ur klubbpaketet, så jag vet inte exakt hur två-nollan fungerar. Däremot har jag beställt ett reggat ex från Dustin och det kommer inte in förrän om några veckor. Betan bryr jag mig inte om att ens testa. Det som oroad mig något var att det i något meddelande jag såg i dag från UNMOZIFY, att den här grejen kan bara köras av sådana som har Netscape 1.2 och versionen under. Jag har dock reggat Unmozify och misstänker att det finns en uppdatering av det programmet. Jag hajar inget om det här, men så här upplever jag det.

1. Jag kör på nätet och besöker både det ena och det andra
 2. Jag ger attan i att ens läsa det som svischar förbi på skärmen
 3. Jag loggar ut så snabbt jag kan
 4. Jag beordrar Unmozify att göra en ny databas.
 5. Jag söker t.ex. på 'Wirdahl' i en sökruta och då påstår Unmozify att en sådan textsträng finns
 6. Jag klickar vidare och ser samma ruta som i Netscape. Netscape startar av sig själv på något vis
 7. Jag klickar mig fram som om jag körde 'live run on-line' och där kommer kompisens trevliga nuna fram på hans hemsida
 8. Jag klickar hittan och dittan, men kan givetvis inte komma vidare till sådana länkar som jag inte besökt.
- Jag tycker det här är höjdargrejen jämfört med när jag ligger on-line och förtyvlat väntar att få klicka på utskrift av en sida. Jag trodde att två-nollan hade det här inbyggt i sig, men tydligen icke. //Gammal man har många nya kranar att lära sig på internet....// JM

(Text 2614) Bill Leksen <8355>
Ärende: Göran Everdahls kåseri i Omv@rlden 1/96 från Sema Group
För ev. medlemmar som inte läst saxas följande underbara Internets Tio Budord: /.../ 2. Tålmod är en dygd. Det fanns en tid, och detta var inte länge sen, då nya uppfinningar i allmänhet betydde att ens liv blev enklare. Inte längre - för nu är nymodigheten Internet, konstruerad för tek-niska experter, vagt förklarad för oss idioter - men innerst inne samma röra av koder, kopplingar, väntetider och modemtjafs som alltid. /.../ IT-surfing är så skoj. När det funkar. Det vill säga när det inte är för mycket folk på linjen. När servern inte är nedlagd. När koden inte är felaktig. När modemmet inte får spader. När det inte tutar upptaget. Det vill säga tämligen sällan. Hipp hurra för Internet-världens skojigaste halvfärdiga, halvfungerande och helfrustrerande lekplats för folk som kan vänta. Att gå från en WWW-hemsida till en annan kan ta flera minuter, även med ett snabbt 28,8-modem. /.../ Med den uråldriga tekniken "att bläddra" tar

man sig från en tid-ningssida till en annan på cirka 1,5 sekund. /.../ BL bara utbrister: hear, hear, true indeed. Lovely! Nice! xxx

(Text 2615) Henrik Åslund <9580>
Ärende: Proxyserver OK!
Är det novis så är det. Man kan ju börja undra lite, vad är en proxyserver? Jag har ingen aning faktiskt.. Nån annan som har det? // Thanx //

(Text 2618) Bengt Öhman <8717>
Ärende: Proxyserver
Det är en maskin som ligger 'mellan' din dator och nätet. Den kan konfigureras för att bara släppa igenom vissa typer av trafik, till exempel mail, ftp och www. Ofta används en sådan som en 'firewall' för ett internt nätverk, så att inte utomstående kan komma åt maskinerna. (Rätta mig här om jag har fel, någon!). Proxyn kan också ha ett cacheminne (STORT, typ några gigabyte) för WWW-sidor. En sådan har vi här på efd.lth.se. Om man söker ett www-dokument som finns i cachén och som inte har ändrats sen sist, så går ingen trafik ut på Internet, utan dokumentet hämtas direkt från proxyns cache. Sidor som inte finns där läggs in i cachén när någon hämtar dom. På en del nätverk kan man inte komma ut på Internet utan att gå via en proxyserver. Det finns säkert mer att säga, men this is all for now... mvh / Bengan

Möte Internet

(Text 6165) Anders Brun <8854>
Ärende: Programbanken / WWW
Sökning nu möjlig i programbanken, adress:
<http://www.abc.se/programbank/pb-search.html>
Testa och skicka kritik och förslag på förbättringar! Räkna inte med att allt fungerar perfekt, men säg till om det gör det... /Bruno

(Text 6205) Lars Johansson <8488>
Ärende: LMSG via Telnet????
Hur 1000-an bär jag mig åt för att kunna följa debatten i MSG + kunna lagra det i LMSG + slippa ringa med modem när jag nu sitter med en fast lina hela dagarna? Kan man få till det med hjälp av TelNet männtrö? Med vänlig hälsning: Lasse Johansson

(Text 6207) Bo Kullmar <1789>
Ärende: LMSG via Telnet????
Man kör Telnet till monitor.abc.se. Sedan kör man så att man lagrar sessionen på fil och efteråt läser in text i LMSG. Jag gör så via C-Kermit. Man kan dock ej skicka in texter den vägen så det måste man göra via modem.

(Text 6208) Henrik Andréasson <9061>
Ärende: LMSG via Telnet????
Jag fick ett tips av en annan medlem : skapa dig en fil som innehåller: telnet monitor monitor.abc.se ö tee -a msg.txt

vilket gör att hela din msgsession lagras i msg.txt den blir stor efter ett tag så du måste ta bort den själv om jag skrivit fel i telnet kommandot, kolla i min fil: /home/m9061/bin/msg
//mvh Henrik <hanEabc.se>

(Text 6214) Bo Kullmar <1789>
Ärende: LMSG via Telnet????
HA> telnet monitor monitor.abc.se ö tee -a msg.txt
Kör man från unix eller från ett annat system som kan använda C-Kermit så kan man göra log session i C-Kermit plus set host monitor.abc.se. C-Kermit finns bl.a. även för Win95 förutom Unix. Dock är Win95 versionen kommersiellt, men inte så dyr.

(Text 6217) Nils Hammar <4341>
Ärende: LMSG via Telnet????
LJ> Hur 1000-an bär jag mig åt för att kunna följa debatten i MSG + kunna lagra det i LMSG + slippa ringa med modem när jag nu sitter med en fast lina hela dagarna??? Kan man få till det med hjälp av TelNet männtrö?
I varje fall när man kör med PC-NFS så går det att starta en "modemsimulator" som man kan "ringa" internet med. Man gör då "ATD <ip-nummer>" och får en session. Dock så är det haken med LMSG att telefonnumret för klubben krävs för att LMSG skall fungera. Går kanske att lura LMSG på något vis, t.ex. genom att göra typ:
"ATD <ip-nummer> 23 801523"
I PC/TCP så har det tidigare funnits "tnglass" som kunde göra något liknande.

(Text 6276) Lars-Erik Jansson <6386>
Ärende: HTML-editor
Har testat några sw editorer för HTML och tycker att alla är mer eller mindre knöliga att jobba med. Testade även den editor som var med PC Hemma i sista numret och det var väl heller inte någon höjdare. Finns det överhuvud taget någon som är enkel och som har tillräckligt många funktioner inbyggd för att det skall bli bra slutresultat. Helst skulle den vara av principen WYSIWYG. (What You See Is What You Get). Ungefär som ett DTP-program alltså.

(Text 6279) Mats Ekblom <9421>
Ärende: HTML-editor
Har du prövat Netscape 2.0 Gold? / Mats

(Text 6280) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: HTML-editor
Kan du helt kort nämna vilka editorer för HTML som du har provat, och inte tyckte var särskilt bra? Så slipper man offra tid på dessa:-) Adios!

(Text 6288) Lars-Erik Jansson <6386>
Ärende: HTML-editor
Har testat Visual HTML++. Den följde med PC-Hemma, senaste numret. Det är i alla fall ett försök till WYSIWYG men är ljusår från någorlunda komplett.

(Text 6292) Bo-Göran Hammargren <9451>

Ärende: HTML-editor

LEJ> BGH> Har du provat HTML-Writer? Nej. Var hittar jag den?

Pröva <http://lal.cs.byu.edu/people/nosack> Ser just att den redan finns i programbanken Den heter HW9b4all.zip. I win3/net/internet hittar du fler editorer men titta på denna först, rätt trevlig.

(Text 6295) Jonas Tingeborn <9431>

Ärende: HTML-editor

Jag kan helt klart rekommendera Hot Dog Pro. Det är det HTML editor som fått bäst kritik av användare och fackmän på nätet. Jag gillar den starkt. Den har t.ex. både stöd för Netscape eller andra läsare för preview + att den har en inbyggd läsare som kan visa "live" allt du skriver in. Dvs. Du ser direkt vad som händer då du ändrar på något, är det inte det du menade med wysiwyg?. Sedan har den även en funktion som tillåter automatisk uppläggning utav sidan på WWW-servern. (ett slags inbyggd ftp-prog). Det finns en hel del knappar och menyer för den klickglade, och för oss andra så finns kortkommandon.

Slutsats av min användning utav programmet är att det sopar mattan med alla andra editorer jag sett på nätet. / Jonas

(Text 6296) Andreas Kangasniemi <9366>

Ärende: HTML-editor

LEJ> Har testat några sw editorer för HTML och tycker att alla är mer eller mindre knöliga att jobba med. Testade även den editor som var med PC Hemma i sista numret och det var väl heller inte någon höjdare.

Jag använder Webedit, den bästa "html-editor" jag har testat hittills. Sök på "Webedit" i webcrawler så hittar du säkert adressen. / Andreas

(Text 6297) Jan Holmberg <8403>

Ärende: HTML-editor

JT> Jag kan helt klart rekommendera Hot Dog Pro.

Var hittar man detta program?? Hälsn. JH

(Text 6303) Bo Michaelsson <913>

Ärende: HTML-editor

Jag har också provat några men inte funnit något som slår Qeditorn i ett DOS-fönster kombinerat med ett fönster där Netscape är laddat. Filen läses in efter sparandet med ett tryck på Reload. Alla HTML-editorer är svåra att antingen installera, arbeta med eller avinstallera efter vad jag har upplevt. Man får ingen hjälp med sidans slutliga typografi av min editor-Netscape-metod, vilket jag nog skulle önska, men det är ändå mera sport att arbeta så, tycker jag.

(Text 6304) Jonas Tingeborn <9431>

Ärende: HTML-editor

JH> JT> Jag kan helt klart rekommendera Hot Dog Pro.

Var hittar man detta program??

T.ex på deras site: <http://www.sausage.com> /Jonas

(Text 6305) Johan Persson <2397>

Ärende: HTML-editor

BM> Jag har också provat några men inte funnit något som slår Qeditorn i ett DOS-fönster kombinerat med ett fönster där Netscape är laddat. Filen läses in efter sparandet med ett tryck på Reload.

Jag använder samma idé men med notepad istället, det är enklare att generera dessa åäöÄÅÖ som blir bra i Latin-1 då (de åäöÄÅÖ du får i DOS är cp850 och ser inte alls bra ut i Netscape, om du nu inte föredrar att skriva "&aouml" eller vad det nu heter...). /jp

(Text 6309) Jannis Politidis <8976>

Ärende: HTML-editor

Jag har tankat ner och provat ett femton-tal editorer, och tror att det bästa är att först använda nåt enkelt som webwizard eller Netscapes editor så att du kommer igång. När du ska fortsätta finslipa sidan använd antingen en text-editor och en lista med alla koder eller en ganska primitiv Html editor. Det är ju ingen fel med en editor som inte stöder Html 3. Men den är enklare att jobba med.

Personligen tycker jag att man tjänar på att förstå kodernas uppbyggnad, och skriva lite mer än att lita på de nya editorerna (Netscape editor har fortfarande mycket att önska sig för att man ska lita på den. Jag har provat den förra veckan och efter ett 20 tal försök att spara min fil på ett sätt, kom aldrig likadant i browsern.

Andra editorer som absolut INTE faller "mig" i smaken är: Hot dog, hot metal. Tanka gärna ner och experimentera med Webwizard, Darryls editor, revolver (tror jag att den heter).

En massa sådana finns på windows95.com/shareware-html editors.

Eftersom smaken är som baken:-) jag måste erkänna att möjligheten att en annan tycker att jag har helt fel finns. Lycka till Jannis

(Text 6311) Jonas Tingeborn <9431>

Ärende: HTML-editor

Jag tycker det låter som om Hot dog pro har precis de funktioner du är ute efter. En texteditor med en massa funktioner som snabbar upp användning. Även en "ordlista" för förklaring av olika kommandon och stöd för HTML3, Netscapes egna specialkommandon och de egna specialkommandon som M\$ explorer utnyttjar.

M.a.o. Du kan göra precis allt du kan med Hot dog pro, som du kan göra med en texteditor + att den förenklar arbetet en hel del.

Bör nämnas att det är "Hot dog pro 2" som är den aktuella versionen, och den är en uppfinning utav den version som du förmodligen testat (om det var för ett tag sedan). /Jonas

(Text 6314) Malin Ledebur <10302>

Ärende: HTML-editor

Kanske jag inte pratar om samma sak som ni, men när jag gjorde en hemsida så använde jag ett program som hette pagemill. Det gjorde det nästan till en "barnlek" att jobba med hemsidan. Malin

Möte Anonym-FTP

(Text 379) Bengt Öhman <8717>

Ärende: Ws ftp

> Ändå har jag fått för mig att medlemmar ska kunna använda ftp till att föra över en fil till en kompis. Kan man inte det?

Jovisst. ftp:a upp filen till ditt hembibliotek. Se till att andra kan läsa den (chmod go=r filnamn). Sedan kan din kompis gå till ditt hembibliotek med ftp och göra en 'get filnamn'. mvh / Bengan <d92boEefd.lth.se>

(Text 380) Peter Nermander <8130>

Ärende: Ws ftp

Det går väl även att göra så att man skaparen katalog under till hembibliotek som man ger alla skrivrättigheter till, men det är väl en lite sämre lösning ur säkerhetssynpunkt. /Nermander

(Text 381) Magnus Bråding <9761>

Ärende: Ws ftp

BÖ> Jovisst. ftp:a upp filen till ditt hembibliotek. Se till att andra kan läsa den (chmod go=r filnamn). Sedan kan din kompis gå till ditt hembibliotek med ftp och göra en 'get filnamn'. Om jag har gjort detta, vad är ftp adressen till mitt hembibliotek (medlem 9761)??? /Magnus

(Text 382) Bengt Öhman <8717>

Ärende: Ws ftp

<tilde>m9761 ? mvh / Bengan

(Text 396) Mikael Fackle Fornius <9166>

Ärende: FTP-kommandon

MB> Vet någon om det finns någon textfil med de viktigaste FTP-kommandona dokumenterade i, i programbanken, eller på något annat ställe??? Om du kör ncftp så kan du ge kommandot 'help' då ser du alla tillgängliga kommandon sedan kan du ge 'help <kommando>' för ytterligare hjälp. /ff

(Text 398) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Skicka filer med FTP

HC> Hur gör man för att skicka eller ta emot en filer med FTP istället för att använda Eudora. (Man får inte använda posten för att skicka filer). Om en kompis vill skicka mig en fil hur ska han göra då? Eller om jag vill göra det.

Man kör anonym ftp mot ftp.abc.se och lägger filen i /pub/upload. Sedan tar mottagaren den därifrån på samma sätt och tar sedan bort den.

(Text 404) Bengt Öhman <8717>

Ärende: Skicka filer med FTP

> Hur skickar man filer med FTP?? Går det med Netscape eller?? Skriv 'put <filnamn>' i stället för 'get <filnamn>'.

Men du måste förstås använda ett riktigt ftp-program... mvh / Bengan

(Text 411) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Hur kommer man in

HC> Jag skulle vilja veta hur kommer man in till home bibliotek med FTP. Detta pga av jag vill jobba med min hemsida via FTP. För att uppdatera min index.html bl.a

Det är där du hamnar om du loggar in med FTP på ditt konto m9465. Det blir så automatiskt. Kör du ncftp från ett unixsystem så kan dock det programmet ta dig till det bibliotek där du senast stod, men jag tror inte att du kör ncftp så det behöver du inte bry dig om.

(Text 414) Bengt Öhman <8717>

Ärende: Hur kommer man in

Om man vill vara riktigt säker så kan man ju alltid göra en 'cd u' (tilde) först. mvh / Bengan

(Text 437) Peter Karlsson <9944>

Ärende: FTPa filer till programbanken
Om man väljer att ftp:a in filer till programbanken får man uppe loginnamn och lösenord. Loggas detta någonstans, eller förs man uppe sitt loginid och lösenord om man har filerna i sin hemkatalog någonstans? Är detta öht rätt möte, förresten? Det var det närmaste jag kunde komma på. // ftp.peter.karlsson

(Text 451) Bo Kullmar <1789>

Ärende: FTPa filer till programbanken
PK> namn och lösenord. Loggas detta någonstans

Det loggas, men inte lösenordet.

Möte Informations- system

(Text 1879) Stefan Fekete <9919>

Ärende: News och mailinglistor

Vad är det för skillnad mellan news och mailinglistor?? Tacksam för svar. Stefan Fekete

(Text 1881) Tommy Anderberg <9303>

Ärende: News och mailinglistor

News distribueras i en s.k. newfeed som går ut i en upplaga till varje ansluten nod. Systemansvariga vid varje nod bestämmer vilka möten som ska finnas på den noden. Enskilda användare växelverkar sedan med samma databas (men kan naturligtvis välja att bara delta i en del av alla möten som supportas på deras nod). Mail-listor skickas individuellt till varje "prenumerant", via vanlig e-mail. De är därför lämpligast för möten som är för små för att ingå i Usenet. Vill man skapa ett nytt Usenet-

möte är upprättandet av en mail-lista ett rekommenderat första steg. Tommy

(Text 2054) Bo-Göran Hammargren <9451>

Ärende: URL

Jag har skapat en hemsida. För att den skall kunna läsas i ANDRA system (sidan således) så anger man i början av sitt dokument en URL= Jag har försökt med HTTP://www.abc.se/um9451 men det fungerar inte jag har även provat http://www.abc.se/um9451/public_html och 50-elva andra olika varianter Är det någon som vet den exakta syntaxen? Jag har nämligen länkar till underbibl som heter ljud, bilder och texter, och dessa kommer man inte åt om inte BASE URL anges korrekt.

(Text 2055) Lars Albinsson <9833>

Ärende: URL

BGH> Jag har försökt med HTTP://www.abc.se/um9451 men det fungerar inte jag har även provat http://www.abc.se/um9451/public_html och 50-elva andra olika varianter Är det någon som vet den exakta syntaxen? Det ska vara <Base Href="http://www.abc.se/um9451/index.html"> glöm inte fnuttarna ! Sedan skriver du t ex alltså börjar med en framslash efter fnutten.

Detta förstås om du har bilden direkt i index.html. Jag vet inte säkert hur du skall göra om den ligger i ett underbibliotek, men det borde inte finnas så många varianter på det. // Albin

(Text 2066) Peter Karlsson <9944>

Ärende: URL

Vad är Base Href bra för? //Peter

(Text 2074) Bo-Göran Hammargren <9451>

Ärende: URL

LA> Det ska vara <Base Href="http://www.abc.se/um9451/index.html"> glöm inte fnuttarna ! Får det inte att fungera Däremot TYCKS det gå bra med public_html på slutet. LA> Sedan skriver du t ex alltså börjar med en framslash efter fnutten.

För mig fungerar det utan / framför namnet Varför behöver man en framslash?? Vet du (eller någon annan varför?)

LA> Detta förstås om du har bilden direkt i index.html.

Nej det är det jag INTE har. Den ligger i en underkatalog till public_html (och underkatalogen heter bilder).

index.html är inget bibliotek hos mig. Det är namnet på min sida. Den ligger sedan i katalogen/biblioteket public_html Är det inte så det skall vara? Hjälp snälla.

(Text 2075) Bo-Göran Hammargren <9451>

Ärende: URL

PK> Vad är Base Href bra för?

Som jag förstått det hela (Rätta mig gärna om jag har fel) så behövs denna definition om man vill lägga upp sin sida någon ANNAN stans och behöver till-

gång till filer som således inte finns på DET lokala systemet.

Jag har t.ex. gått en On-line-kurs där vi skall skicka in våra egna Web-sidor så att instruktören kan se dem. och då är det inte meningen att hon skall behöva knacka in min web-adress för att se resultatet. Jag kan ju även själv ha tagit hem intressant HTML-kod och vill köra hemma i min HTML-writer. Då behöver jag veta var de lokala filerna finns som anropas i HTML-koden.

(Text 2076) Richard Fröstell <9064>

Ärende: URL

LA> Det ska vara <Base Href="http://www.abc.se/um9451/index.html"> glöm inte fnuttarna !

Och var skall denna rad placeras på sidan? Jag har kollat in flera sidors source, men ser den ingenstans. Frågviss hälsning från Richard

(Text 2084) Bo-Göran Hammargren <9451>

Ärende: URL

LA> Det ska vara <Base Href="http://www.abc.se/um9451/index.html"> glöm inte fnuttarna !

RF> Och var skall denna rad placeras på sidan? Jag har kollat in flera sidors source, men ser den ingenstans.

Jag har läst att den bör placeras EFTER </TITLE> Men FÖRE <BODY>. F.ö. verkar det som om det räcker med <Base Href="http://www.abc.se/um9451"> och om man adresserar filer som ligger i public_html så VERKAR det som de inte behöver föregås av / men 'som sagt' glöm inte fnuttarna.

Kör man offline måste man naturligtvis ta bort raden ifråga och se till att man har en 'spegling' av public_html på sin egen maskin och att man befinner sig i det biblioteket när man kör.

Detta är ett resultat av egna FORSKNINGAR. Om någon VET bättre besked så skriv gärna och berätta. Jag förstår t.ex. inte varför man kan låta bli att ange public_html men den tycks vara inlagd som DEFAULT på samma sätt som att man inte behöver ange index.html som startfilnamn.

(Text 2151) Lars Albinsson <9833>

Ärende: URL / Base Href

BGH> Får det inte att fungera Däremot TYCKS det gå bra med public_html på slutet.

Skall nog vara så. På min hårddisk har jag hemsidan i en katalog som heter index.html, och däri även filen index.html, fick för mig att jag hade samma på servern. Har nu kollat och sett att så var det inte.

BGH> LA> Sedan skriver du t ex alltså börjar med en framslash efter fnutten. För mig fungerar det utan / framför namnet Varför behöver man en framslash??

I Stockholm har jag en liten bok om Html där det stod om Base Href etc. Nu är jag på landet och kan inte kolla.

Det jag skrev om ämnet tog jag från telias hemsida, den som någon hade joxat med så det blev fel. När jag kollade html-koden i den såg jag att de använde sig av en Base href.

Som någon annan skrivit här är det väl mest till för om man t ex vill använda sig av ett gäng bilder, bakgrunder etc som ligger på en helt annan Url. Mest då för att slippa skriva så långa sökvägar upprepade gånger. Netscape har ju t ex ett gäng bakgrunder man kan använda sig av. En fördel är då att de sannolikt redan finns i Netscapes cache och inte alls behöver skickas igen. Man kan ju också den vägen slippa tjafs om copyright. Om man av någon anledning vill ha sina bilder i en separat katalog borde det också vara användbart. Själv har jag rubb och stubb i Public. Ursäktat det dröjt. Har inte varit hemma. // Albin

(Text 2180) Mats Svensson <10202>

Ärende: hemsida

Hej, jag har ett problem. Jag har gjort en egen hemsida och vill nu att den får en adress på WWW. Jag har sökt i manualer efter instruktioner om hur man går till väga, men det enda jag kommit fram till är att manska skicka html-filerna till sitt hembibliotek.

Detta låter ju inte så svårt, men det jag hakar upp mig på är HUR man får iväg filerna till det s.k. hembiblioteket och hur man skapar ett nytt bibliotek. Vad är ett hembibliotek och vad heter mitt hembibliotek? Skulle bli tacksam för hjälp. Hälsningar, /Mats

(Text 2181) Johan Hanson <8816>

Ärende: hemsida

Du ska ha ett sånt i 'unix'-delen i monitorn. Skriv 'unix' i monitorn så kommer du dit. När du kommit in så bör du befinna dig i ditt hembibliotek. Skriv nu 'mkdir public_html' <enter> för att skapa en katalog för html (så att servern hittar din hemsida). Du bör också skriva 'chmod 777 public_html' <return> tror jag. (för att ge servern läsrättigheter i biblioteket) Gå sedan ur unix'en med kommandot 'logout'. Sedan laddar du upp din hemsida med kommandot 'upload' i monitorn. När överföringen är klar så väljer du 's' för 'sun-miljön' där ditt hembibliotek ligger. Sedan går du in i unix igen och lägger filerna rätt i 'public_html'. Jag har för mig att de flesta populära arkiveringsprogram finns i unix, (i sun-miljön här alltså) så om du har flera filer och ett av dessa arkiveringsprogram hemma så kan det gå lättare och snabbare att ladda upp dem. ps. För att få lägga upp en hemsida, måste du förstås också ha betalt för internet. ds

LogABC

Bokstaven A

10

12

14

18

24

30

Bokstaven B

10

12

14

18

24

30

36

Bokstaven C

10

12

14

18

24

Bokstaven D

10

12

14

18

24

Bokstaven E

10

12

14

18

24

En kväll på ABC-klubben

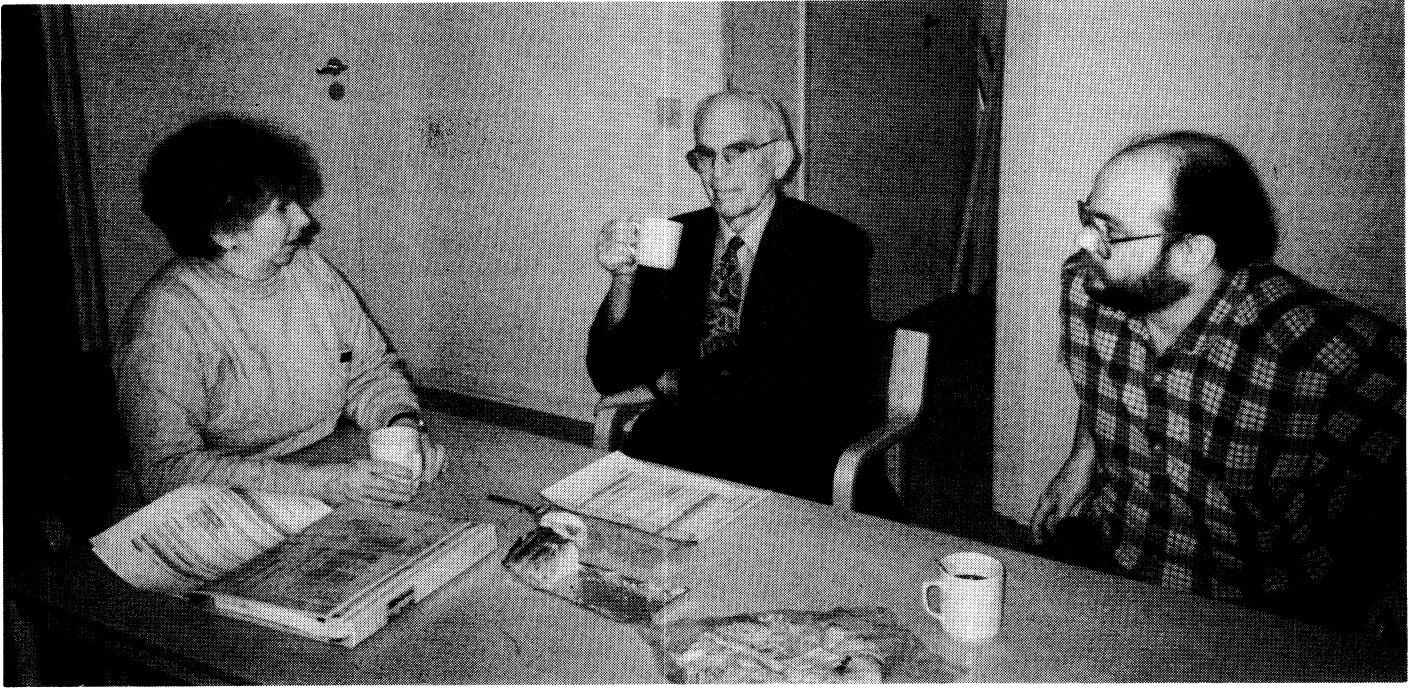

Bild 1

Öppet hus

Tisdagkvällar är det öppet hus i klubb-lokalerna i Alvik. Från klockan 18 sjuder lokalerna av aktivitet. Bakom en avbalkning sitter De Stora Datagrabbarna och fixar med systemet. Där blinkar en myriad av små röda modemlampor och man kan ana den enorma modemtrafiken från medlemmarna. Systemet är stort och växer ständigt. Det sköter sig inte självt. Klubben är lycklig att ha en god grupp kunniga datatekniker som håller alltsammans i gång.

Allmänna salen

Ute i den "allmänna salen" står datorerna på rad och är sällan lediga. Där sitter medlemmar och kör Internet, lär sig Unix, hämtar filer eller gör något annat.

Sedan lokalerna för någon tid sedan utökades finns också ett fikarum och ett litet kök. ABC-Stockholms medlemmar turas om att vara värdar och fixa kaffet. Helga Weissner<8808> basar över den ganska informella organisationen. Hon ser också till att då och då ett antal medlemmar masar sig ned för att städa.

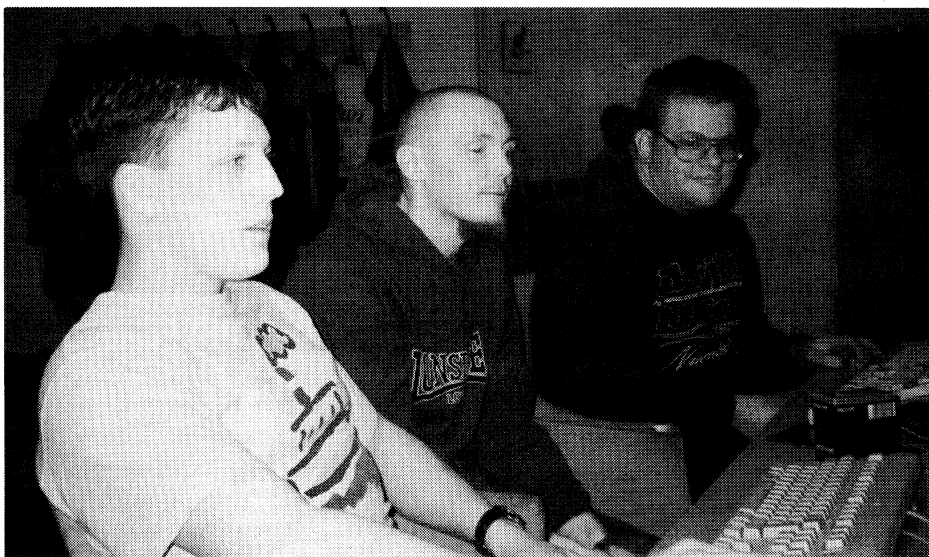
Nya besökare

Medan Bladet utsända var i lokalerna dök det flera gånger upp människor som aldrig varit där förut men ville bli medlemmar. Klubben har verkligen drag under

galoscherna just nu. Ingen nekas inträde, men de får veta att det börjar bli trångt på Internet-linorna under högrafiktid (på kvällen), och att medlemskap är aktuellt

Bild 2

för den som också vill delta i klubb-
verksamheten - i msg och/eller i lokalen.

Regelbundna besökare

Många stockholmsmedlemmar kommer regelbundet hit "för att dricka kaffe och prata litet skit", som en av dem uttryckte sig. Klubben består tydligen inte bara av datahackande fanatiker, utan av alldeles vanliga människor!

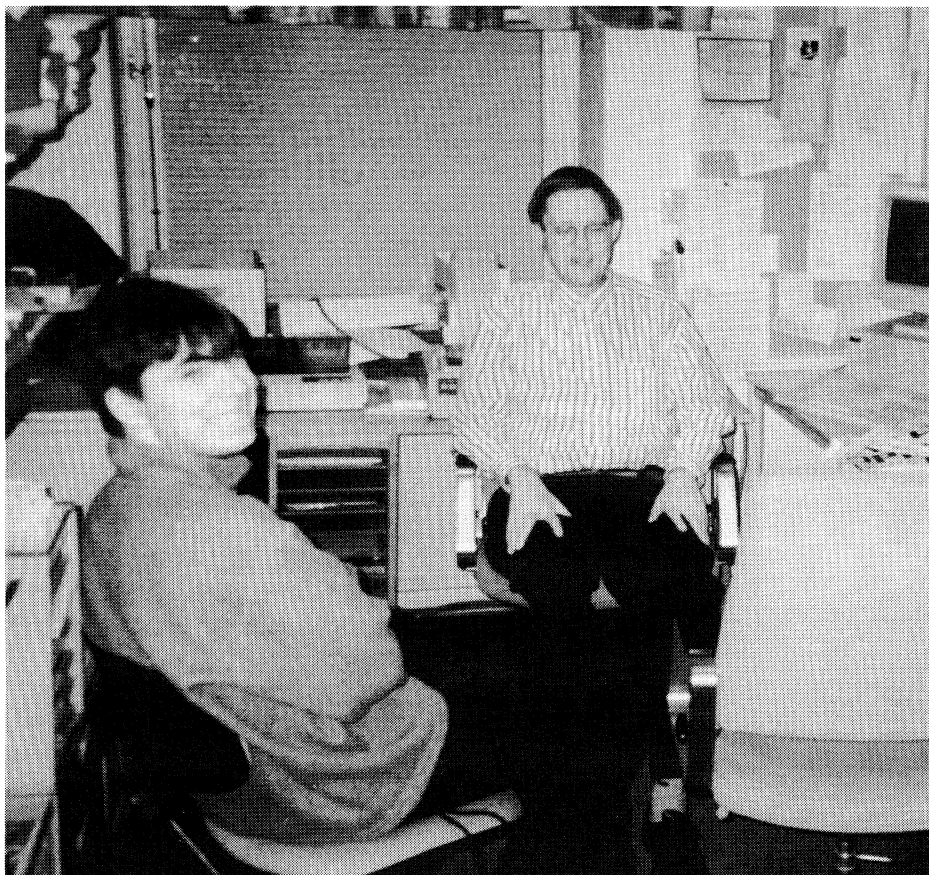
<1384>

Sven Wickberg

Bildtexter

1. Helga Weissner <8808> har dukat upp tårtan i fikarummet och resonerar med klubbens meste MSG-utdragare Lars Gjöring <6825> (biträdande värd för kvällen) och Anders M Olsson <1019>
2. Ivar Wallin <1617> är en av stammisarna och diskuterar här ett datorproblem med Stefan Ström-gren <7458>. I bakgrunden skymtar modemsåpet där många röda lampor vittnar om aktiviteten på nätet.
3. Den yngre generationen är inte så talrik som man skulle kunna tro (och dessutom litet kameraskygg...) Här syns i alla fall David Engdahl <9949>, Ulf Härnhammar <9656> som båda värvats till klubben av Anders Ekengren <8575>
4. I avbalkningen hos DSG basar Bo Kullmar <1789> tillsammans med Oscar Olsson <8585>.

Samtliga foton har tagits av Sven Wickberg

Notis

PGP public Key

Jag har nu gjort vad jag borde gjort för länge sedan. Jag har lagt upp min "PGP public key" i upload i filen key8810.asc

Till min stora förvåning fanns det bara en annan nyckel under /misc/text/pgp-keys, och om jag inte minns fel är den SYSOP som skapade biblioteket /misc/text/pgp-key också ägaren till den enda nyckeln som ligger där.

Nu hoppas jag att även min nyckel hamnar där så snart någon vänlig FILADM/SYSOP får tid över att flytta den dit.

Vore roligt om fler kunde skicka upp sina publika PGP nycklar! Nog måste det finnas några mer än jag som har PGP installerat. Det vore väldigt roligt om alla (eller i alla fall några) som lägger upp sin publika PGP nyckel till /misc/text/pgp-key ville skicka mig ett krypterat test-meddelande så att jag vet att det fungerar.

För er som inte själva orkar hämta ner min nyckel:

—BEGIN PGP PUBLIC KEY BLOCK—
Version: 2.6

```
mQCNAi5qcQgAAAEEMGcVmD6VDSr
M566uXqkNudGUlaLmP2zJHpWkJCgudv
YbwHLb8fcb6xuuxZgRWwEYokBeoC2+
C0X+0ADLFZ5ijW3nF+GrpPHr52xgMuiW
vfj3bdV3mJ571AYdv7bot0qQj6bT9/
GmNU7VuexEU+2buIOgKObBHT9xz1Xa
CaL+ClAAURiCxKb2VyZ2VuEdyYW5zd
GFuIDxkM2pvcmdlbkBkdGVrLmNoYWYwxt
ZXJzLnNIPg==WyRv
```

—END PGP PUBLIC KEY BLOCK—

Jag hoppas nu att ovanstående överlever MSG:s teckenförvanskning och att jag kommer kunna komma ihåg lösenordsfrasen (jag har som princip att aldrig skriva ner ett lösenord, vilket ibland medfört att mitt dåliga minne spelat mig små spratt :-)).

Mvh

<8810>

Jörgen Granstam

Trygghet med datorn, finns den?

Vad finns det för bra system för säkerhetskopiering? Hur undvika att förlora viktiga data? Skall säkerhetskopior lagras på tejp eller hårddiskar? Hur kan man vara säker på att inte gamla generationer textfiler kör ihjäl nyare, så att allt redigeringsarbetet är förgäves?

Endast för datorneurotiker

Det är bäst att utfärda en varning. Denna artikel bör läsas endast av dataneurotiker

Allt har prövats

Under alla mina år med persondatorn har jag brottats med detta problem och prövat allt möjligt.

Den här artikeln är endast till för Dig som i likhet med undertecknad är hyperneurotiker och till varje pris vill bevara sina data, eller för den som har en sjuklig böjelse för BATCH-filer.

Övriga uppmanas att vända tidningsblad och läsa om något skojigare eller nyttigare!

Säker är man inte, ens med flera datorer..

Jag har datorer både hemma och på mitt lilla kontor, så jag har åtminstone tillfredsställt kravet på lagring på två geografiskt olika adresser som magistern tjatade så mycket om när jag läste en mer omfattande kurs i systemering på Komvux.

Ända sedan den gamla IMSAI-tiden med hållemsor och sedermera CPM-disketter har mina data hängt med, och med ömhet och kärlek överförde jag mängder av viktiga textmallar till PC-DOS när jag bytte system.

På mina första PC-datorer hade jag ett public domain-program som "kåkade upp vissa filer" Jag besparar läsaren alla tekniska detaljer, men mängder av viktiga textmallar gick all världens väg och är borta för evigt.

Kopieringsfanatiker

Upplevelserna har gjort mig till kopieringsfanatiker.

Under flera år har jag använt kopiering med recept som

`XCOPY c:\bibl1\bibl2\*. * A:\*. * /s/e/m`
dvs att kopiera allt som är modifierat (/m). Jag har också prövat krymparen ARJ med recept som

`ARJ a -u -y -b1 -g1234 PAKET C:\WP51\*. *`
dvs lägg nytillkomna och modifierade filer från olika areor och kryptera hela paketet. Växeln -u innebär kolla datum och uppdatera endast om filen är färskare.

Så fick jag en pinsam reklamation från en av mina största kunder. Det visade sig att klockan i min bärbara dator gick ett dygn fel. Låt oss inte spekulera i vad det är för tekniskt fel, utan bara konstatera att det ju är en skandal att PC-tillverkare inte ens sätter in kvartsur i datorerna. Min armbandsklocka för 80 kronor köpt på postorder är pålitligare.

En komplikation

XCOPY-receptet med /m är väl utmärkt för den som man konsekvent backar upp från en enhet till en annan.

Det som komplicerar saken just i mitt fall är att jag har en bärbar dator som jag producerar data på, och allt nytillkommet och förändrat läggs på diskett som jag bär med mig till kontoret, alternativt skickas via modem till min BBS och från den förs över till kontorsdatorerna via lokalt nätverk (Personal Netware från Novell). Dessutom har jag två arbetsdatorer i nätverk och i varje sådan dator en extra hårddisk för säkerhet skull.

Det hela kompliceras också av min fullständiga säkerhetsnoja som gör att jag vill ha två datorer på kontoret som parallellt innehåller samma data samtidigt som jag inte haft råd att skaffa mig något professionellt tandemsystem, utan får hålla mig till fattigmanslösningar.

På kontoret vill jag gärna att överföring skall ske från enheten C: till H: dvs till dator nr 2 i nätverket. Som den totalneurotiker jag blivit vill jag också att data

regelbundet skall kopieras från C: till D: på en och samma datorenhet. Jag gör nämligen regelbundet

`XCOPY C:\*. * D:\*. * /s/e`

så att jag i en och samma dator har två exakt likadana hårddiskar.

Om hårddisk C: skulle mankera av (vilket hos mig hänt 2-3 gånger på en femårsperiod), så skall jag blixtnabbt komma igång, utan att ladda in en massa program från disketter och ställa in parametrar etc.

Om den enda datorn krånglar det allra minsta, skall jag kunna sätta mig vid dator nr 2 och jobba vidare som om inget hänt. På sin höjd är jag beredd att förlora en skriven sida vid en sådan krasch.

Metoden med XCOPY med /m är ingen lösning, ty den s.k. arkivflaggan fälls ju när man kopierat en gång. XCOPY med /a dvs utan att fälla arkivflaggan är en lösning, och sedan använda /m den sista gången.

Den ultiima lösningen

Suckande hoppas jag att jag äntligen hittat den ultimata lösningen på mina problem. Jag använder TARGET, en utmärkt rutin som jag tidigare beskrivit i en artikel i ABC-bladet år 1992 nr 4, sid 41. Det är ett höjdarprogram och är public domain med så många olika 'kranar' och 'spakar' att inte ens jag som skrev en artikel om det med en mängd kalasrecept förstått dess storhet.

Vis av erfarenheten

Jag är numera försiktig med att låta datorerna köra kopieringen automatiskt med arkiv-flaggor, utan kör numera lite mera 'manuellt' och 'intellektuellt'. Om jag vet att jag varit borta från kontoret två dagar, så bör jag se till att filer som är två dagar gamla blir uppdaterade.

Om jag vill uppdatera det som hänt under den aktuella arbetsdagen, så bör jag se till att filer som är noll dagar gamla blir uppdaterade.

Den här kopieringen sker alltså oavsett om filerna förändrats eller inte, med utgångspunkten att en nyare fil med 100% sannolikhet är den färskaste och den som är förändrad.

Jag ger följande enkla kommando

UPDAT C H 2

och då sker uppdatering från C till H av alla filer som är 2 dagar gamla. Så här ser delar av receptet ut i filen UPDAT.BAT

```
REM kommandot är UPPDAT X Y 7
REM för kopiering av filer från X: till Y: 9 dagar
REM gamla cd c:\
REM ... diverse kontroller att nätet är aktivt
REM ...nu sker uppdatering
target %1:\isw3\*. * -s%3 -c"copy &f%2:\ISW3\*. *""
target %1:\adm\bokfor\*. * -s%3 -c"copy &f
%2:\adm\bokfor\*. *""
target %1:\winword\warb\*. * -s%3 -c"copy &f
%2:\winword\warb\*. *""
... etc etc
echo ... arkivflaggorna fälls... det kan ta någon halv
minut ... vänta...
attrib %2:\isw3\*. * -a
attrib %2:\adm\bokfor\*. * -a
attrib %2:\winword\warb\*. * -a
... etc etc
```

Vad är nu det här för mysko grunka?

Jo det första som skrivits efter kommandet UPPDAT är %1 och det andra %2 etc. Förutsatt att jag skrivit UPPDAT CD 2 så kommer kommandoraderna att lyda så här:

```
target C:\adm\bokfor\*. * -s2 -c"copy &f
D:\adm\bokfor\*. *""
```

Detta innebär att Target gör en jämförelse mellan areorna på de två drivenheterna och skapar en lista över alla filer som är mer än två dagar gamla och därför skall uppdateras.

Växeln -c betyder att det kommando som står inom citationstecknen skall utföras varvid &f innebär att filnamnet skall tas från denna lista och det här skall exekveras rad för rad tills listan är slut.

Target kan mer..?

Det här är bara ett av alla fantastiska kombinationskommandon som TARGET kan utföra. Jag tror nästan att det programmet kan sätta på både kaffet och....

Nåja, nu tänker jag köra så här tills även TARGET i kombination med krånglande datorer spelar mig ett spratt. I så fall slänger jag ut alla datorer och övergår till gåspenna. Cirkeln blir därmed slut.

<8355>

Bill Leksén

BeBox

Torsdag den 9 maj visades för första gången i Sverige det nya muskelpaketet BeBox. Det skedde på Linköpings Universitet på initiativ av datorföreningen Lysator. Detta är det mest intressanta jag har sett i datorväg i allmänhet och i multimedieväg i synnerhet.

Utrustad med ett helt nytt operativsystem och på en hårdvaruplattform som består av standardkomponenter, men med flera processorer, till ett pris av en kraftfullare pentium, sopar den rent med allt jag har sett i fråga om prestanda och multitasking. Den kommer att ha två till åtta(!) processorer, PowerPC, och i övrigt vara helt kompatibel med komponenter som redan finns på marknaden (ljudkort, grafik etc.).

Konfigureringen

Den är som standard utrustad med:

- 2 PowerPC 603 CPU 66 MHz
- MIDI IN och OUT
- 2 högupplösande joystickportar
- 16-bitars ljud med RCA Line-IN och Line-OUT 3,5 mm stereo mikrofonjack och hörlursjack
- 3 infraröda kontroller portar
- "Geek-port" för standard I/O med A/D & D/A omvandlare
- 3 fullängds PCI-platser
- 5 fullängds ISA-platser
- PCI SCSI II kontroller för upp till 7 SCSI-enheter
- Intern 50-pinnars "ribbon cable" (?) anslutning
- Extern 50-pinnars SCSI II anslutning
- IDE-kontroller

Som syns har man satsat på att vara kompatibel med redan existerande standard.

Nytt operativsystem

Det som är revolutionerande är bl a det helt nyskrivna operativsystemet, BeOS. Man började från scratch och undvek målmedvetet alla redan kända fällor. Genom att slippa släpa på en massa ballast från tidigare OS och genom att från början, i kärnan, skriva in stöd för de typiska multimedieverktygen har man lyckats få ett fantastiskt effektivt OS.

De satte igång MIDI-playern med en

låt. Sedan började man spela en låt på CD:n. Dessa båda ljudkällor mixades ut via samma högtalare. Sedan startade man inte mindre än fem olika filmer i olika fönster på skärmen. Därefter startades ett fönster med "Mandelbrot" (fraktaler). Allt gick för sig själv utan att störa något annat. Inte ens en blinkning från skärmen som indikerade att något nytt startade. När en film med vidhängande ljud gick igång kom det också ut i högtalarna och blandade sig med de andra två.

Inbyggd databas

I operativsystemet är det inbyggt en databas. Detta innebär att alla program som har nyttjar databas, t ex adressbok, telefonbok, email etc. har tillgång till samma databas. När man ändrar en uppgift i en applikation kommer detta alla andra applikationer till del.

I stort sett ingen grafik buffras(!). Trots detta följde alla fönster med utan fördröjning när man släpade runt dem på skärmen. En annan effekt detta får visas genom detta exempel: Man gjorde en sökning i bland filer efter alla filer med bokstaven "e" i. Detta sökresultat, som blev ganska omfattande, presenterades i ett eget fönster. Märk väl att detta skedde praktiskt taget omedelbart trots att hårddisken var nog så stor! Nåväl, sedan öppnades ett fönster med filer där man letade fram en av de filer som fanns med i sökresultatet. När man ändrade på filens namn ändrades det också i fönstret med sökresultatet, och när man flyttade filen till ett annat fönster ändrades också omedelbart sökvägen till filen i fönstret med sökresultatet! Snyggt!

Ny innebörd

"Klippa och klistra" fick en ny innebörd också. Man öppnade en bild och gjorde en rektangel i bilden och kopierade så ut en del av bilden. Därefter drogs kopian till ett fönster som visade filer, dvs en filhanterare, och släppte den där. Vad hände då? Jo, bilden lade sig där som en fil! Vidare öppnades en annan bild, och in i denna drog man kopia efter kopia av den nya filen in i bildfönstret och släppte dom där. Det såg mycket tilltalande ut! Och än en

gång, inga väntetider alls!

Till de två processorena fanns en liten kontrollpanel där man såg en stapel för respektive processor, ungefär som på en equalizer på en stereo, som visade hur hårt dom fick jobba. Med en knapptryckning kunde man stänga av den ena eller den andra processorn utan att maskinen klagade. Allt gick som förut, fast lite långsammare omkrävande processer var igång. Man varnade dock för att stänga av båda processorerna samtidigt!

Man öppnade ett fönster med en film och MIDI-panelen. På respektive fönster fanns en klockikon. Genom att dra ikonen på filmen till ikonen på MIDI-panelen blev dessa fönster synkroniserade. Innan synkningen kunde man scrolla fram både ljud och bild till ett lämpligt ställe. Därefter hängde dessa ihop!

Man kunde, liksom i X-windows i Linux, ha flera skärmbilder aktiva samtidigt och välja bland dem genom att klicka på en rektangel i ett speciellt fönster. Dessa skärmbilder kunde ha olika upplösningar mm.

Anpassa plattformen

Hela OS är skrivet i C++. Detta gör att det är enkelt att föra över annan programvara skrivet i C till BeOS och att föra över BeOS till andra hårdvaruplattformar. En version för Intel kommer! Så alla ni som redan har Win3.1, OS/2, NT, Win95 och Linux, här kommer ett till! De till synes avancerade länkarna mellan olika fönster avfärdades med "5 rader C++" och man poängterade hur lätt det var att skriva programvara för BeOS.

För Unix-vänner

Den som gillar Unix kan glädja sig åt ett terminalfönster! Där kunde man lista /bin som visade sig innehålla en massa godis från Unixvärlden. Busenkelt att kompilera själv eftersom kompilatorer följer med som standard. Mtools tog en kvart installera enligt uppgift.

Linux för BeBox är sedan januari under utveckling och rapporteras snart vara klart. En fristående grupp sköter detta.

Finns redan tillgänglig

Datorn finns redan nu tillgänglig för utvecklare till ett specialpris. Om jag fattade saken rätt var det en bra bit under 1.500 dollar. De är mycket intresserade av fristående utvecklare! Det finns i dagsläget c:a 1.500 registrerade och flera av dem har beskrivit sig som slavar under lusten att utveckla för BeBox. En beskrev

att han tänkte sig att sätta av c:a 2-3 timmar per vecka för att testa BeBox men nu hade han endast 2-3 timmar pervecka över till att göra annat! Det var alldeles för roligt jobba med BeBox. Intresserade kan höra av sig till info@be.com. För den intresserade finns <http://www.be.com>. Datorn kan beställas via Internet och utvecklingsprogramvara kan tankas hem den vägen också.

Allmänt tillgänglig

Allmänheten kommer att kunna köpa datorn i början av juli räknar man med. Priset blir "som en pentium". Jag är lite osäker på vad det innebär därför att två summor nämndes, 1.500 och 3.000 dollar. StandardPC-tangentbord och skärm fungerar. Seriell mus eller PS/2-mus. Man var faktiskt så kaxiga att man inte ens hade med sig vare sig skärm eller tangentbord utan lånade det när dom kom fram!

Främst multimedia-marknaden

Man inriktar sig främst på att ta hem spelet på multimediemarknaden. Man inser givetvis att slaget om kontorsmarknaden är vunnet av MS och Intel, men genom att släppa en version för Intel kan det ju locka en hel del att skaffa detta till PC:n också. Det vore roligt och se vad BeOS kan göra av en vanlig standard pentium!

Omskakande upplevelse

Det är mycket som snurrar runt i huvudet på mig just nu efter denna minst sagt omskakande upplevelse! Det är mycket som inte låter sig beskrivas av det som datorn klarade av. Man ska då betänka att detta är minstingen i den tänkta familjen. För övrigt ska det fungera så att man kan sätta i processorer efter behag och plånbok likadant som med RAM-minne. Man kommer med moderkort för PowerPC 604 så småningom också.

En rationell marknad

Om marknaden agerar någorlunda sunt kommer den här datorn att skaffa sig en given plats bland de stora! Men å andra sidan, varför skulle marknaden agera rationellt? Då skulle vi förmodligen inte köra Win95 idag....

<8770>

Jerker Elsgard

Under mina härjningar ute på Internet har jag ofta upplevt problem när jag sökt efter information. För att söka på rätt sätt bör man nästan vara fullt utbildad informatiker, och det är inte jag. I så gott som alla söksystem på nätet måste man stava sökorden exakt rätt, annars hittas inte det eftersökta.

Jag förvånar mig över att man inom datorbranschen inte intresserat sig mer för den sökmotod som kallas SOUNDEX. Det är en metod med vars hjälp man kan söka namn med utgångspunkt från uttalet, dvs en fonetisk sökmotod.

Den utvecklades i U.S.A. av Odell och Russel och patenterades faktiskt så tidigt som år 1918, långt innan datorernas intåg. Den intresserade hänvisas till Donald Knuth. The art of programming, kapitlet Sorting and searching.

Den boken finns på Tekniska högskolans bibliotek. Jag har den också på bokhyllan, att snobba med när datorförståsigpåare kommer på besök. Att ha Knuth på hyllan är lika självklart för mig som att en präst har bibeln på sin bokhylla.

Mera om Knuth

Med en sådan där ganska snyggt inbunden raritet i bokhyllan har jag alltid föreställt mig Knuth som en gammal skäggig professor, men enligt min kusin som är relativt nyvorden datalogie doktor, var Knuth med på min kusins doktorspromovering och den efterföljande festen.

-Nej, han är faktiskt inte så gammal, ungefär i min ålder, sade min kusin, alltså något runt 35-40 (i skrivande stund är Knuth's ålder lite osäker, men han är alltså icke på långa vägar någon professor emeritus - där ser man!). Vederbörande långaväga gäst hade alltså suttit i ett angränsande rum och jag hade inte ens fått chansen att hälsa på honom och uttrycka min beundran för hans bok. Att trycka hans hand hade varit märkvärdigare än att träffa Bill Gates. Tro mig. Jag missade faktiskt ett stycke datoriell nutidshistoria. De flesta genier i datorernas värld är inte några gamla män.

Refuserad

För så där femton år sedan, när jag var nybörjare på persondatorer och det nyss hade kommit floppy discs på marknaden, lekte jag litet med SOUNDEX-metoden och försökte anpassa den till svenskt namnskick. Dessutom intresserade jag mig mycket för sökning med s k hashing. Under stigande irritation över praktiska sökproblem på Internet drog jag mig till minnes Soundex.

Hur fungerar SOUNDEX?

Om man hört ett amerikanskt egennamn, så är det inte säkert att man uppfattat stavningen korrekt. Om man inte vet exakt hur namnet stavas kan man inte hitta det i datorn. Normala sökmetoder bygger ju på att hitta namnet exakt som det stavas.

Liknande problem förekommer i svenskan när man söker namn som 'Gustavsson'.

Stavas det

Gustafson

Gustavson eller

Gustavsson

Inom parentes nämner jag att mitt eget namn stavas 'Leksén' vilket har att göra med att urfadern som hittade på namnet bodde i Leksand. Han skapade sig ett nytt namn genom att lägga på en franskljudande ändelse. Det var populärt att göra så kring sekelskiftet.

Min elektroniska identitet är idag Leksen utan accent, eftersom endast normala bokstäver A-Z skall användas.

Prestigegrafematik?

När det gäller sökning på mitt namn, så finns det också vad vi äkta Leksenare kallar för 'falska Leksenare' som stavar namnet 'Lexen'. En av 'oäktingarna' stavar namnet 'Lekzén'.

Sådana här stavningar brukar språkvetenskapare kalla för 'prestigegrafematiska stavningar', dvs att man kan stava 'Kronskog' som 'Chronscough' för att det skall se fräsigare ut.

Efter den utvecklingen kommer en hopper falska Leksenare att jaga mig. Men jag ville bara belysa att den som söker på mitt namn felstavat inte kommer att få någon träff i sökningen.

Soundex för fonetisk sökning

Hur hitta?

Frågan är alltså: om en person stavar sitt namn 'Chronscough' hur hittar vi då honom om vi söker på 'Kronskog'? Det är detta man kan använda SOUNDEX till.

Följande princip användes i det amerikanska ursprungssystemet:

1. Första bokstaven i namnet bibehålles och alla förekomster av a, e, h, i, w, y tas bort i de efterföljande positionerna

2. Nummer tilldelas bokstäverna enligt följande:

b, f, p, v	1
c, g, j, k, q, s, x, z	2
d, t	3
l (som i Ludvig)	4
m, n	5
r	6

3. Om två bokstäver med samma kod står intill varandra räknar man bara med den första och hoppas över de andra.

4. Nu skapas formatet bokstav, siffra, siffra, siffra. Påfyllning med nollor sker om omvandlingen inte gett 4 tecken. Vi skalar av (trunkerar) överflödiga tecken åt höger om koden blivit längre än 4 tecken.

Namnet	koden
Euler	E460
Gauss	G200
Knuth	K530
Lukasiewicz	L222

Visserligen får namn som liknar varandra som Rogers resp Rodgers olika kod, men på det stora hela brukar de namn som liknar varandra få samma kod.

Den fonetiskt intresserade ser att läppljuden, labialerna, ges en etta. Tandljuden, dentalerna, ges en trea. Att man ger 'm' och 'n' en femma har förmodligen att göra med att dessa ljud, dels är lätta att miss-

uppfatta per telefon, dels kan missuppfattas i skrift.

Den grupp konsonanter som tilldelas en tvåa torde förekomma ofta i anglosaxiska namn som ger mer eller mindre konstiga uttal som inte har mycket med skriften att göra.

Förmodligen måste man analysera den gruppen närmare om man vill anpassa SOUNDEX efter svenska förhållanden. Namn som Gustafsson, Gustavson, Gustavsson klaras med den här metoden.

Sökning är svårt

Hur man söker och finner hör till ett av de svåraste ämnen som finns i datorföreläsningssammanhang.

Det är ju inte så värst märkvärdigt att skriva program som hittar textsträngar exakt som de skrivits in på. Att söka någonting utifrån något som låter sisådåra ungefär är däremot ett stort problem.

Mänsklig hjärna bättre

Den mänskliga hjärnan har en enorm gissningsförmåga när det gäller att intuitivt tolka inmatad information, och är faktiskt vida överlägsen vilken dator som helst. Datorn är bättre på att lagra enorma mängder och snabbt hitta i dessa mängder av information; men ve den som inte stavat informationen rätt!

Star Trek

I den amerikanska TV-serien Star Trek säger kaptenen: Computer! Tell me...! Innan vi får datorer som kan svara på sådana uppmaningar måste det till åtskilligt mer av artificiell intelligens och någonting vida fiffigare än SOUNDEX.

<8355>

Bill Leksén

WWW-tidningar

Det finns numera många tidningar som du kan läsa via Internet. Här är några WWW tidningar som jag regelbundet läser. Flera amerikanska Webbtidningar har en service som gör att du kan få epost kostnadsfritt när de har något nytt att läsa. Tar du in detta i Netscape eller något annat system med koppling till WWW som t ex Win-LMSG så kan du enkelt klicka på en referens och få upp det i t ex Netscape. Ta dock inte sådan här epost till MSG utan till Internet epost!

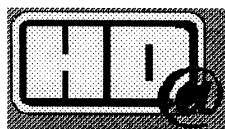
Sun World OnLine

SunWorld Online är en SUN tidning som förr ägdes av SUN, men som numera ägs av IDG. Du finner den på adressen <http://www.sun.com/sunworldonline>. Det är en trevlig tidning för den som är intresserad Unix och SUN. Jag vet faktiskt inte om den finns på papper! Epost påminnelse om ny utgåva kan du få. Tidningen kommer ut varje månda, men ibland uppdateras den däremellan och då kan du få påminnelser om detta i brev.

JavaWorld

En systertidning heter JavaWorld och finns på adressen <http://www.javaworld.com>. För den som är intresserad av Java ger denna tidning gott om information. Också här kan du prenumera på mail när det finns något nytt att titta på.

Helsingborgs Dagblad

Helsingborgs Dagblads WWW version hittar du på <http://www.helsingborg.se/newspaper/hd.html>. Medlemmen Christer Klingborg är ansvarig för HD's tjänst. Jag läser min skånska lokaltidning regelbundet avseende på uppgifter om min hemby. Enda nackdelen är att bilder saknas.

Dagens Nyheter

I slutet på maj kom DN ut på nätet. Adressen är <http://www.dn.se>. För att köra mot DN:s WWW server måste du ha minst ha Netscape version 2.00, helst version 2.02. Du bör också ha en snabb dator eftersom servern öppnat ett nytt fönster i Netscape vilket kan ta lång tid på en långsam dator.

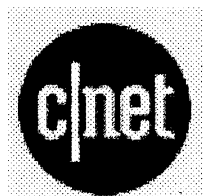
DN:s Webserver är lite annorlunda eftersom den bygger på frames i Netscape. Frames är fönster inom en och samma WWW sida. Du navigerar med menyer i två frames som ligger till vänster om själva huvudramen.

DN skiljer sig från t ex HD genom att DN inte lägger ut hela tidningen. DN:s WWW-server ger dig delar av tidningen med bilder och allt. Informationen uppdateras snabbare än papperstidningen. www.dn.se är en trevlig svensk nyhetstidning på WWW.

COMPUTER SWEDEN

Computer Sweden

Computer Sweden har också en Web. Den har adressen <http://www.idg.se/cs>. Numera är det medlemmen Erik Geijer som sköter den. I CS:s WWW finns samma texter som finns i tidningen, men dagliga uppdateringar sker också av IT-nyheter i servern.

C|net

C|net heter en amerikansk IT-nyhetstidning på WWW som är mycket omfattande. De har även C|net radio, dvs real audio.

Adressen till huvudsidan är <http://www.cnet.com>. Du kan få epost regelbundet som påminner om nyheter.

TechWeb™

CMP's TechWeb

En annan amerikansk datortidning på WWW heter CMP's TechWeb, <http://www.techweb.com>. Även för denna kan du få regelbunden epost med tips om nya läsvärda artiklar.

<1789>

Bo Kullmar

Hobbes Internet historia

På Internet finns det en skrift som heter "Hobbes' Internet Timeline". Det är en lista som år för år beskriver Internets historia. Du hittar den via WWW på adressen <http://info.isoc.org/guest/zakon/Internet/History/HIT.html>. Om du vill ha en kopia så kan du skicka ett tomt brev till timeline@hobbes.mitre.org. Observera att Du inte bör försöka att göra detta via MSG/LMSG. Skicka brev via Unix eftersom MSG inte klarar stora brev.

- 1957 ARPA, Advanced Research Projects Agency skapas.
- 1971 15 noder finns i USA.
- 1973 sker den första internationella uppkopplingen mot två universitet i England och Norge.
- 1979 USENET blir till.
- 1981 Minitel skapas i Frankrike.
- 1983 Fidonet skapas av Tom Jennings 1983 DNS införs 1984.
- 1988 Internetmasken härjar i Sverige och de övriga nordiska länderna ansluts till NSFNET. IRCskapas av Jarkko Oikarinen.
- 1990 ARPANET upphör.
- 1991 Archie skapas av Peter Deutsch, Alan Emtage och Bill Heelan vid McGill. WWW släpps av CERN.
- 1993 Mosaic stormar fram över Internet.
- 1994 Den 6 september ABC-klubben till Internet.
- 1995 Under mars månad kommer vändpunkten när det går mera WWW trafik än FTP trafik på NSFNet.

<1789>

Bo Kullmar

Några notiser om olika spelprogram

PowWow 1.7b1

Detta är ett ganska fuffigt litet program för kommunikation mellan från två till sju personer över internet. Det enda som behövs är ngn form av winsock, trumpet duger bra. Med det kan man dels som i IRC skriva i realtid till varandra, skicka filer till varandra, tala med varandra. Förvisso sämre kvalitet än Iphone, men det fungerar. Dessutom kan man "surfa" tillsammans, om båda har ngn form av www-browser.

Nu till det bästa. Det är gratis! :-)

Om ni undrar över något så finns det mer info att hitta på tillverkarens hemsida, vilken man bör titta in på för att få en uppfattning om den bakomliggande tanken! <http://www.tribal.com>

<9500>

Anders Nygren

Mera fuzzy

FUZZYFAN.ZIP innehåller både källkod i C och exekutiv till ett expertsystem i fuzzyteknik för fläktstyrning. (Varför inte låta datorn styra sin egen fläkt?)

FUZDSK1.ZIP och FUZDSK2.ZIP innehåller Motorolas excellenta introduktion till fuzzy-teknik. Det körs under Windows3.x med processor 286 eller bättre.

FUZDSK3.ZIP innehåller FUDGE som är ett paket för av program med användning av fuzzyteknik. Resultatet blir en källkod i C förvalfritt HC05, HC11, HC16, 68k eller generell ANSI C. "Kärnor" i assemblerkod för ovanstående processorer medföljer. Programmen körs under Windows3.x med processor 286 eller bättre.

Samtliga program är Freeware.

<9411>

Bjarne Bäckström

Universal Hint System

Så var det återigen dags för en laddning UHS-filer. En liten notis om hur UHS fungerar, för "nyttillkommen publik":

UHS betyder "Universal Hint System" och är ett system som gör att man kan få precis så mycket hjälp man behöver för att komma vidare i olika adventure-spel.

Systemet består av ett läsar-program och en UHS-fil för varje spel som man vill ha hjälp med. Upplägget påminner lite om de hint-böcker som speltillverkarna säljer, ofta för dyra pengar. Men det här är mycket billigare. Det enda man behöver betala för är registreringen av shareware-programmet, läsaren. Sedan är alla UHS-filerna gratis.

UHS-filerna är hierarkiskt uppbyggda med menyer så att man enkelt kan få ett tips på vad man ska göra i en viss situation utan att se "för mycket". Då riskerar man inte att se något som man inte ville se, och man förstör inte nöjet av det spel man håller på med.

Många adventure-spel kommer ut på flera plattformar, idag kanske främst på PC och Macintosh, men tidigare var Amiga, Atari m.fl populära som speldatorer. Därför är UHS-filerna *oberoende* av operativsystem. Av denna anledning distribueras de *opackade*, dvs de ska inte läggas upp zippade här på klubbens monitor. Om de vore zippade skulle användare som inte kör PC kunna få problem. (Jag undanber mig dumma själv-goda kommentarer av folk som tycker att det kan räcka att stödja PC.) Läsare finns till flera olika operativsystem.

Äldre UHS-filer kan man hitta i monitorn under /pc/games/uhs. Dessutom har jag skickat upp en ny version (3.11) av läsarprogrammet för PC. Numera får man både DOS- och Windows-versioner i samma ZIP-arkiv, och man får registrera båda för 20 dollar. Läsarprogrammet kan hittas i filen uhspc.zip.

Jag har hitta filer som innebär en komplettering av klubbens samling av UHS-filer och som nu bör vara komplett. Några av dessa innebär att några filer är uppdaterade/buggrättade.

UHS-filer

11thhour.uhs
badmojo.uhs
bb.uhs

bit.uhs

curses.uhs
dig.uhs
dsphere.uhs
dune2.uhs

ecoquest.uhs

ecstatic.uhs
jmp.uhs
joto.uhs
lurking.uhs
masterlu.uhs

mchron.uhs
mission.uhs
noctrop.uhs
phant.uhs
poi.uhs
scream.uhs

shivers.uhs
torin.uhs
wc2.uhs

castmast.uhs
descent.uhs
goblins.uhs
indy3.uhs

lesman2.uhs

mcarpet2.uhs
noctrop.uhs
pq4.uhs

sotb2.uhs
sq4g.uhs
station.uhs

The 11th Hour
Bad Mojo
Beavis and Butt-head in
Virtual Stupidity
Buried in Time: The
Journeyman Project 2
Curses
The Dig
Dragonsphere
Dune 2: The Building of
a Dynasty
EcoQuest: The Search
For Cetus
Ecstatica
The Journeyman Project
The Jewels of the Oracle
The Lurking Horror
Ripley's Believe It or
Not!: The Riddle of
Master Lu
The Martian Chronicles
Mission Critical
Noctropolis
Phantasmagoria
Prisoner of Ice
I Have No Mouth, and I
Must Scream
Shivers
Torin's Passage
Warcraft 2: Tides of
Darkness

Castle Master
Descent: First Strike
Gobliins
Indiana Jones and the
Last Crusade
Les Manley in: Lost in
L.A.
Magic Carpet 2
Noctropolis
Police Quest IV: Open
Season
Shadow of the Beast II
Space Quest 4
Stationfall

Filen sq4g.uhs är en tysk version av hintfilen till Space Quest IV. Såvitt jag känner till är det den första och hittills enda UHS-filen som finns på något annat språk än engelska. Den engelska filen sq4.uhs finns naturligtvis i monitorn sedan tidigare och ska finnas kvar.

<1019>

Anders M Olsson

Ebb och flod

När jag gick i skolan försökte geografiläraren lära oss att ebb och flod beror på månens dragningskraft, som får vattnet att stiga högre i den del av haven som vetter mot månen.

Dessutom stiger havens yta högre också den del som vetter FRÅN månen. Det var en kuggfråga, för de flesta glömde bort att månens dragningskraft tydligen verkade på andra sidan jorden också...

När jag blev vuxnare funderade jag ibland över hur det EGENTLIGEN förhöll sig. Jag läste långt senare en utläggning om att månens dragningskraft "rakt upp" inte kunde åstadkomma mer än någon centimeter och knappast skulle märkas. Men månen drar till sig det vatten som befinner sig ett kvartsvarv runt jorden, alltså den del av jordytan som är vinkelrätt från riktningen till månen. Dessa vattenmassor drog i väg och tornade upp sig när de kom in i linjen mellan jordens och månens mittpunkter.

Då gick det ju litet lättare att föreställa sig att de vattenmassor som var mer än 90 grader från riktningen till månen i stället skulle tryckas åt andra hållet och ge en battenbubbla på motsatt sida om jorden. Slutligen påpekade samma källa att de verkligt stora ebb-flod-skillnaderna berodde på att detta strömmande vatten trängdes ihop i smala sund, typ Engelska kanalen. I Östersjön blir inte floden högre än någon centimeter och det märks inte i förhållande till andra krafter som höjer och sänker vattenståndet.

I dag läste jag i Ny Teknik

Om haven /.../bara buktar ut i riktning MOT månen får man flod EN gång per dygn. Men de buktar också ut på motsatta sidan av jorden, på grund av en centrifugaleffekt när jorden och månen roterar kring sitt gemensamma masscentrum.

Jaha, hur är det nu EGENTLIGEN? Det enda alla tycks vara eniga om är att det faktiskt är en bubbla på var sin sida av jorden. Men varför är det så?

<1384>

Sven Wickberg

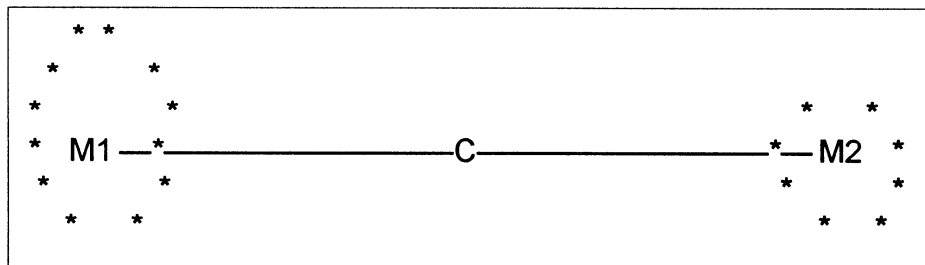
En förklaringsmodell till ebb och flod

Alltihopa står egentligen i ditt citat ur Ny Teknik, men fordrar kanske mer text för att bli begripligt, och framför allt bilder. Att åstadkomma bilder med en texteditor är inte lätt, men jag vill försöka.

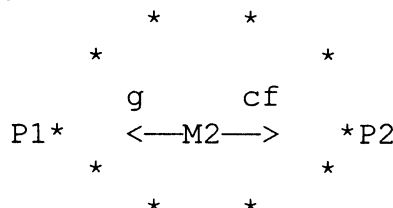
Ett jämviktsläge kan bara åstadkommas genom att de krafter, som verkar på en kropp, tar ut varandra. En satellit påverkas av jordens gravitation och skulle falla ned om inte det fanns en motriktad kraft av samma storlek. Denna är centrifugalkraften som är lika stor som gravitationen. En satellit kan ju betraktas som punktformig jämfört med jorden, och man brukar ju utan att tänka på det se det som om ALLA atomer i satelliten påverkas av lika stora krafter, jämförda med varandra.

Men med himlakroppar blir det inte riktigt så på grund av deras storlekar. Bilden nedan föreställer en dubbelstjärna, där två lika stora stjärnor roterar kring varandra. Från vardera stjärnad ser det ut som om den andra gick i cirkel kring den egna.

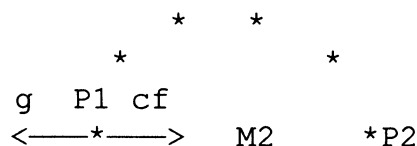
Men utifrån iakttar man att båda roterar kring ett gemensamt masscentrum C. Avstånden CM1 och CM2 är lika, om massorna är lika.

För vardera stjärnans MEDELPUNKT gäller att gravitationskraften g är lika stor som centrifugalkraften cf . Se bilden till höger! Det innebär jämvikt för medelpunkten. Men låt oss betrakta punkten P1, som ligger på den sida som vetter mot systemstjärnan, och punkten P2, som ligger på den sida, som vetter bort från systemstjärnan.

P1 ligger något närmare systemstjärnan än M2. Därför är gravitationen något större vid P1 än vid M2. För centrifugalkraften är det tvärtom. Vid lika omloppstid är centrifugalkraften proportionell mot omloppsradien. Därför är cf något mindre vid P1 än vid M2!

Krafterna g och cf tar nu inte ut varandra. Resultatet är att stjärnan buktar ut vid P1!

Vid P2 är det tvärtom! P2 ligger något längre bort från systemstjärnan än M2. Värdet på g är mindre vid P2 än vid M2. Omloppsradien för P2 är något större än för M2, varför cf är något större än vid M2. Krafterna tar inte ut varandra.

Resultatet blir att stjärnan buktar ut vid P2. Räknar man ut skillnaden mellan g och cf vid P1 resp P2, finner man att stjärnan måste bukta ut precis lika mycket vid båda ställena. Om vi nu antar att himlakropparna har olika massor, så betyder det bara att rotationscentrum inte ligger på halva avståndet mellan M1 och M2, utan närmare den tyngre kroppen. Det är

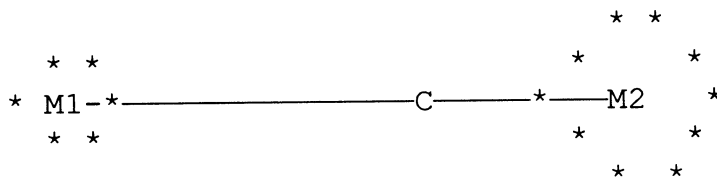
LogABC

60 punkter

A **ABC**
BLADET

B **ABC**

C **BLADET**

lätt att visa, att om M2:s massa är dubbelt så stor som M1:s, så är CM1 dubbelt så långt som CM2.

Men enligt Newtons tredje lag (lagen om verkan och återverkan), så är den gravitationskraft varmed M1 påverkar M2 lika stor som den gravitationskraft varmed M2 påverkar M1. Resonnemanget ovan gäller därför helt oförändrat för detta fall.

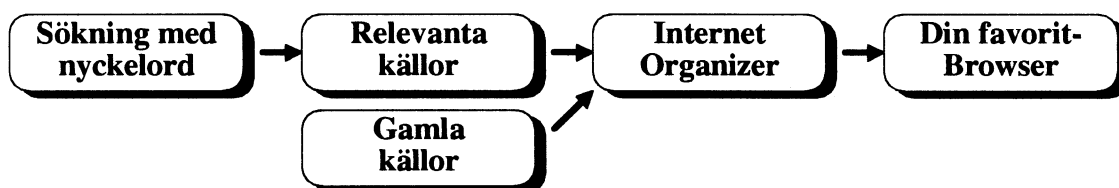
Om man i fallet Jorden/Månen bestämmer avståndet mellan M1 och M2 och sedan beräknar var C skall hamna, om CM1/CM2 skall vara lika med förhållandet mellan jordens och månens massor, så finner man att C hamnar innanför jordskorpan, någonstans mellan M2 och jordytan. Inte heller detta ändrar någonting i resonnemanget.

Många tänker sig stora jorden som ett centrum kring vilket lilla månen går i cirkel, punkt och slut. Man anar ju att månen utövar en liten dragningskraft, men tänker inte på, att om det inte fanns någon motkraft till denna, skulle jorden falla in mot månen. Jordens medelpunkt roterar ett varv/månad kring jordens och månens gemensamma masscentrum, och detta ger upphov till en centrifugalkraft, riktad bort från månen. Detta räddar jorden, men dessutom är centrifugalkraften större vid den del av jordytan, som vätter bort från månen. Detta ger upphov till flod.

<6825>

Lars Gjöring

Internet — Off-line

Med CyberSearch från Frontier är det lätt att hitta rätt på Internet - och du söker Off-line.

Hur hittar jag det jag behöver över Internet? CyberSearch löser problemet!

Skriv in ett eller flera nyckelord och CyberSearch ger en lista på de mest intressanta informationskällorna från sin databas på CD. Välj en eller flera av dessa och din "Browser" börjar nerladdningen. Enklare kan det inte bli!

Alla gamla och nya informationskällor hanteras lika enkelt i Internet Organizer. Här kan de sorteras efter kategori. Internet Organizer har från början 1000 st intressanta källor att utforska!

CyberSearch 2.0 fungerar med NetScape Navigator, MS Internet Explorer, Mosaic m fl och kan installeras på Windows 95, NT och 3.x.

Vill du veta mer? Ta kontakt med PromaCom redan idag! Ring på telefon 08-35 90 25, faxa på 08-35 76 06 eller sänd mail till info@promacom.se.

PromaCom

Nätverklösningar och kompetens

PromaCom AB Box 55, 191 21 Sollentuna Tel: 08-35 90 25.

Fax: 08-35 76 06. E-mail: info@promacom.se

<http://www.promacom.se>

**Begränsad
eftersändning**

Vid definitiv eftersändning återsänds
försändelsen med den nya adressen
på baksidan (ej adressidan)

Avsändare:
ABC-klubben
Box 14 143
161 14 Brom

* 8198 *

ABC-BLADET 3

Kartbilden kommer från
Natrix, Inc, Austin, Texas, USA
mids@tic.com

The World
The Matrix
January 1993
Teckenförklaring

Cirklar	Internet
Kvadrater	Bit Earn
Ellipser, vertikala	FidoNet
Ellipser, horisontella	UUCP

